

www.lendava-vabisi
Lendavska
trgatev
 Lendavska trgatev
 Lendava 2011
10. september 2011
 od **10.00** ure

LENDAVA vabi
FESTIVAL VINA
 9. september
 ob 15. uri
 Mestni park Lendava

Občine brez razvojnih sredstev

Rebalans klesti po Pomurski regiji

Predlog je, da investicije občin za leto 2013 »brišejo« iz proračuna

Stran 2

OS in županja Ljutomera

Kdo bo koga?

Županja: »Seja je sklicana v nasprotju s statutom in poslovníkom« – Lah: »Nismo pravniki, lahko se tudi zmotimo«

Stran 3

Josip Lukač

Norosti se vam ni treba bati

Sprejemanje drugačnosti je kot osvežilen požirek vode – Dom na Hodošu bo že štiriindvajseta enota

Stran 11

VESTNIK

MURSKA SOBOTA, LETO LXIII, ŠT. 36, ODGOVORNA UREDNICA MAJDA HORVAT, CENA 1,80 €

8. SEPTEMBRA 2011

Naj... domačija

Že enaindvajsetič s pomenom

Domačija Paldaufovih v Vučji vasi zgled uspešnega prevzema in sodobnega življenja na domačiji

O tem, kako zelo so prebivalci pomurske regije povezani s kmetijstvom, je prejšnjo nedeljo pričala zbrana množica na dvorišču in v bližini domačije Paldaufovih v Vučji vasi, ki je bila letos prizorišče sklepne prireditve tradicionalne Vestnikove akcije Naj... domačija. Prleška domačija, na kateri se ukvarja s prašičerejo in ki pod streho združuje tri generacije, je letos prepričala strokovno komisijo, ki je pred končno odločitvijo obiskala 27 pomurskih domačij. Paldaufovi v odlično pripravljeneh razmerah za kmetovanje skrbijo za osnovno čredo plemenskih svinj in pridelavo potrebnih žit na svojih kmetijskih površinah. Poleg vzorne urejenosti kmetije je komisijo navdušil tudi njihov življenjski slog oz. zmožnost sobivanja mlade in stare generacije, ki se manifestira npr. tudi v hrani, ki jo radi uživajo vsi člani družine, tradicionalnost proti sodobnosti, meso proti zelenjavi, in če je volja, je mogoče združiti tudi ta nasprotja in na podeželju sodobno zaživeti.

Kljub družabni in zabavni naravi sklepne prireditve pa bistvo ni zgolj v venčih narodne glasbe, folklori in navidezni kmečki idili. Gre za resna sociološka in demografska vprašanja. Po mnenju specialista za razvoj podeželja in člana komisije Slavka Petovarja bo morala kmetijska politika v prihodnje med drugim stremeti k samooskrbi z zdravo hrano, trajnostnemu ohranjanju kmetijske zemlje kot naravnega vira in zagotavljanju primernega dohodka tistim, ki se preživljajo s kmetijstvom. K tem ciljem pa lahko z izpostavljanjem vzorčnih primerov, ki pa niso le primeri dobre prakse, ampak način življenja, pripomore tudi Vestnikova akcija Naj... domačija, saj so te domačije in družine najboljši kazalniki, da se da in da je vredno poskusiti tudi v današnjem, globaliziranem času.

Nadaljevanje na 17. strani

Organizacija sklepne pogodbe Naj... domačija je velik organizacijski in logistični zalogaj, zato so na pomoč priskočili člani PGD Vučja vas in tudi vaščani iz drugih društev, ki so prispevali k dobri organizaciji in kulturnemu programu. Že ob vходу na prizorišče so obiskovalci lahko poskusili lokalno kulinarčno ponudbo, v programu pa je bilo med drugim mogoče prisluhniti tudi nastopom ljudskih pevk iz Vučje vasi, otroške folklorne skupine iz KUD-a Janeza Čuka in lovskih rogistov iz KUD-a Križevci.

V premislek

POGLED V NEBO

Andrej Bedek

Skoraj vsako jutro je s kolesom odbrzela na njivo nad jezerom, kjer so se bohotele buče, in celo konec avgusta pulila plevel. Lep pridelek bo, je še med poganjanjem pedalov na dvorišču vedno zaklicala možu, ki je po klavrnem koncu v svoji bivši službi ostal doma in razširil kmetijo. Stiskala sta si roke, olja bo več, nekaj več ga bosta prodala, kot sta načrtovala.

Optimizem je vel, verjela sta namreč staremu reku, da po veliki maši ne bo več ledene toče, ki je že tolikokrat tolkla po njih plodovih. Trepetala sta zmeraj, ko so vremenoslavci zapovedovali alarme in ko je tik nad hribom za hišo avstrijsko letalo rezalo nevihtne oblake. Zdelo se je, da sta preživela vse nevarnosti, ki jih je nosilo indijansko poletje.

Prvi šolski dan sta se poslovila od vmukov, odšla na koruzno njivo, da bi začrtala pot kombajnu. Sonce je pripekalo, sopara je dušila. Nista se ozirala, nikjer ni bilo slišati, da bi klestilo neurje. A križi na hrbtu niso dali miru, preveč so dali skozi. Kumulusi so bili nevarne barve. Ker je vse prevekrat ostala sama, prekmurska duša nič ne prepušča naključju. Hitro je padla salomonska rešitev. Strojnik s strojem za buče je bil naročen za ta teden, zato sta tik pred ujmo domov pod streho spravila prikolico buč, leptic jesenskih pridelkov. Kot da bi slutila! Le minuto kasneje so ledeni orehi stolkli darove jeseni. Stekle so solze, med večernim krmiljenjem živine je toča srhljivo ropotala po strehi. Olja ne bo, trud je šel v nič, zavarovanja ni, ker je malha z denarjem prazna, in pomoči ne čakata.

Dan zatem so se pedali težje vrteli. Kolo, ki je vse poletje z lahkoto atleta kljub boleči hrbtenici premagovalo klanec do njive, se je komaj premikalo. Bosa noga je obstala v blatu med izmaličenimi bučami. Pogled v nebo je iskal rešitev. Je ni. Narava je znova pokazala zobe. Tako kot vedno si jih ni polomila. A onadva ne bosta vrgla puške v koruzo, v glavi je že ideja, kaj bo kje raslo jeseni, celo spomladi. In gledala bosta v nebo.

Nepreslišano

Vestnikovi naročniki dobijo VEČ!

Vsi zdajšnji in novi naročniki Vestnika dobite ob nakupu kompleta spodnjega perila 5 € dobroimetja

Kupon lahko unovčite v poslovalnicah Rebel:
 Trgovina Rebel v trgovskem središču Maximus, Murska Sobota in
 Trgovina Skiny, Slovenska ulica 37, Murska Sobota

VESTNIK

REBEL

Serija perila iz bambusovih vlaken daje koži mehko, zračnost in funkcijo.

Akcija velja od 2. 9. 2011 do vključno 11. 9. 2011

Naročniki se identificirajo s tem kuponom in natisnjenimi naročniškimi podatki na naslovnici Vestnika. Za nove naročnike velja izpolnjena naročilnica na časopis Vestnik.

Naročnik

ISSN 0351-6407

9 770351 640019

Zakon o razvojni podpori Pomurski regiji 2010–2015

Rebalans klesti po Pomurski regiji

Predlog je, da investicije občin za leto 2013 »brišejo« iz proračuna

Rebalans državnega proračuna bo tak, kot je predlagan, prizadel manj razvita območja na dveh ravneh. Najprej v okviru uresničevanja pomurskega zakona in potem na ravni kleščena investicijskih sredstev občinam.

Iz Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) so nam na vprašanje, kako bo z uresničevanjem pomurskega zakona po sprejetem rebalansu, odgovorili, da z rebalansom ni predlagano krčenje sredstev na proračunskih postavkah za izvajanje Zakona o skladnem regionalnem razvoju in pomurskega zakona. Zatr-

Sredstva, namenjena za oskrbo z vodo v Pomurju (v evrih)

Oskrba z vodo v Pomurju	leto 2011	leto 2012	leto 2013	leto 2014
po predlogu rebalansa proračuna				
sistem A	brisan iz proračuna			
sistem B	591.122	3.646.331	4.260.733	8.691.751
sistem C	550.000	4.232.003	11.025.127	12.819.306

Radovan Žerjav: »Pri oskrbi z vodo v Pomurju se številke v predlogu rebalansa proračuna niso spremenile glede na obstoječi proračun, je pa iz tega predloga rebalansa proračuna popolnoma izpadel sistem A, to pa je nedopustno, saj gre za popolno spremembo pri načrtovanju financiranja tega sistema in ob tem šele zdaj razumem molk ministra za okolje in prostor dr. Roka Žarniča na zadnji seji Sveta razvojne regije Pomurje, ko na moje zelo jasno vprašanje, koliko sredstev je predvidenih za projekt oskrbe z vodo v Pomurju, ni imel odgovora.«

V proračunu ni več vodovodnega sistema A

V rebalansu proračuna se je pojavila nova zanka. Iz proračuna je namreč izpadel sistem A. Če je bil neposredno po srečanju županov pod vprašanjem sistem B – zaradi finančne zahtevnosti se je nakazovala možnost, da se ga deloma zamakne v naslednjo evropsko finančno perspektivo –, se je zdaj zgodilo nekaj povsem nepričakovanega. Iz proračuna je izpadel sistem A (Lendava).

Ob dogajanju okrog vodovoda v zadnjem obdobju lahko hitro ugo-

tovimo, da so bili nekateri predlogi države, ki so bili na lokalni ravni sprejeti, mina, ki jo je ob rebalansu razneslo. Naj spomnimo: pri realizaciji projekta je MOP zahteval, da se iz sistema izločijo vsi že zgrajeni deli primarnega ali sekundarnega omrežja na posameznih sistemih. Za sistem B (Goričko) je to pomenilo znižanje vrednosti pod 50 milijonov evrov in možnost njegove realizacije v tej finančni perspektivi. Očitno pa je bila to past za sistem A (Lendava),

v katerem so po tej logiki izključeni sistemi Lendave, Turnišča in verjetno Dobrovnika. Tako sta ostali kritični črenšovska in odranska občina. Glede na to, da država realno kljub temu kleščanju že pred rebalansom ni imela dovolj denarja za realizacijo projekta, se je očitno odpovedala sistemu A. Anton Törnar, vodja sistema A, je bil ob tem dejstvu šokiran. To pa je zgolj še ena potrditev, da pomurski zakon ne bo ostal brez sprememb.

dili so, da so sredstva za letos izvedene javne razpise ali so v izvajanju zagotovljena, za Pomurje tako 5,89 milijona evrov, za druga razvojno prizadeta območja (Pokolpje in obmejna območja) pa 11,22 milijona evrov. Kljub optimističnemu odgovoru podrobnejša slika ni tako optimistična.

SVLR namreč v odgovoru Ministrstvu za finance (25. 8. 2011) v predlogu sprememb državnega proračuna za leto 2012 ugotavlja, da prilagojen finančni načrt zahtevanim limitom Ministrstva za finance pomeni tudi spremembo zakonov in programov. Za nas sta ključni morebitna sprememba Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji 2010–2015 in sprememba programa spodbujanja konkurenčnosti Pomurske regije 2010–2015. SVLR ugotavlja, da bi za normalno izvajanje pomurskega zakona in programa spodbujanja konkurenčnosti potrebovali v letu 2012 šest in v letu 2013 sedem milijonov evrov, predlagani limiti Ministrstva za finance pa zagotavljajo malo manj kot tri milijone evrov, in to v letu 2013. Hkrati SVLR opozori, da limit za integralna sredstva v okviru prve politike (podjetništvo in konkurenčnost) ne dopušča dokončanja začetih ali izvedenih javnih razpisov na manj razvitih območjih.

V okviru Zakona o skladnejšem regionalnem razvoju, po katerem se pri podjetniških investicijah politika regionalne konkurenčnosti dopolnjuje s programi Ministrstva za gospodarstvo, saj, kot so zapisali v SVLR-ju, sledijo še cilju odpiranja novih delovnih mest in s tem tudi socialnim ciljem, ostaja v ukrepu t. i. Politike 1 (Podjetništvo in konkurenčnost) 19,5 milijona evrov za leto 2012 in 15,5 milijona evrov v letu 2013. Toda pozor! Pomurje do teh sredstev ni upravičeno. So pa dobili trije projekti na razpisu Razvojni centri slovenskega gospodarstva 26,5 milijona evrov. Namesto sofinanciranja še enega projekta iz preostalih 3,5 milijona evrov v enem od zapisnikov medresorske komisije za usklajevanje ukrepov razvojne podpore Pomurski regiji in Pokolpju v marcu mesecu direktor Direktorata za podjetništvo

Poln praznih obljub

in konkurenčnost mag. Marko Burgar predlaga uporabo sredstev za garancije, subvencije obrestnih mer ali pa prenos sredstev na SVLR v okviru programa konkurenčnosti in za podporo ambicioznim podjetjem v obliki nepovratnih sredstev. Hkrati v tem istem dokumentu lahko preberemo izjavo direktorja RRA Mura, ki pravi, da novi materiali (Seaway Group) niso prioriteta razvojna prilžnost Pomurja, ker tega ni ugotovila nobena od analiz. Ne glede na omenjeno opombo so na srečo vsi trije izbrani nosilci projektov pogodbe z ministrstvom podpisali. Elti je že začel izvedbo, druga dva pa se nanjo pripravljata. Vprašanje pa je, kaj bo s preostalimi 3,5 milijona evri, ki lahko pristanejo tudi v sofinanciranju naložbe v Muri in partnerjih, do

katerega je upravičen tuji partner v Aha Modji. Toda to je zgolj špekulacija.

Zadolževale se bodo občine, ne država

Država je močno zarezala tudi v občinske proračune in na prvi pogled se zdi, da je namesto svojega zadolževanja za izpolnjevanje zakonskih obveznosti financiranja občin to prenesla na občine. Občine je že prizadel Zakon o interventnih ukrepih, po katerem je postavka, vezana na primerno porabo občin, znižana z zakonsko določenih šest na štiri odstotke. V predlogu o dopolnitvi omenjenega zakona pa je predviden prenos dela obveznosti države do občin iz letošnjega v naslednje leto. Tu pa se

Branko Drvarič, direktor Keme in predsednik Regionalnega razvojnega sveta:

»Krčenje sredstev v okviru pomurskega zakona me ne preseneča. Po tem, kaj se dogaja z zakonom v zadnjega pol leta, je to tudi najprimernejši zakon, v okviru katerega se bo klestilo proračunsko porabo. Pristop do uresničevanja zakona in premetavanje uradnikov, ki naj bi skrbeli za njegovo uresničevanje, sta ponovno pokazala, da smo dobili namesto razvojnih spodbud zgolj pesek v oči, ali, drugače, ponovno smo šli žejni čez vodo. Če bi država mislila resno, bi predvidena proračunska sredstva za razvoj že zdavnaj morala biti v podjetjih, ne pa da še vedno klestijo to skromno vsoto, ki naj bi jo dobili.«

Robert Grah, direktor Pomurske gospodarske zbornice:

»Na zbornici spremljamo aktualno zakonodajo in politiko države, katere sestavni del je tudi rebalans proračuna. Za nas (naša podjetja) so zakonske osnove in možnosti, ki jih ponuja Zakon o razvojni podpori Pomurja, pri subvencioniranju novih naložb ključnega pomena, predvsem sredstva, namenjena iz prvega instrumenta zakona za spodbujanje investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest. Po zagotovilih odgovornih za izvajanje zakona v Pomurju ta sredstva ne bodo predmet rebalansa in ostanejo namenska za spodbujanje novih investicij v Pomurju. Se pa na generalni ravni RS zmanjšajo spodbude za subvencije za nakup nove tehnološke opreme v razpisih MG (skupna akcija GZS že poteka). Ob morebitni predpostavki zmanjšanja sredstev za izvedbo predvidenih razpisov iz ukrepa 1. Zakona za Pomurje se bomo na vsak način takoj odzvali, saj podjetja že pripravljajo nove investicije za leto 2012–2013, ki bodo imele možnost konkuriranja na omenjene regijske razpise.«

Anton Kampuš, župan Gornje Radgone in poslanec:

»O predlogu rebalansa proračuna se je začela razprava v delovnih telesih. V proračunskih gradivih zaenkrat še ni predvidenega radikalnega reza sredstev, predvidenih v pomurskem zakonu. Če bi se to zgodilo, bom storil vse, da do tega ne pride. V tem primeru ne gre samo za pomurski zakon, ampak tudi za Zakon o skladnejšem regionalnem razvoju, kjer si država ne more dovoliti povečevanja razvojnih razlik, ki se bodo z morebitnimi posegi v oba zakona, predvsem pa v finančne vire, v tej krizi samo poglabljale.«

Radovan Žerjav, poslanec SLS:

»Po predlogu rebalansa proračuna je za Zakon o Pomurju za tekoče leto 2011 predvidenih 5.930.001 evrov (70.000 evrov manj), za leto 2012 je predvidenih 6.000.000 evrov, za leto 2013 je predvidenih 5.000.000 evrov. Za letošnje leto je po rebalansu proračuna predvidenih kar 70.000 evrov manj kot v veljavnem proračunu. Torej gre za zmanjšanje te proračunske postavke. Sredstva, namenjena za oskrbo z vodo v Pomurju, so razvidna iz tabele.«

predlog, da se postavka v letu 2012 dvigne na 63,2 milijona evrov in leta 2013 prepolovi, kajti brez tega razmerja ne bo mogoče porabiti evropskih sredstev in obstaja velika nevarnost, da sredstva iz finančne perspektive 2007–2013 ostanejo v evropski blagajni.

Kot kaže predlog finančnega načrta, prilagojenega zahtevanim limitom Ministrstva za finance, še ni v gradivih delovnih teles parlamenta, ki so začela obravnave predloga rebalansa proračuna, to pa ne izključuje, da ga pozneje ne bi uvrstili s spremembami omenjenih zakonov ali pa z vključitvijo finančnih omejitev v dopolnila interventnega zakona.

J. Votek

Občinski svet in županja Ljutomera

Kdo bo koga?

Županja Olga Karba: »Seja je sklicana v nasprotju s statutom in poslovníkom« – Občinski svetnik Andrej Lah: »Nismo pravniki, lahko se tudi zmotimo«

Začelo se je zadnji avgustovski ponedeljek z elektronskim vabilom, da bo čez dva dni seja občinskega sveta. Podpisani Andrej Lah še piše, da sejo sklicuje po pooblastilu svetnikov, ki so v začetku avgusta vložili pisno zahtevo za sklic seje s predlaganim dnevnim redom, in da od občinske uprave zahteva, da pripravi potrebno gradivo ter zagotovi možnosti za izvedbo seje.

Svetniški predlog: razrešitev podžupana z mesta predsednika komisije za volitve

Elektronska pošta ima tudi priloge. Petnajst svetnikov, podpisani so Lah, Bogdan, Klemenčič, Kavčič, Kosi, Vrbnjak, Lipovec, Filipič, Babič, Smodiš, Štefanec, Rošker, Rudolf, Heric in Grantaša, predlaga razrešitev člana in predsednika komisije za volitve in imenovanja Janeza Venclja. Z obrazložitvijo, da je z njegovim imenovanjem za podžupana nastopilo dejstvo, ki ga je treba upoštevati pri sestavi delovnih teles in komisij občinskega sveta. Predlagajo še obravnavo sprememb in dopolnitev poslovníka občinskega sveta ter poročil o poslovanju nekaterih javnih zavodov v Ljutomeru.

Županja: seje ne bo!

Olga Karba je prihodnje jutro razposlala sporočilo za javnost, da seje ne bo, v katerem med drugim piše, da svetniki ne morejo sklicevati rednih sej in ne s podpisom le enega svetnika. Dopisa Andreja Laha tako ni mogoče upoštevati, saj ni pripravljen v skladu s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta. »Dopis gospoda Laha razumemo bodisi kot neposrečeno provokacijo bodisi kot prekoračitev pooblastil,« še preberemo. Županja napove, da bo seja občinskega sveta predvidoma 12. septembra, na kateri bodo med drugim poročila o delu javnih zavodov ter ločena obravnavna večplastne problematike in krize vodenja v Zdravstvenem domu Ljutomer. Županja v ločenem sporočilu doda še dve priponki – eno je bilo poslano svetnici in svetnikom občinskega sveta, eno pa Andreju Lahu. Temu ponovi, da je njegov sklic seje v nasprotju s statutom in poslovníkom in ga opozarja na roke, ki jih občinska uprava potrebuje za pripravo gradiva. Drugim svetnikom in svetnici pošlje dolg zapis, v katerem med drugim beremo tudi: »Žal mi je, da moram biti neprizanesljiva, vendar predpise je treba uporabljati odgovorno in dosledno spoštovati pravila, zato je moja dolžnost, da ob sodim tovrstne predloge. Podpisnikom predlagam, da se zamislijo nad svojim neodgovornim početjem in popravijo napako ter odslej ravnajo v skladu z zakonodajo in občinskimi akti.«

»Demokracija in odprtost Občine Ljutomer na preizkušnji«

V sredo spet dve elektronski sporočili. V prvem Lah prekliče sejo, sklicano za tisti dan. V drugem izjava za javnost – a tokrat s podpisom šestih, Štih, Kavčič, Daniel in Branko Smodiš, Klemenčič in Heric. Pišejo, da so mnenja, da je večina svetnikov sejo sklicala povsem legitimno, zato obžalujejo, da do nje ni prišlo. Med drugim zapišejo: »Žal nam je, da se nekateri na najodgovornejših

mestih ne želijo sprijazniti z dejstvom, da smo se leta 1991 odločili za parlamentarno demokracijo, kjer imajo tudi izvoljeni predstavniki list in strank dolžnost in pravico, da svobodno odločajo o življenju v občini. Očiten strah pred avtonomnim sklicem občinskega sveta je povsem odveč.« Dodajo še, da si takšne netolerance Ljutomer ne zasluži in da so razočarani, saj se za prijaznimi obljubami skriva nesprijemanje drugačnih pogledov in izločevanje tistih, ki svobodno izražajo svoje mnenje.

Lah: »Lahko se tudi zmotimo«

Andrej Lah je po tem povedal, da ne daje izjav. Uspelo mi je izvedeti le, da bo javnost več o tem izvedela, ko se bo izvršni odbor stranke SDS sestal z županjo, to pa bo po 12. septembru. Lah se takrat vrača z dopusta. Na moje vztrajanje pa je še povedal: »Na to temo se ne bom več vračal, ker je

Olga Karba

mimo. Mi nismo pravniki in se imamo pravico zmotiti.«

Županja Olga Karba je na vprašanja poslala podrobne odgovore. »Zahteva za sklic seje in sklic seje sta namreč ločena dokumenta,« pravi županja, »zahtevo je podpisalo dovolj svetnikov, sklica pa ne. Lah je navedel, da zastopa druge svetnike po pooblastilu, kar ni mogoče, saj so svetniki neposredno izvoljeni in jih ni mogoče nadomeščati pri sprejemanju odločitev.« Dodaja, da svetniki tudi ne morejo sklicevati rednih, ampak le izredne seje, gradivo za sklic seje pa mora biti vročeno svetnikom najmanj sedem dni pred sejo. In zakaj se po njenem mnenju vse to dogaja? Olga Karba: »To morate vprašati pobudnike za sklic. Sama lahko dam zgolj opazko, da se je odnos s svetniki spremenil potem, ko jim ni uspel poskus zadovoljiti potrebe novega direktorja Zdravstvenega doma Ljutomer po dodatnih 100 tisoč evrih proračunskih sredstev. Direktor Nemeč je svoje zahtevo za pokrivanju izgube na račun proračuna izrazil tik pred sejo zadnjega občinskega sveta. Zaradi pomanjkanja utemeljitev sem to točko umaknila z dnevnega reda seje, saj bo v primeru dodatnih sredstev za zdravstveni dom treba črtati nekatere investicije, o čemer pa se ni mogoče odločiti brez razprave in premisleka.«

Vida Toš

Murskosoboške policiste je sled za dobavitelji opojnega rjavega prahu pripeljala do Ljubljane.

Akcija soboških kriminalistov

Na lov za preprodajalci kar v prestolnico

Preiskave zaradi domnevne trgovine z drogami – Heroin iz Ljubljane v Mursko Soboto

Včeraj pozno v noč so murskosoboški policisti in kriminalisti še vedno sestavljali mozaik obsežne akcije, s katero so stopili na prste domnevne preprodajalce heroína. Danes zjutraj bodo glavne akterje trgovine z mamili skoraj zagotovo pripeljali pred preiskovalnega sodnika soboškega okrožnega sodišča, ki bo odločal o njihovem morebitnem priprtju.

Začelo se je že v torek zgodaj zjutraj, ko so tukajšnji policijski preiskovalci potrkali na več naslovov v Pomurju in Ljubljani. Kriminalistične preiskave ka-

znivih dejanj s področja prepovedanih drog je vodila murskosoboška policijska uprava ob pomoči kolegov iz prestolnice. Po neuradnih informacijah je pomurske policiste v glavno mesto države pripeljala sled za preprodajalci, ki so uživalce heroína iz Murske Sobote in okolice oskrbovali s prepovedanim opojnim rjavim prahom. Več informacij zaenkrat ni na voljo, podrobnosti policijske akcije, ki je vzbudila precej zanimanja, nekateri so jo celo poimenovali Pomurski Balkanski bojevnik, bodo po besedah Jožefa Prše, tiskov-

nega predstavnika pomurske policije, javnosti predstavili v ponedeljek.

Trgovina z mamili v pokrajini ob reki Muri je v porastu. Lani so namreč na soboški policijski upravi obravnavali 83 ali za 16,9 odstotka več kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami kot v letu 2009. Med odmevnejšimi primeri v Pomurju je izstopalo odkritje kriminalne združbe, ki je opremljala laboratorije za gojenje kono-plje pod umetno svetlobo.

Andrej Bedek

Slovenija – Madžarska 2007–2013

Mura Raba TV na TV AS

Podpisali pogodbe, vredne 14,7 milijona evrov za 22 projektov

Predstavniki partnerjev v projektih, ki so prejeli sredstva v okviru drugega javnega razpisa Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Madžarska 2007–2013, so v lendavski mestni hiši podpisali pogodbe o sofinanciranju projektov, ki jih je v imenu SVLR-ja podpisala direktorica Urada za evropsko teritorialno sodelovanje Hermína Golob. Tokrat si bo 14,7 milijona evrov razdelilo 22 izbranih projektov, ki so ustrezali prednostnim nalogam, ki sta bili opredeljeni v razpisu, to sta povečanje privlačnosti območja sodelovanja, ki vključuje razvoj skupnih turističnih destinacij, ohranjanje in razvoj kulture ter izboljšanje čezmejnih prometnih povezav, in spodbujanje trajnostnega razvoja. Do sredstev so bili v Sloveniji upravičeni prijavitelji iz pomurske in podravske statistične regije, na Madžarskem pa Železna in Zalska županija.

T. M.

Pogodbo je podpisal tudi direktor podjetja Hi-Fi Videostudio, d. o. o., iz Murske Sobote Anton Weingerl, čigar TV AS skupaj z Zvezo Slovencev na Madžarskem, televizijo Gotthard TV iz Monostra in Javnim zavodom Krajinski park Goričko že izvaja uspešen projekt Mura Raba TV.

Dodatnih 9,5 milijona za samozaposlitev

Pasti subvencij in samozaposlovanja

Vse več brezposelnih se odloča za samostojno podjetniško pot – V Pomurju lani v ukrep vključenih 241 oseb – Sindikati opozarjajo, da gre za pospeševanje prekernosti – Letno se v naši regiji samozaposli od dva do 2,5 odstotka od povprečnega števila brezposelnih

Ena izmed popularnih oblik reševanja trenutne situacije na področju brezposelnosti pri nas so v zadnjem času tudi subvencije za samozaposlitev. Republiški zavod za zaposlovanje je objavil, da bo za nove vključitve na voljo 9,5 milijona evrov, kar zadošča za 2110 subvencioniranih samozaposlitev v višini 4500 evrov. Teh se veliko poslužujejo tudi v Pomurju.

Lani za subvencije 20 milijonov

Na ministrstvu za delo ugotavljajo, da se zaradi stanja na trgu dela vse več brezposelnih odloča za samostojno podjetniško pot, pri čemer njih veliko računa tudi na subvencije. Te so bile marca letos začasno ustavljene zaradi porabe sredstev, ministrstvu za delo in zavodu za zaposlovanje pa je konec avgusta uspelo pridobiti dodatnih 9,5 milijona evrov za izvajanje ukrepa.

Leta 2010 je bilo dodeljenih več kot 5.100 subvencij za samozaposlitev, od začetka januarja do konca julija letos pa več kot 3.500. V letu 2011 je bilo za subvencije izplačanih skoraj 17 milijonov evrov, lani pa nekaj več kot 20 milijonov. Iz murskosoboške območne službe zavoda za zaposlovanje so nam sporočili, da so lani v ukrep vključili 241 oseb, ki so tudi dobile subvencijo. Letos do konca julija je subvencijo prejelo 135 oseb, nova kvota od julija naprej pa je za 146 oseb. Letno se v Pomurju samozaposli od dva do 2,5 odstotka od povprečnega števila brezposelnih. Pomurska kvota sredstev znaša štiri odstotke od celotne kvote sredstev. Pomurska območna služba zavoda o koristnosti ukrepa pri reševanju problema brezposelnosti pravi, da šteje vsaka zaposlitev, čeprav je pot do samozaposlitve v današnjem času zahtevna. Zato pa brezposelne pred vključitvijo v ukrep pošiljajo še na preveritev poslovne ideje in na pravice na samozaposlitev. Tudi repu-

Iz murskosoboške območne službe zavoda za zaposlovanje so sporočili, da je letos do konca julija subvencijo prejelo 135 oseb.

bliški zavod ta ukrep šteje kot enega izmed najuspešnejših programov aktivne politike zaposlovanja.

Pasti pospeševanja samozaposlovanja

Pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) pa v tem ne vidijo re-

šitve, ampak se jim to zdi spodbujanje prekernega oz. nezaščitenega in negotovega začasnega dela. Menijo, da država na ta način le čisti evidenca brezposelnih ter ob tem zanemara nezadostno usposobljenost ljudi, ki prevzemajo status samostojnega podjetnika. V svojih publikacijah tudi navajajo izpovedi samozaposle-

nih, ki se jim kršijo delavske pravice. Tako na primer ti nimajo pravice do malice, prevoza, božičnice itd., poleg tega pa jim podjetja, za katera delajo, storitev ne plačujejo redno. Ker so samozaposleni »male ribe«, se proti večjim podjetjem ne morejo boriti, še navajajo nekateri posamezniki v publikaciji.

Zato pri ZSSS predlagajo, da naj država skupaj s socialnimi partnerji določi indikatorje razlik med delovnim razmerjem in statusom samostojnega podjetnika oziroma samozaposlenega, zagotovi boljše izobraževanje in usposabljanje tistih, ki se pod pokroviteljstvom zavoda za zaposlovanje odločijo za to pot, določi jasno definicijo samostojnega dela in zaostri možnosti za pridobitev tega statusa.

Previdno pri subvencijah

Iz izkušnje znancev, ki so prejeli subvencije, in iz lastnih izkušenj pa je treba opozoriti tudi na to, da samozaposleni ne dobi zneska 4500 evrov, saj je subvencija obdavčena po 25-odstotni stopnji. V resnici prejeme le okrog 3600 evrov.

Subvencije se samozaposlenemu nakažejo na poslovni račun, ki ga mora na lastne stroške odpreti pri banki. Samozaposleni mora plačevati še socialne prispevke, ki minimalno znašajo 285 evrov mesečno (avgust 2011). Če to preračunamo na eno leto, toliko časa mora biti prejemnik subvencije samozaposlen, se mu to glede na znesek subvencije ravno izide. Tisti, ki se bodo v ukrep vključili od septembra naprej, morajo biti po novem obvezno samozaposleni dve leti, za to pa subvencija ne bo dovolj.

Davčni kaveljc

Zgodí pa se lahko celo, da mora samozaposleni zaradi previsokih socialnih prispevkov prekiniti samozaposlitev in vračati subvencijo. Davčna

uprava namreč samozaposlene razvršča v razrede pri osnovi za socialne prispevke na podlagi prvega prejete informacijskega izračuna dohodnine za prejšnje leto, do takrat so v najnižjem razredu. Če se je recimo kdo samozaposlil lani decembra, mu bo davčna uprava na podlagi tega meseca opravljanja dejavnosti izračunala socialne prispevke za celotno lasko leto. To pa bo storila tako, da bo vse prihodke iz dejavnosti, vključno s subvencijo, pomnožila z 12 (mesece) ter delila s številom mesecev delovanja samozaposlenega. Če je nekdo deloval le en mesec, kot je naš primer, se lahko naenkrat znajde v najvišjih razredih, to pa pomeni, da bo plačeval več kot tisoč evrov socialnih prispevkov mesečno. Seveda se pri tem nihče ne bo vprašal, ali v tem trenutku sploh toliko zasluži. Rešitev je izstop iz samozaposlitve, čemur pa sledi vračanje preostanka subvencije. Skratka, velja opozorilo, da se ob koncu leta ni pametno samozaposliti in ob tem še prejeti subvencijo.

Teoretično pa lahko nastane še en absurd. Če vzamemo podoben primer, da se je nekdo samozaposlil decembra in je ta mesec prejel tudi subvencijo, še isti mesec pa recimo dobil možnost redne zaposlitve ter odstopil od samozaposlitve, bo moral vračati vseh 4500 evrov, čeprav je realno prejel le 3600 evrov. Država bo pri takšnih primerih zaslužila. Seveda ne gre trditi kar povprek, da nekaterim subvencija ne pride prav, recimo tistim, ki imajo dolgoročen načrt samozaposlitve, dobro podjetniško idejo in veliko znanja o tem, kdaj in kako se samozaposliti, da ne zapade v omenjene davčne luknje. Toda sredstva, ki so na razpolago vsem, privabijo tiste, ki poskušajo rešiti svojo brezposelnost, med temi pa je veliko takšnih, ki omenjenega znanja in podjetniškega načrta nimajo.

Ciril Kosednar

Ljutomerski Farmtech povečuje proizvodnjo

Gradijo nove upravne in proizvodne prostore

Proizvodnjo okoljske tehnike selijo iz Avstrije v Ljutomer – Zaposlili bodo 25 novih delavcev s strokovnim znanjem elektronike in elektrotehnike

Ljutomersko podjetje za proizvodnjo kmetijskih strojev in opreme Farmtech je pred kolektivnim dopustom z domačim gradbenim podjetjem PGP Ljutomer podpisalo pogodbo o gradnji 1500 metrov velike proizvodne hale in 440 kvadratnih metrov velikih upravnih prostorov. Objekt bodo končali predvidoma konec novembra.

V nove upravne prostore se bodo iz mesta Ljutomer preselili vodstvo družbe ter komercialna, prodajna, računovodska, nabavna in razvojna služba, večje proizvodne prostore pa potrebujejo za povečan obseg proizvodnje, predvsem za izdelovanje večjih strojev kmetijske in okoljske tehnike. V Ljutomeru so v hčerinski družbi Komptech doslej varili samo dele naprav za mehansko in biološko obdelavo odpadkov, ki so jih potem sestavljali v matični avstrijski firmi Komptech Umwelttechnik, po novem pa bodo v Ljutomer preselili celotno

Zlato za fortis 3000

Ljutomerski Farmtech se je tako kot vsako leto tudi tokrat s svojimi proizvodi predstavil na sejmu AGRA v Gornji Radgoni in kot vsako leto tudi tokrat prejel zlato medaljo. Strokovna komisija ga je nagradila za univerzalno potisno prikolico Fortis 3000.

izdelavo. In ker gre za zahtevne stroje, bodo v Ljutomeru postopoma na novo zaposlili tudi 25 delavcev s strokovnim znanjem elektronike in elektrotehnike.

Nove prostore potrebujejo tudi zaradi prilagajanja proizvodnje povečanemu povpraševanju po večjih kmetijskih strojih, kar je posledica prestrukturiranja v kmetijstvu od malih v velike kmetovalce. V prvih sedmih mesecih

se je v primerjavi z letom prej prodaja v Farmtechu povečala za 30 odstotkov, povpraševanje pa je izpraznilo zaloge in presešlo zmogljivosti tekoče proizvodnje. »Čeprav nam napovedujejo novo krizo, mi delamo naprej,« je povedala direktorica družbe Sonja Rajh. Povpraševanje po posameznih kmetijskih strojih pa je tesno povezano s stanjem v kmetijstvu, cenami kmetijskih proizvodov in zmožnostjo investiranja v novo opremo. Višja je cena na primer žit, večje je povpraševanje po kmetijskih strojih, potrebnih za tovrstno proizvodnjo.

Zaradi prepletenosti poslovanja obeh družb Farmtech za proizvodnjo kmetijskih strojev in hčerinske družbe Komptech s proizvodnjo za okoljski program in s širitvijo proizvodnih zmogljivosti ter selitvijo uprave v babinsko industrijsko cono zdaj pripravljajo tudi njuno združitev.

Majda Horvat

Lendavska Komunala naprodaj

Občina podjetja ne bo kupila

Zakaj Papir servis za poldrugi milijon prodaja dobro polovico Komunale Lendava

Komunala Lendava, d. o. o., je v večinski 57-odstotni lasti družbe Papir servis, drugi največji deležnik pa je Občina Lendava z dobrimi 26 odstotki. Druge občine v lendavski upravni enoti pa so solastnice z deleži: 5,29 odstotka Občina Črenšovci, Turnišče 4,29, Odranci 2,11, Velika Polana 1,91, Dobrovnik 1,75 in Kobilje 0,75 odstotka.

Lendavska občina ima prodajo svojega deleža v Komunali Lendava predvideno v načrtu prodaje stvarnega in finančnega premoženja že od leta 2006, ob iskanju morebitnega kupca pa so tokrat prejeli ponudbo za odkup večinskega deleža, ki je v rokah Papir servisa. Podjetje je v mreži podjetij v posredni ali neposredni lasti družine Odlazek. »Na ponudbo smo odgovorili negativno,« so sporočili iz urada župana Občine Lendava.

Na mnenje, da bi bila zaokrožitev vseh komunalnih dejavnosti, tudi tistih, ki jih zdaj kot javno gospodarsko

službo za občino opravlja Komunala Lendava, v občinskem podjetju Eko-Park smiselna, odgovarjajo, da je to mogoče izvesti, vendar je težko izvedljivo in kratkoročno tudi ni načrtovano, »razen če pride do večjih težav v Komunali Lendava«, so še zapisali.

Ponudbo družbe Papir servis so dobili tudi preostali deležniki, torej občine, ki so pripravile prodajno ponudbo svojih deležev v Komunali Lendava, in hkrati sporočili, da niso pripravljene kupovati drugih deležev. Ne vedo sicer, kaj je v ozadju ponudbe Papir servisa, ki prodaja večinski delež, domnevajo pa, da se ta ne bi zgodila na »prazno žogo«. Torej da ima večinski lastnik pripravljene neki načrt. Tudi ponudbena cena 1,5 milijona evrov za dobrih 57 odstotkov podjetja Komunala Lendava je po mnenju nekaterih previsoka, so pa tudi občine svojo ponudbo prilagodile tej ceni.

Majda Horvat

Grad na Goričkem

Avstrija rešuje brezposelnost

Občina Grad je doživela svojevrsten šok brezposelnosti, saj je na cesti ostalo 100 ljudi – Postali so uspešni podjetniki na avstrijskem trgu – Na zahodu Goriškega fizična dela že opravljajo delavci iz Madžarske in Romunije

Mejne občine s sosednjo Avstrijo imajo to srečo, da so občani že v preteklosti vsak dan odhajali na delo čez mejo, z njenim odprtjem za vse tuje delavce pa so se možnosti za nove zaposlitve v obmejnem pasu odprle tudi delavcem iz notranjosti.

Občina Grad je doživela svojevrsten šok brezposelnosti po zaprtju nekdanjega M kluba pa tudi stečaja Mure. Na cesti je ostalo po besedah župana Daniela Kalamarja sto ljudi in, kot pravi, problem se je rešil sam po sebi v dobrem letu. Tako danes v občini skoraj nimajo brezposelnih. Doma je delo našlo 40 delavcev, drugi pa delajo v sosednji Avstriji. Odskočna deska, predvsem ženskam, je bil obrat Boxmarka Leatherja v Ženavcih/Jennesdorfu, moški pa so se zaposlovali v gradbeništvu. Povprečna neto plača v tamkajšnjem usnjarskem podjetju je med 900 in 1000 evri, medtem ko gradbeni delavci zaslužijo med 1200 in 1400 evri. Kot kaže, je bila zaposlitev v Boxmarku zgolj odskočna deska za iskanje boljših zaposlitvenih možnosti na tem trgu dela. Tako jih danes veliko več že dela v turizmu, predvsem na radgonskem koncu, kjer so delovne razmere boljše, pa tudi delo je boljše plačano. Daniel Kalamar pravi, da je občina z odprtjem meje veliko pridobila, saj so vsi, ki so se zaposlili v Avstriji, dnevni migranti. Pridobili pa so tudi delavci, saj so jim delovna mesta bližje, kot če bi delali v Murski Soboti. Od Grada do Radgone je namreč le dobrih šestnajst kilometrov.

Razlog za povpraševanje po naših delavcih na sosednjem trgu pa ni več nižja cena, ampak pomanjkanje lastne delovne sile, kar je tudi varovalka, da delo naših delavcev v primerjavi z avstrijskimi ni podcenjeno. Čeprav prihajajo na ta obmejni pas tudi že delavci iz drugih vzhodnih članic EU, je konkurenčna prednost naših znanje jezika in delovna usposobljenost. Glede na zaostrene razmere pri nas je

namreč veliko samozaposlenih podjetnikov, ki so dlje časa opravljali dejavnost s tradicijo, zaposlitev poiskalo v sosednji državi.

Pozitivne učinke odprte meje pa že nekaj časa čutijo tudi podjetniki, ki opravljajo različne storitve. Podje-

podjetje, tudi druga, predvsem s področja kmetijstva, ustvarjajo velik del prihodka zaradi avstrijskih kupcev. Daniel Kalamar, ki se je s kmetijsko mehanizacijo komercialno ukvarjal vse do vstopa v politiko, pravi, da gre za področje, kjer tehnološko dosega-

ne želita izpostavljati z imenom, ker sta na začetku. Kot pravita, ne zaradi tega, ker bi bilo pri njunem poslu kaj narobe, ampak iz preprostega razloga, ker je vsak občutljiv za konkurenco. Za posel so pomembni cena in kakovost pa tudi neposreden odnos

Razlog za povpraševanje po naših delavcih na sosednjem trgu pa ni več nižja cena, ampak pomanjkanje lastne delovne sile

tje ŽKG Grad, ki se ukvarja s trgovino in vzdrževanjem vrtno, kmetijske in gozdarske mehanizacije, bi bilo verjetno na robu preživetja, če ne bi imelo kupcev iz sosednje Avstrije. Cenovna konkurenčnost, predvsem pa dostava in kakovosten servis so dejavniki, ki pritegnejo tudi avstrijskega kupca vse do Dunaja. Pa ne gre samo za to

mo zahodnoevropsko raven, z nekaterimi pa smo v tehnološkem vrhu. Hkrati dodaja, da gre za konzervativne kupce, ki se pri svojih odločitvah zanašajo na izkušnje tistih, ki so se odločili za »tveganje« v Sloveniji.

Postopoma pa se odpirajo poti tudi ponudnikom gradbenih storitev. Zdaj sta na tem trgu dva, ki se zaenkrat še

z zasebnimi investitorji, ki imajo možnost izbire, medtem ko se v javnih poslih ne pojavljata. Ali Avstrija pomeni napredek na socialni lestvici, je vprašanje, morebiti pa to že drži, saj na zahodnem delu Goriškega težka fizična dela že opravljajo delavci iz Madžarske in Romunije.

J. Votek

Mura

Rešeni upniki, negotovi delavci

Še enkrat, kdo je pokopal Muro?

Dve tretjini nekdanjih zaposlenih v Muri sta v veliki negotovosti zaradi sodnega procesa, v katerem poskušajo dokazati, da so bili zavedeni in izigrani pri podpisu pogodb ob prezaopositvi v hčerinske družbe, predvsem Ženska in Moška oblačila. Odvetnik Borut Soklič, ki zastopa velik del delavcev v sodnem postopku, napoveduje, da bo med drugim poskušal dokazati, da del krivde nosi država. Hkrati so vse glasnejši tisti, ki ponovno trdijo, da ima stečaj Mure politično ozadje, saj naj bi se na ta način brez večjih stroškov predvsem rešili presežnih zaposlenih.

Na prvi pogled je res tako. Navsezadnje je tudi sedanji stečajni upravitelj Branko Đorđević izjavil, da stečaj Mure ni bil potreben. Na prvi pogled morda res, če primerjamo knjigovodske vrednosti Murinega premoženja, ki pa so bile, pošteno povedano, prenapihnjene, predvsem zaradi zastavljanja za kredite. Že samo izklicne cene na prvih dražbah so pokazale, da je bila realno ocenjena vrednost bistveno nižja, kot so kazale knjige. Ob prenapihnjeni vrednosti Murinega premoženja, ki je znašala okrog 40 milijonov evrov, so znašale na drugi strani finančne obveznosti 60 milijonov evrov. Že ta dva podatka sta dovolj zgovorna, da Mura ob cenah svojih storitev ni imela realne možnosti za preživetje. Tudi s petimi milijoni evrov svežega kapitala ne. Velika reorganizacija v Muri se je zgodila že pred nastopom prokurista Podlesnika, ki pa brez dvoma nosi del odgovornosti kot član nadzornega sveta, ki je podpiral ustanavljanje odvisnih družb in prezaopositvanje delavcev. Svoje del odgovornosti pa mora prevzeti Zveza svobodnih sindikatov, ki je kljub izkušnjam z izigravanjem delovne zakonodaje pristala na prezaopositve delavcev brez ustrezne pravne zaščite.

J. Votek

Zgodba malega delničarja, ki je pred štirimi leti stal v vrsti za delnice Nove KBM

Dobil je ravno toliko, da si lahko kupi kavo

Delnico je v javni ponudbi kupil za 27 evrov, zdaj je vredna okoli deset evrov – Z delitvijo dobička mu je doslej v žep kapnilo skupaj deset evrov – Uspešna dokapitalizacija banke nov »neuspeh« za njegovo naložbo

Z dokumentom v rokah in z glasom razočararja je pripovedoval, da je svojo slabo voljo in občutek ogoljufanosti želel položiti na ramena uslužbenke banke, pa mu je dejala, da naj gre s tem kar v medije, če želi. In je tudi prišel. Na papirju, kjer so ga naslovili »Spoštovani gospod«, je bilo črno na belem, da bo za svojih 24 delnic Nove KBM dobil 1,54 evra neto dividende. »To je sramota. To je posledica gospodarjenja vodilnih, ki so za svoje delo gotovo prejeli veliko večje nagrade za uspešnost,« je še dejal, recimo mu Viktor.

Danes mu je žal, da je novembra 2007 dolge ure stal v vrsti s svojim naročilom za nakup delnic Nove KBM, ki je po državnem načrtu umika iz lastništva največjih slovenskih podjetij, ki ga je marca 2006 pod taktirko takratnega ministra za razvoj Jožeta P. Damjana sprejel odbor za finančno, začela postopek privatizacije z javno ponudbo delnic. To je bila prava akcija, zdaj vemo, da v zadnjih zdihljajih »zlatih« časov, v katerih so mali vlagatelji in dobro poučeni vlagatelji napovedali namero za nakup štirih vrednosti Nove KBM. Gle-

de na povpraševanje in vplačane delnice so potem decembra objavili končno ceno, ki je za male delničarje znašala 27 evrov za delnico.

Viktor je torej za nakup 24 delnic Nove KBM plačal 648 evrov, povrh pa je moral odšteti še dobrih 12 evrov za odprtje trgovalnega računa in vzeti v zakup še izdatek, ki ga ima z njegovim vodenjem. Banka, ki je s privatizacijo svoje premoženje razdelila s treh na dobrih 23 tisoč delnic, je naslednje leto izplačala obljubljeni dividendo in Viktor je takrat prejel dobrih 4,5 evra. Morda zato, ker se je za nakup odločil iz prepričanja, da gre za dobro in varno dolgoročno naložbo v banko, ki so jo nekateri predstavljali kot steber Štajerske, pa je prezrl ozadje dogajanja na Ljubljanski borzi. Trgovanje z delnicami Nove KBM se je začelo decembra 2007, cena delnice pa je s 36,66 evra zrasla na kar 44,49 evra zadnji dan v letu 2007. Dobro obveščeni vlagatelji in morda tudi nekaj srečnejšev jih je takrat prodalo. Viktor ni imel te sreče, pa tudi gospa ne, ki je z banko razdrila pogodbo o vezavi prihran-

kov, ki jih je vložila v nakup delnic. Borzna vnaša se je pomirila, nastopila je kriza. To je bil tudi razlog, da je Nova KBM konec septembra trgu ponudila nove delnice. Čeprav je z dokapitalizacijo krepila kapitalsko ustreznost in utrjevala njeno stabilnost na trgu, je s tem še stanjšala Viktorjevo naložbo, saj je ni krepil z novimi nakupi. Ostal pa mu je lahko tudi trpek priokus, ko so lahko novi vlagatelji delnico kupili za 19,5 evra. In razlaga za »popust«: splošna kriza v bančnem sektorju in trenutni negativni trendi na kapitalskih trgih. Povečana družina delničarjev si je septembra 2009 razdelila dividende – 0,20 evra bruto na delnico. Viktor je dobil dobre štiri evre, leto pozneje dividendi ni bilo.

Letos je lahko delničar v naši zgodbi spremljal novo zgodbo o dokapitalizaciji banke. Čeprav je Agencija za upravljanje kapitalskih naložb RS sprva temu nasprotovala, jo je potem podprla, seveda z naročilom, da delnice kupijo tudi tri slovenska podjetja, da se tako zmanjša razpršenost bančnega premoženja med tuje vlagate-

lje. In zakaj si je premislila? Z razlago, da je s tem zavarovala državno naložbo v banki, ker banka zagotavlja izplačilo dividend v višini 35 odstotkov dobička in posluje uspešno, ker je tržna vrednost delnice okoli deset evrov ne-realna in posledica trenutnih razmer v gospodarstvu in na kapitalskem trgu ter zgrešenih odločitev vodstva banke v preteklosti. Kaj pa Viktor? Uspešna dokapitalizacija banke je pomenila nov »neuspeh« za njegovo naložbo. Število delnic se je s slednjo dokapitalizacijo povečalo od 26 na dobrih 39 tisoč, dobiček za leto 2009 pa so si delili vsi lastniki, tako stari kot novi. Pravijo, da bi v drugem primeru kršili pravila. Viktor, ki je za svojih 24 delnic po prvem predlogu delitve dobička pričakoval 3,12 evra bruto dividende ali 0,13 evra za vsako, je po odločitvi na skupščini pristal pri manj kot dveh evrih bruto, na račun pa prejel znesek, ki mu zadostuje za kavo s smetano v običajnem lokalu. Povrh vodstvo banke že napoveduje novo dokapitalizacijo, kateri pa so na zadnji skupščini začasno pripravili vrata.

Majda Horvat

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSOLOVANJE

Na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, OS Murska Sobota je trenutno razpisanih več kot 120 prostih delovnih mest. Delodajalci imajo največje potrebe v gradbeništvu, storitvah in gostinstvu.

Najbolj iskani delavci v tem tednu:

osnovnošolska izobrazba – 25, zidar – 15, mizar – 10, natakar – 5, tesar – 5, ekonomsko-komercialni tehnik – 3, kuhar – 3, frizer – 2, pomožni delavec – 2, zdravstveni tehnik – 2.

Iščejo se tudi:

dipl. ekonomist (vs) – 1, dipl. fizioterapevt (vs) – 1, dipl. vzgojitelj predš. otrok (vs) – 1, doktor dentalne medicine – 1, univ. dipl. socialni delavec – 1.

Več informacij o prostih delovnih mestih in seznam vseh aktualnih prostih delovnih mest z zahtevanimi pogoji za zaposlitev lahko najdete na uradnih straneh, na CIPS-ih ter na internetni strani www.ess.gov.si.

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

pobirki
bšpeltki

Pomurski župani se bodo sestali na izredni seji. Tokrat naj ne bi razpravljali o razvojnih vprašanjih, ampak bodo usklajevali recepture za bučne enolončnice, s katerimi se bodo predstavili na dnevih buč, ki prihajajo.

Najbolj digitalizirano podjetje za izkopol gramoza, ki je mimogrede tudi močan turistični akter, se je znašlo v rahli zagati. Zagata naj bi se kazala tudi v izplačilih plač po obrokih. Ti razponi med obročnimi izplačili so vse daljši.

Predstavnikom velikega francoskega podjetja, ki odhaja z Goričkega, je že velik napor, da bi prišli v podjetje. Tako si delavce, ki se jih želijo znebiti brez priznanja kakršnih koli pravic, naročajo v soboške lokale, kjer jim perejo možgane in jih silijo, da sami odpovedo delovna razmerja, sicer jim bodo izdali taka priporočila, ki jim bodo zaprla vsa vrata za novo zaposlitev.

Na Tišini je vse nared za današnje proščanje. Želeli so si, da bi letos praznovali pod sencami dreves, ki so jih zasadili namesto znamenitih hrastov. Toda krošnje se kljub obilnemu zalivanju nočejo in nočejo razprostrti.

K Sv. Juriju naj bi končno pripeljali prvi kamioni humusa, ki naj bi čudežno izginili z deponij ob gradnji avtoceste. Kdo in od kod jih bo vračal, še ni znano.

V Šalamencih se v petek obeta predstavitev makete nove biokupole za bioplin.

Trgovina na debelo z mešanim blagom iz Šalovec naj bi se prav zdaj ukvarjala z nakupom sena. Tako je našla tržno nišo, saj je povpraševanje po suhi krmni v tem okolju vse večje. Večina živinorejcev se s to dejavnostjo namreč ukvarja na daljavo.

Občini Križevci pri Ljutomeru in Veržej naj bi končno dosegli sporazum o odpravi katastrskih mej. To naj bi jima olajšalo skupno razvojno pot. Sporazum pa bo odpravil velik del težav, na katere bi lahko naleteli ob gradnji vodovodnega sistema C.

- V Radencih naj bi ob koristni izrabi bazena letnega kopališča za silos že predlagali, da jim
- Terme kratkoročno dajo v zakup bazene za skladiščenje koruze.
- Žal odgovora o pobudi iz Kranja še niso dobili.

Uvajanje organiziranega in rednega zbiranja bioloških odpadkov v Pomurju

Količina odpadkov odvisna od vegetacije in vremena

Po skrbi za odpadke lahko ugotovimo, kakšen je človek, po vrsti odpadkov pa, kako živi

Le redki vedo, da je Murska Sobota eno prvih slovenskih mest, kjer so že pred skoraj dvajsetimi leti uvedli zbiranje bioloških odpadkov. Tako letošnji državni predpis o obveznem zbiranju, odvozu in shranjevanju bioloških odpadkov od vseh gospodinjstev v tem regijskem središču ni nobena novost, je pa novo za primestna naselja in druge pomurske občine.

Tako eni kot drugi pa se še vedno srečujejo s številnimi vprašanji in dvomi, ali je takšno zbiranje pravilno, koristno in smiselno. Ena najpogostejših opazk je na primer, da mi doma ločujemo, potem pa pride vozilo Saubermacherja & Komunale in vse skupaj sipljejo v to vozilo. Omer Faflek, tehnični vodja v omenjenem podjetju, poudarja, da to nikakor ne drži. Resda vozijo ista vozila različne odpadke, toda ne vseh naenkrat. Tako v enem dnevu zbiralci najprej pobirajo embalažne odpadke in jih odpeljejo v Cero Puconci, nato pa se z istim vozilom podajo še enkrat po isti poti in poberejo smeti iz zabojnikov za biološke odpadke. Biološke odpadke odvažajo tedensko oziroma v skladu z urnikom, ki so ga prejela vsa gospodinjstva. Konec poletja so prav vsa gospodinjstva prejela posebno kuverto s pojasnili, izjavo in navodili. Vsi naj bi ntili podpisano izjavo in se odločili, ali bodo biološke odpadke shranjevali v svojem kompostniku ali pa bodo vključeni v organiziran odvoz. Drago Dervarič, direktor Saubermacherja & Komunale, je povedal, da so jim ljudje vrnil 80 odstotkov poslanih izjav: »Količina se je v tem poletju občutno povečala, čeprav zbiramo biološke odpadke že okrog 20 let. Lani smo v prvih osmih mesecih zbrali 970 ton, letos pa 1100

Z masko do zabojnikov

»Mislim, da se bo moralo poskrbeti malo drugače in premisliti, kakšni zabojniki bi bili primernejši, saj iz njih izhaja zelo smrdeč vonj, še posebej, ko je toplo. Zračniki oziroma okenca za zračenje v smetiščih z zabojniki so pa 25 x 25, na okencih pa niso nameščeni ventilatorji. Če je država predpisala ločevanje vseh odpadkov, naj še poskrbi za primerne zabojnike in pogosto pranje teh in predvsem ne na račun stanovalcev. Plačujem odvoz raznih smeti pa pranje zabojnikov, trošim vodo, da splakujem razno embalažo, Saubermacher pa za vse to lepo dobiva denar, ker smeti in embalažo prodaja naprej, in si ustvarja dobiček. Jaz in žena ne delava, vode mi ne plačata ne Saubermacher in ne občina, zahtevajo pa, da peremo embalažo. Lepo bi bilo, da bi se kdo od odgovornih malo oglasil in pogledal po smetiščih in se prepričal.« (Stanovalci iz Lendavske ulice 37 a, b, c, ki je postavil javno vprašanje po spletu MO Murska Sobota)

sode za odpadke. Vsekakor je nujno tesno sodelovanje z upravljavci večstanovanjskih zgradb. V Murski Soboti sta to Fisa in Komunala Murska Sobota, ki sta tudi naročnika pranja zabojnikov.

Drugo najpogostejše vprašanje je, kdo skrbi za nadzor in ali se kršitelje, ki odpadkov ne odlagajo pravilno, tudi v resnici kaznuje? Najeno-

Fanika Komaricki v Partizanski ulici 38 je vesela, da je organiziran odvoz ločenih odpadkov. Vsak teden tudi redno napolni rjav zabojnik z odpadkom z vrta.

Takšna nalepka opozarja tiste, ki so nastavili vrečo ali zbiralnik smetarjem, da vsebina ni ustrezna.

ton bioloških odpadkov. Zbrane odpadke odpeljemo v kompostarno v Cero Puconce.»

Čeprav je v mestu zbiranje utečevo, se še najdejo »ekološki otoki«, ki bi jih lahko imenovali kar mestna sramota, in posamezniki, ki se skrivajo za kolektivno odgovornostjo, na primer v velikih stanovanjskih blokih. Toda če so drugi stanovalci dovolj vestni in redoljubni, lahko »premagajo« tudi takšne posameznike. Nekateri celo izstopajo, tako kot na primer Zlata Berden v Slovenski ulici 29, ki res vzorno skrbi ne le za ločeno zbiranje, ampak tudi za zbirne po-

stavnejši in najpogostejši ukrep je nalepka – teh imajo več vrst, odvisno od tega, kje oziroma v katerem zabojniku ali vreči so opazili nepravilnosti, sicer pa Dervarič priznava: »Mi nimamo vzvodov in mehanizmov, da bi kaznovali. Imamo pač te opozorilne nalepke, da vsebina ni ustrezna, in zabojnik ali vrečo pustimo tam, da stranka pravilno razvrsti odpadke. Kakšne so kazni, je zapisano v odloku, kjer so tudi zapisane obveznosti za javno službo ali zbiralce, za naročnika in povzročitelja odpadkov. S kaznovanjem pa se ukvarjajo za to pristojne službe, na našem

Marija in Marjan Kopic iz Lendavske ulice 17 b, ki že trideset živita v stanovanjskem bloku, sta odklenila prostor, kjer stanovalci odlagajo odpadke. Predlagata, da bi biološke odpadke drugače pobirali, saj v poletnih mesecih ti v enem tednu močno zasmrdijo. Morebiti so rešitev posebne razgradljive vrečke. Vsekakor pa je povsod potrebno več reda in ozaveščenosti, sta prepričana Kopicova.

območju so to Mira Toplak in Denis Gjerek z mestne redarske službe ter Damir Jošar in Alenka Maruša z medobčinskih inšpekcijskih služb, ki skrbijo za nadzor v drugih občinah, kjer izvajamo službo zbiranja in odvoza odpadkov.»

Od ustanovitve medobčinske inšpekcijske službe za občine Beltinci, Turnišče, Velika Polana, Črenšovci in Odranci leta 2005 pa do decembra 2010 je Alenka Maruša izrekla kar 553 ukrepov, povezanih s komunalnimi odpadki. Prvi dve leti je predvsem opozarjala, nato pa tudi kaznovala. »Lahko zatrdim, da smo bili v 95 od-

stotkih učinkoviti. Izdala sem 32 plačilnih nalogov za kazni v višini od 80 do 210 evrov, vzroki pa so bili različni, bodisi zaradi odpadkov v naravi, v zabojnikih ali pa ne vključevanje v organiziran odvoz odpadkov.« V organizirani odvoz bioloških odpadkov je v beltinski občini zaenkrat vključenih 96 gospodinjstev, vendar ta številka iz dneva v dan narašča.

Večina občanov je vesela možnosti oddajanja ločenih odpadkov in to tudi počne – se pa najdejo posamezniki, ki so izjema, ker pač hočejo biti ... packi.

Bernarda B. Peček

Naslov častnega občana Francu Cipotu

V sredo je moravska občina s slavnostno sejo občinskega sveta začela praznovanje občinskega praznika. Na svečani seji so podelili naslov častnega občana nekdanjemu županu Francu Cipotu za uspešno delo in prispevek k razvoju občine. Zahvalno listino občine so podelili Francu Zelku za dolgoletno delovanje v kulturi, predvsem pri ohranjanju ljudske pesmi in tridesetletno delo organista v martjanski župniji. Priznanja občine je prejelo Kinološko društvo Sebeborci za dvajsetletno delo in odmevne mednarodne rezultate na kinoloških tekmovanjih, Jože Lipaj za delo v Gasilskem društvu Martjanci in Alojz Trplan za delo v KS Ivanci in klubu malega nogometa. Občina je praznovanje končala v soboto s srečanjem občanov na osrednji proslavi v Moravskih Toplicah. J. V.

Obnova ulic v središču Ljutomera

Letos Postružnikova in Stari trg, prihodnje leto še šest ulic

Županja Olga Karba je z direktorico ormoškega Komunalnega podjetja Pavlo Majcen podpisala pogodbo za projekt Celovita prenova mestnega jedra

Letos bodo v sklopu tega uredili Postružnikovo ulico in Stari trg. Položili bodo novo kanalizacijo, vodovod in postavili novo javno razsvetlavo, nato pa uredili še pločnike, parkirišča in preplastili cestišča. Prihodnje leto pa bodo uredili Vrazovo, Ulico Ivana Kavčiča, Užiško, Zacherlovo, Ulico Franca Kovačiča in Ulico ob progji. Skupno bo urejenih dva kilometra in 273 metrov ulic in kilometer ter 620 metrov pločnikov, v Užiški in Postružnikovi ulici pa tudi 1.350 kvadratnih metrov parkirišč. Projekt naj bi bil končan do konca avgusta 2012. Promet bo po besedah županje v tem času urenjen tako, da bo čim manj moten. Karba: »Tistih ulic, kjer vsak dan hodijo šolo-obvezni otroci, ne želimo izpostavljeni še večjemu prometu. Skupaj z izvajalcem bomo poiskali optimalne rešitve.«

Tako nekatere ulice med obnovo ne bodo v celoti zaprte. Pogodba je vredna malo manj kot milijon 700 tisoč evrov brez DDV-ja. Olga Karba: »Po investicijskem programu je znašala vrednost projekta približno dva milijona in pol, vendar nam je uspelo pridobiti ponudbo, ki je malo nižja. Seveda so upravičeni stroški predmet usklajevanja in končne vrednosti bodo znane po opravljenih delih.« Ljutomerska občina je 85 odstotkov upravičenih stroškov investicije pridobila iz sredstev Evropske unije, iz programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov. Preostalih 15 odstotkov bo občina financirala iz lastnih sredstev, in sicer 92 tisoč evrov iz Zakona o financiranju občin in iz proračuna. Karba: »Ta del smo zapro-

sili pri službi vlade za lokalno samoupravo, gre za sredstva, ki letno pripadajo vsaki občini.« Direktorica Komunalnega podjetja Ormož Pavla Majcen pravi, da rekonstrukcije mestnih jader povzročajo probleme, ki pa jih bodo sproti reševali: »Taka obnova je zelo obremenjujoča za prebivalstvo. Saj vemo, če nekaj delaš doma, na dvorišču, so problemi, zato jih pričakujemo tudi tukaj. A to, česar se je lotila Občina Ljutomer, bi morale narediti vse občine, ki imajo že starejšo infrastrukturo.« Nekatero ulico, ki jih bodo obnavljali, so gradili še s krajevnim samopriskom med letoma 1970 in 1975. Strokovni in finančni nadzor nad deli bo izvajalo podjetje Gradal iz Lendave. Vida Toš

Zdravstveni dom Gornja Radgona

Sami odgovorni za ohranjanje zdravja

Skupaj skušajo preprečiti nastanek in razvoj bolezni – Dežurstva niso glavni krivec za težave v zdravstvu

V Zdravstvenem domu Gornja Radgona so v soboto že četrty pripravili dan odprtih vrat. »Z različnimi preventivnimi pregledi za odkrivanje bolezni in svetovanji želimo, da bi ljudje spoznali odgovornost pri ohranjanju svojega zdravja in da smo zdravniki zato tu, da jim ob boleznih pomagamo, predvsem pa, da skušamo skupaj preprečiti nastanek ali napredovanje bolezni,« je povedala Silvestra Krajnc Bezjak, direktorica Zdravstvenega doma Gornja Radgona. Hkrati je to priložnost, da obiskovalce poučijo, kako odločilno je, da posamezniki spremenijo življenjski slog in da se lahko pri tem vključijo v kakšen od programov zdravega življenja.

Merili so sladkor v krvi, holesterol, krvni tlak, telesno težo, spirometrijo (merjenje pljučnih volumnov in pretočkov), vid in jim v primerih, če so izvidi pokazali odstopanja, svetovali ali jih napotili k zdravniku. Najmlajšim pa so z ogledom zobozdravniškega stola skušali zmanjšati strah pred zobozdravnikom, ki je pogosto strah in trepet tudi odraslim. Povezali so se še z gasilci, ki so prikazali uporabo gasilnega aparata za avtomobile in za gašenje požarov nad štedilnikom, ter s policisti, ki so demonstrirali varno vožnjo otrok v avtomobilu in s priklopniki za kolesa.

Bezjakova je še povedala, da posebnih težav s kadri v radgonskem zdravstvenem domu nimajo, primanjkuje jim edino zobozdravnikov. Potrebovali pa bi še zdravnika medicine dela, dolgoletno tudi zdravnike splošne medicine, saj imajo njihovi zdravniki veliko opredeljenih zavarovancev, tudi več kot dva tisoč. Kmalu pa bo njihova parodontologinja, ki se ukvarja z boleznimi obzobnih tkiv, opravljala svojo dejavnost za paciente iz celega Pomurja.

Veliko se govori o krčenju sredstev v zdravstvu, kar še posebno občutijo tudi manjši zdravstveni domovi. Bezjakova: »V zdravstvenih domovih bi težko našli kakšno rezervo, morda pri javnem naročanju, kjer je veliko posrednikov in temu primerno večja plačila. Tudi za dežurstva je vedno manj denarja, to pa povzroča slabo voljo pri zaposlenih. Lahko se zgodi, da če bo denarja manj,

zdravniki pri določeni starosti, ko jim ni treba več dežurati, tega ne bodo več opravljali. Sicer pa ne vem, zakaj omenjajo dežurstvo kot glavnega krivca v zdravstvu,« je še dodala.

Po drugi strani pa se po Sloveniji uvajajo skupni regijski urgentni centri, za celotno Pomurje naj bi v prihodnje zaživel pri Splošni bolnišnici Murska Sobota. »Morda ideja ni slaba, verjetno pa ni dovolj izdelana. Mi se sprašujemo, ali vseeno ne bo treba imeti v našem zdravstvenem domu nekoga v pripravljenosti. Od našega zdravstvenega doma je najbolj oddaljen kraj 28 kilometrov in še dodatnih 20 kilometrov do bolnišnice, to pa je lahko za nujne primere, kot so hudi poškodovanci ob kakšni nesreči ali v primeru možganske kape, usodno. Poleg tega se lahko zgodi, če reševalci ne poznajo terena, da še kasneje pridejo na kraj dogodka. Ne smemo pozabiti, da sta našim pacientom človeški vidik in stik izjemno pomembna.«

S septembrom pa so dobili v Zdravstvenem domu Gornja Radgona, čeprav še ne uradno, prvo referenčno ambulanto. Glede na to, da imajo ustrezno izobražen in usposobljen kader, so zaposili še za dve ambulanti. Čeprav se je napovedovalo, da bi s 1. septembrom uvedli skupno regijsko pediatrijo v Splošni Bolnišnici Murska Sobota, se o tem trenutno ne govori, menda pa je problem v tem, ker v regiji ni dovolj pediatrov, ki bi bili pripravljeni dežurati. A. Nana Rituper Rodež

Silvestra Krajnc Bezjak:

»Obiskovalcem želimo predstaviti, kako lahko poskrbijo za svoje zdravje in v katere programe zdravega življenjskega sloga se lahko pri nas vključijo.«

Hofer

sporoča

Hofer

NOVO

Kinder Bueno White
39 g
za kos 0,64
16,41/kg

Sadni jogurt
0,1% maščobe, različni okusi, iz hladilnika,
150 g
za kos 0,24
1,60/kg

Hrustljavi ribji fileji
• NOVO z gorčico ali
• s sirom in zelišči ali
• s špinačo ali
• v testu
400 g
za kos 1,99
4,98/kg

Bio cvetlični med
• tekoči ali
• kremni
500 g
za kos 3,99
7,98/kg

Tunina pašteta
2 x 80 g
za zavoj 1,99
12,44/kg

Jagode & vino
aromatizirana pijača
na osnovi vina,
poreklo: Nemčija,
alk. 6,9 % vol., 1 l
za kos 2,49

prince Gel za tuširanje in umivanje las
• NOVO cool splash ali
• attractive ali
• classic style ali
• sensitive
300 ml
za kos 0,85
2,55/l

od četrta, 08.09.

Želite več informacij o izdelku iz naše posebne ponudbe? Uporabite QR-kodo in obiščite www.hofer.si

MY NIGHT STYLE Vzmetnica
vel. 140 x 200 cm
za kos 79,99

Vse, kar potrebujete, je pametni telefon! Z njim boste vedno na tekočem o aktualni Hoferjevi ponudbi.

- odčitajte QR-kodo z bralnikom črtnih kod vašega pametnega telefona
- preverite naš izdelek tedna

SVEŽINA VEDNO POCENI
od 05.09. do 11.09.2011
za sveženi 0,39
1,30/kg

Nektarine
razred I, 1 kg
za zavoj 0,59

Belo grozdje
brez pečk,
razred I, 1 kg
za zavoj 1,09

Paprika
podolgovata,
miks, razred I,
2,5 kg
za zavoj 1,89
0,76/kg

Več kot fer!

Hofer trgovina d.o.o. www.hofer.si

barometer

Andreja Počič iz zadruga Žitek je povedala, da so člani zadruga pridelali tono avtohtonega slovenskega česna, ki so ga v trenutku prodali. Zato se s kmeti že dogovarjajo, da bodo jeseni z njim zasadili večje površine.

Lastniki družbe Arcont, d. d., na čelu katere je **Branko Kurbus**, so na zadnji skupščini konec avgusta za trikrat povečali njen osnovni kapital, in sicer iz kapitalskih rezerv in rezerv dobička, kar utrjuje stabilnost podjetja.

Predsednik programskega odbora Tedna duhovnosti in kulture in črenšovski župnik **Ivan Krajnc** je s sodelavci letos že dvanajstič pripravil vsebinsko bogat program. Letos pod geslom Tu smo doma.

Vlada je zastopnika pacientovih pravic iz Murske Sobotne **Vilijana Ortarja** razrešila s tega mesta zaradi pritožb in ovadb bolnikov o domnevnih spolnih zlorabah in goljufijah.

Dare Vršič, edini Pomurec v izbrani nogometni vrsti, je na zadnjih dveh reprezentančnih tekmah pokazal, da je lahko vodja novega vala slovenskega nogometa.

Gregor in Rok s kolesom na Svetovni dan mladih v Madrid

»Čudovito romanje in neopisljiv dogodek«

Prekolesarila približno 2500 kilometrov – Na poti srečala veliko zanimivih ljudi – Nepozabno srečanje mladih z vsega sveta – Na srečanju tudi okrog 900 Slovencev, vsaj 50 iz murskosoboške škofije

Jutro v Montagnani, kjer sta tudi prenočila. Od leve: Rok Pisk, župnik v Montagnani in Gregor Sraka.

Med 16. in 21. avgustom je v Španiji potekal že 26. Svetovni dan mladih, ki se ga je po nekaterih podatkih udeležilo poldrugi milijon mladih z vsega sveta. Srečanja so se udeležili tudi Pomurci, med njimi tudi Gregor Sraka iz Beltincev, ki se je skupaj s kolegom Rokom Piskom na romanje odpravil s kolesom.

Gregor študira v Ljubljani na tamkajšnji filozofski fakulteti. Jeseni bo obiskoval četrti letnik dvopredmetne študijske smeri zgodovina-teologija. Sicer pa je osnovno šolo končal v Beltincih ter nato še Srednjo glasbeno in baletno šolo v Mariboru. Rok pa je doma iz Srednje vasi pri Poljanah in študira na Teološki fakulteti v Ljubljani, kjer bo jeseni obiskoval peti letnik.

Kot pravi Gregor, je nastala ideja za pot v Španijo lansko leto, ko so z Rokom in še nekaterimi kolegi sedeli ob Ljubljani na pijači. Spominjali so se kolesarskega romanja v Assisi pred dvema letoma. »Tam je padla ideja, da bi se zopet podali na pot in da bo tokrat naša destinacija Španija. Vsi smo si namreč želeli večjega izziva, kot je bil Assisi, naš cilj pa bi kronali tudi z udeležbo na Svetovnem dnevu mladih v Madridu.« Zaradi obveznosti drugih pa je nanese, da sta se na pot morala odpraviti sama.

Oba sta rekreativna kolesarja, pred potjo pa sta tudi malo trenirala, kolikor jima je poleg študija, študentskega dela in drugih obveznosti čas dovoljeval. Na pot sta se podala 27. julija zvečer iz Ljubljane. »Načrtovala sva, da se na pot odpraviva dan kasneje, toda bila sva preveč neučakana.« Pred odhodom sta šla še po romarski blagoslov, ki jima ga je podelil pater Miran Špelič, njun profesor s teološke fakultete.

Prvi dan sta naredila samo 20 kilometrov in prespala pri Rokovem bratu Jerneju na Vrhniki, ki jima je dal kot profesor športne vzgoje še nekaj koristnih nasvetov glede poti, prehranjevanja in drugega.

Srečanja mladih v Madridu se je udeležilo tudi veliko mladine iz Slovenije.

Naslednji dan je deževalo, zato sta se veliko ustavljala. Kljub temu sta prevozila okrog 130 kilometrov, prečkala slovensko-italijansko mejo in prispela do Cervignana. Pot sta nato nadaljevala po Padski nižini in v naslednjih dneh prenočevala v Padovi, Montagnani, Piacenzi, Genovi in Alasiju. Po šestih dneh sta prikolesarila v Francijo in prenočila v Nici, v Cogolinu pri Saint Tropezu, potem pa še v Marseillu, Vauvertu, Beziersu in Perignanu. Tam sta tudi srečala Ericka Ceresinija iz Parme v Italiji. Tudi on je imel pred sabo enak cilj – s kolesom priti na prireditev Svetovni dan

mladih, zato so pot nadaljevali skupaj. Naslednje jutro so že prispeli v Španijo in prvo noč prespali v Calelli, nato v Abrieri, Tarragoni, Alcanizu, Monreal del Campu, Sigüenzi in 15. avgusta prispeli v Madrid.

Gregor in Rok sta s kolesom prevozila približno 2500 kilometrov. Na kolesih sta bila približno 131 ur, dnevno od šest do sedem ur. Prenočevala sta večinoma po župniščih. Murskosoboški škof Peter Štumpf jima je namreč napisal priporočilno pismo, da sta študenta laične teologije, romarja, ki se odpravljata na Svetovni dan mladih.

pomožnega škofa Jurija Bizjaka, končal pa s sveto mašo.

Gregorja se je osebno najbolj dotaknila t. i. pobožnost križevga pota na ulicah Madrida. Križ so nosili mladi z vsega sveta: iz Svete dežele, ki so prosili za mir na Bližnjem vzhodu, vmes mladi, ki so odrinjeni na rob družbe, nato bivši zasvojevci z drogami itd. Po Gregorjevih besedah je bilo to čudovito romanje: »Vsak dan prispeš na cilj, ki se naslednje jutro spremeni v nov začetek. Tako je tudi za naju z Rokom to izkušnja, ki je nov začetek za naprej.«

Ciril Kosednar

Na poti sta srečala mnogo zanimivih in dobrih ljudi. Poleg tistih, ki so ju sprejeli po župniščih, tudi nekaj popotnikov. V Vauvertu (Francija) sta spoznala Francoza Gætana, enindvajsetletnega romarja, ki se je na svoje romanje podal v zahvalo za dobro leto, ki ga je imel. Še zanimivost: Gætano dekle je rojeno v Ljubljani in mu je ime Ljubljana. V Španiji sta srečala še več romarjev, ki so se odpravili v Madrid. Najprej skupino desetih študentov iz Bordeauxa v Franciji, ki so se s kolesi podali iz Zaragoze do Madrida, ter nato še skupino dvajsetih fantov iz Italije, ki so prav tako kolesarili do Madrida.

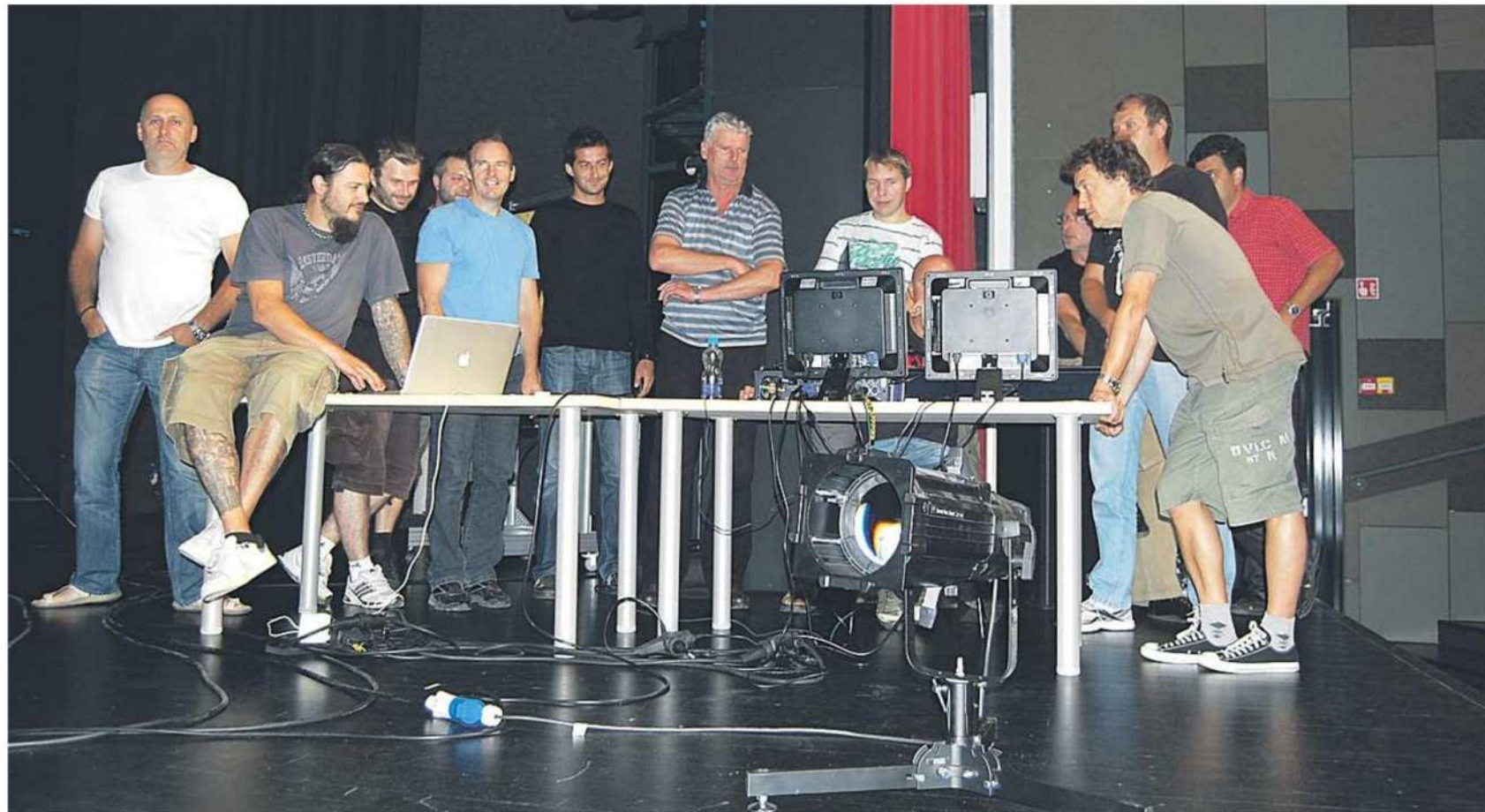
Kot pravi Gregor, je bila poleg romanja čudovita izkušnja tudi srečanje, ki se ga je udeležil prvič. Rok je namreč že sodeloval kot prostovoljec leta 2005 v Kölnu. »Glede organizacije in velikosti dogodka so zaman vse besede, ker se mi je zdel neopisljiv.« Največ ljudi se je zbralo pri nedeljski maši papeža Benedikta XVI., ki se je udeležilo več kot milijon ljudi.

Po njegovih podatkih naj bi bilo na srečanju tudi okrog 900 Slovencev, vsaj 50 iz murskosoboške škofije. Mladi iz Slovenije so se tri dni srečevali v eni izmed madridskih župnij. Vsak dan se je začel s katehezo koprškega

Andrej Hajdinjak, oblikovalec svetlobe

Tudi soj luči poskrbi za dramatičnost predstave

Dobitnik najvišje slovenske nagrade za oblikovanje luči – Oblikovalci luči so v kulturnih domovih prevečkrat prepuščeni lastni iznajdljivosti – Velja prepričanje, da luč lahko naredi kar neki tehnik

Seminarja za oblikovalce svetlobe se je udeležilo trinajst »lučkarjev« iz različnih kulturnih domov po Sloveniji.

Kakšen vtis bi pustil prizor, če bi se v neki predstavi zgodil umor pri polni svetlobi? Bi ga zaznali drugače, če se enak prizor zgodi v soju luči mračnega parka? Ko gledamo predstavo, še pomislimo ne, kako pomembno vlogo odigra svetloba. In kako pomembni so »lučkarji«, ki našo pozornost z igranjem svetlobe in teme osredotočijo tja, kamor morajo, in s tem povečajo dramatičnost. Andrej Hajdinjak je eden redkih slovenskih in vrhunskih oblikovalcev luči v Sloveniji, ki je sodeloval pri več kot stotih gledaliških, plesnih, baletnih in drugih predstavah in pri tem delal z domačimi in tujimi režiserji. Za svoje delo je prejel leta 2004 Borštnikovo nagrado za oblikovanje luči. Ima tudi prekmurske korenine, stoođstotno Goričke.

Ob zavedanju pomembne vloge oblikovalcev luči, kako so ti fantje prepuščeni sami sebi in lastni iznajdljivosti, se je odzval povabilu Duše Škof, programske vodje za gledališko dejavnost pri Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota, in pobjudi Združenja kulturnih domov regionalnega pomena, da v soboškem Gledališču Park pripravijo seminar o svetlobnem oblikovanju.

Tehniki morajo biti multipraktiki

»Za 'lučkarje' in oblikovalce svetlobe pri nas res nimamo formalnega izobraževanja, ne na srednješolski in ne na univerzitetni ravni, dobesečno prepuščeni smo sami sebi in lastni iznajdljivosti,« pojasni Hajdinjak. »Zato se oblikovalci svetlobe izobražujejo v tujini, na sejnih, ob prebiranju literature, predvsem pa stvari rešujejo praktično ob delu. Tudi zato je koristen seminar, da najprej spoznamo tehniko, ki jo imajo kulturni domovi, in tudi osnove oblikovanja svetlobe.«

Kot se je pokazalo, je največji problem slovenskih kulturnih domov regijskega pomena v tehnični in ka-

drovski podhranjenosti. »V večini kulturnih domov nimajo posluha za luči, nova soboška kulturna dvorana je pri tem svetla izjema. Poleg tega pa mo-

rajo biti tehniki običajno multipraktiki in opraviti vse potrebno, od hišniško-vzdrževalnih del odra, tona, luči, videa, vsega, « razloži Hajdinjak.

Andrej Hajdinjak, oblikovalec svetlobe: »Ja, luč je pomembna, res pa ni izenačena z drugimi profili v teatru. Velja prepričanje, da luč lahko naredi kar neki tehnik.«

Fotografija: A. Nana Rituper Rodež

Kako pomemben je oblikovalec luči za predstavo? Poleg režiserja in scenarista se le redko omenjajo. »Zaznaš jih, ko gledaš neki dogodek, predstavo ali koncert, ker je videti dobro, ker je primerno osvetljena. Kako pomemben faktor? Še tako dober scenograf ne more naredi nič, če scena ni primerno osvetljena, če ni primerno podprta z lučjo. Dramatično situacijo, kot je umor sredi parka, si težko predstavljamo, če imamo prižganih šest belih reflektorjev. Ja, luč je pomembna, res pa ni izenačena z drugimi profili v teatru. Velja prepričanje, da luč lahko naredi kar neki tehnik.«

V velikih gledališčih je drugače in tudi Andrej Hajdinjak je sodeloval z različnimi režiserji in scenaristi ter kulturnimi hišami iz Slovenije in tujine. In kakšne so izkušnje? Hajdinjak: »Izkušnje so pozitivne, mogoče pa so kje še določene ekipe, ki želijo to delo poenostaviti. Kako je delati z velikimi režiserji? Različno, ni pravila. Nekateri režiserji želijo imeti kontrolo nad vsem, spet drugi se odločijo, da imajo sodelavce, da jim ti olajšajo delo. Najraje delam na način, da mi zaupajo in mi pustijo proste roke, potem ko stvari prej definiramo in se pogovorimo.«

Ne »gučim«, ampak razumem

Leta 2004 je prejel Borštnikovo nagrado za oblikovanje luči v gledališki predstavi Iskanje izgubljenega časa v režiji Dušana Jovanovića. »To mi veliko pomeni, tudi v smislu, da je opazen prispevek nekega oblikovalca svetlobe k predstavi. Da oblikovalci luči smo, da tudi mi, ki delamo luč, obstajamo.« Se tudi sicer v prostoru rad igra s svetlobo? »Ne. Ne tako zelo, interier v smislu arhitekture me ne intrigira tako, da bi se temu posvetil,« je še povedal Hajdinjak, ki se ima za stoođstotnega Prekmurca, ki ne zna »gučati«, narečje pa razume, saj sta starša z Goričkega.

A. Nana Rituper Rodež

barometer

Zdenka Vidovič, ki je opravljala naloge vrhovne državne revizorke na računskem sodišču, je med možnimi ministrskimi kandidati za javno upravo.

Podjetje Roto Pavlinjek, specializirano za izdelke iz plastičnih mas, ki ga vodi Matjaž Pavlinjek, je v akciji Dnevnika med najhitreje rastočimi podjetji spet nominirano za dravsko-pomursko gazelo 2011.

Med tremi nominiranci za poslovno nagrado Dnevnika gazela 2011 za dravsko-pomursko regijo je tudi murskosoboško družinsko podjetje GMT, ki ga vodi Vlado Karoly.

Dominik Rudolf, direktor družinskega podjetja Mitra, d. o. o., iz Ljutomerja je pred kratkim poslal v omrežje prve kilovate iz sončne elektrarne. Njena posebnost je, da je postavljena na tleh degradiranega gradbenega zemljišča v Puconcih.

Skupina Keter Group, katere solastnik je ob Denisu Bolčini in Tomu Begoviču tudi podjetnik Marjan Kolar iz Logarovec, danes v Bučevcih odpira najsoodobnejšo bioplinsko elektrarno Organica.

Večernica letos Mateju Dolencu

Petnajsto večernico, nagrado za najboljšo mladinsko delo, letos prejme Mate Dolenc za knjigo Maščevanje male ostrige. Med petimi nominiranci so bili še Feri Lainšček, Peter Svetina, Bina Štampe Žmavc in Janja Vidmar. »Letošnja bera knjig je bila obsežna in dvomljive kakovosti,« je opozoril predsednik žirije Vlado Žabot in dejal, da založniki parazitirajo na interesu mladih bralcev. Nagrado mu bodo podelili 22. septembra v okviru srečanja mladinskih pisateljev Oko besede v Murski Soboti.

Seviq v Bogojini

Plečnikova cerkev v Bogojini je bila 1. septembra s koncertom stare glasbe del vseslovenskega festivala Seviq Brežice. Na glasbeno potovanje je z ribo Faroniko zbrane popeljala slovenska skupina Nova Schola Labacensis.

Mikkove likovne delavnice

Kdor ima željo in voljo po likovnem ustvarjanju, rad riše v svojem prostem času ali se želi s tem resneje ukvarjati v svoji karieri, se lahko udeleži Mikkove likovne delavnice za mlajše in starejše. Tako vabijo vse zainteresirane na informativni dan, ki bo v četrtek, 15. septembra, ob 17. uri v likovni učilnici v OŠ I v Murski Soboti. Likovno delavnico za otroke, stare od deset do 14 let, ki bo v jesenskem in zimskem času, bo vodil likovni pedagog Štefan Červek, za mladino in odrasle pa akademski slikar Mirko Rajnar.

Evropski dan judovske kulture tudi v Soboti in Lendavi

Tu so pustili večji vtis, kot se zavedamo

Kulturne prireditve v evropskih mestih, ki so jih zaznamovali Judje – V Prekmurju Judje še vedno premalo raziskani

Murska Sobotica in Lendava sta med petimi slovenskimi mesti, ki sta 4. septembra s kulturnimi prireditvami zaznamovali evropski dan judovske kulture. V Sinagogi Lendavi so odprli razstavo Zvezdna proga in pripravili koncert klasične glasbe judovskih avtorjev v okviru koncertnega cikla Festina, v grajski dvo-

rani v Murski Soboti pa popoldan judovske ljudske glasbe in poezije. Na Ptuj pa je Dušan Šarotar na literarno-glasbenem večeru predstavil pesniške podobe Duše.

Judovska kultura in kultura Judov je močno zaznamovala in obogatila evropsko kulturno dediščino, tudi našo. Pred

drugo svetovno vojno in pred holokavstvom, ko je bilo Prekmurje središče judovstva, so tukajšnji Judje poskrbeli za bogat gospodarski razvoj in kulturni utrip mesta – s plesom, glasbo, literaturo, tiskali so knjige in časopise in gradili meščanske hiše, ki so prašnim krajem vdihovale mestno in urbano po-

dobu. Dokler holokavst ni zarezal v njihovo življenje in s tem izbrisal tudi njihovo kulturo.

»Malo sledi je danes ohranjenih in v tej pokrajini so pustili večji vtis, kot se danes zavedamo,« pravi Boris Hajdinjak, profesor zgodovine in soavtor razstave o holokavstu Zvezdna proga, ki so jo skupaj pripravili Mariborska knjižnica, Prva gimnazija in Sinagoga Maribor in ki zdaj gostuje v lendavski sinagogi, novembra pa bo tudi v soboškem gradu. Skozi zgodbe ljudi z imeni in priimki ter subtilnim doživljanjem strahot in trpljenja mater in otrok obuja spomin na mariborske Jude, ki so izginili v koncentracijskih taboriščih. Zgodbe in usode Judov po Evropi pa so si podobne.

Pomembno bi bilo, da se zgodbe in usode prekmurskih Judov podrobneje preučijo, se strinjata tudi največji poznavalec Judov dr. Marjan Toš, Sinagoga Maribor, in zgodovinar Boris Hajdinjak. Slednji se je ukvarjal tudi z zgodovino prekmurskih Judov. Poudarja, da so imeli Judje poleg svojega gospodarskega vpliva v tej pokrajini tudi izjemen kulturni vpliv in da je bilo med njimi veliko pomembnih mož, ki bi jim morali nameniti posebno pozornost in tudi zaradi odnosa do njih po drugi svetovni vojni rehabilitirati njihova imena. Zanimivo je, ugotavlja, da so imeli Judje povsod pravičnike, ki so jim pomagali in jih reševali pred zanesljivo smrtjo, le za Prekmurje ne more izbrskati nobenega imena.

V Murski Soboti pa so v grajski dvorani pripravili popoldne judovske ljud-

ske glasbe in poezije. O poeziji, od prvih verzov Visoke pesmi, ki velja za osrednjo pesem judovske lirike, pa vse do sodobnih avtorjev, kot je nekoliko starejši Ali Kardoš ali mlajši Dušan Šarotar, je spregovoril kustos mag. Franc Kuzmič, poezijo pa je brala Sonja Kerec. Nastopila je tudi domača glas-

V grajski dvorani v Murski Soboti je nastopila domača glasbena Skupina Harfa kinor, ki izvaja judovsko glasbo. Skupino vodi David Kisilak.

Fotografija bratrancev Milana Singerja in Ota Kohnsteina (oba sta umrla v Auschwitzu) z razstave Zvezdna proga, ki si jo lahko ogledate v Sinagogi Lendava.

vena skupina Harfa kinor, ki izvaja judovsko ljudsko glasbo, kakršno ob različnih priložnostih, veselih in otožnih, igrajo in prepevajo Judje po vsem svetu. V skupini, ki jo vodi harmonikar David Kisilak, sodelujejo še Tamara Škavlič (flavta), Patricija Kisilak (bas kitara), Samuel Benko (kitara), Jernej Kuzmič (kitara) in Niko Müller (bobni).

A. Nana Rituper Rodež

Potrjeno: Murska Sobotica naj bi bila del EPK 2012

Kaj, če programa ne bi izvedli

Župan mora prepričati svetnike MOMS, da mu dovolijo podpis pogodbe z Zavodom Maribor EPK 2012 – O vsebinah in financiranju že potekajo dogovori

Razveseljiva novica je, da se je Anton Štihec, župan Mestne občine Murska Sobotica, ta teden sestal z direktorico Zavoda Maribor 2012 Evropska prestolnica kulture Suzano Žilič Fišer in obljubil podpis pogodbe z zavodom in realizacijo svojih obveznosti. V nadaljevanju srečanja pa so s programsko ekipo zavoda usklajevali še programsko in vsebinska izhodišča in finančne okvirje murskosoboških projektov, ki naj bi jih različni predlagatelji izvedli še letos in v času Evropske prestolnice kulture 2012.

Štihec se je zavezal, da bo na naslednji seji mestnega sveta, 15. septembra, svetnike prepričal, da lahko podpis partnersko pogodbo z zavodom, s čimer se zavežejo, da bo občina prispevala svoj finančni delež k projektu. Še v letošnjem letu naj bi za različne projekte in vsebine izvajalcem iz Murske Sobotice namenili okvirno 167 tisoč evrov, v prihodnjem letu pa 600 tisoč evrov.

Na sestanku je koordinatorka Murske Sobotice pri projektu EPK Mojca Breščak programska izhodišča naših projektov za EPK za tekoče leto in za

prihodnje usklajevala s programskim direktorjem zavoda Mitjo Čander. Kot je za naš časopis povedal Čander, je s predloženim programom, ki naj bi ga izvedli v Murski Soboti, zadovoljen: »Zelo je zanimiv, pester in reprezentativno pokriva različna področja umetnosti. Mislim, da bi bila velika škoda, če ga ne bi mogli izvesti.« Podrobneje o programih izvajalcev, ki so bili izbrani, in višini sredstev zanje ni želel govoriti. Čander: »To so zgolj ocene. Počakati je treba do takrat, ko bo pogodba z Mestno občino Murska Sobotica tudi v resnici podpisana.«

Razložil je še, da pri kriterijih, po katerih izbirajo programske vsebine in izvajalce, upoštevajo finančno konstrukcijo, vsebino, producente, izvajalce, koliko lahko dogodke umestijo v programske sklope, želijo pa si tudi, da so v projekte vključeni tudi domači umetniki in kulturniki ter prebivalci mest, ki prej niso bili vključevani.

Kmalu bomo tudi natančneje izvedeli, kdo so izvajalci in s kakšnimi vsebinami želijo predstaviti Mursko Sobotico in jo zapisati na kulturni zemljevid Evrope. Dejstvo je, da je nekaj

Mitja Čander, programski direktor Zavoda Maribor EPK 2012: »Program Murske Sobotice je zanimiv, pester in reprezentativno pokriva različna področja umetnosti. Mislim, da bi bila velika škoda, če ga ne bi mogli izvesti.«

vidnejših soboških kulturnih institucij odstopilo od projekta, da je zamrlo nekaj zanimivih idej ter da so posamezniki dobro navili svoje cene. Prej ali slej pa bo znano, kakšen pečat in vtis bodo te vsebine pustile mestu.

A. Nana Rituper Rodež

Klub PAC napoveduje

Nastopi vrhunskih domačih in tujih umetnikov

Z umetniki, kot so Štefan Kardoš, Dejan Berden, David Fartek in drugi, želijo dopolniti kulturno ponudbo – Do konca leta in še naprej

Potem ko je Klub PAC iz Murske Sobotice v preteklem letu, z izjemo Pacevega glasbenega maja, pripravljaval le še redke kulturne dogodke, zdaj obljublja bogat kulturni program ter vrsto zanimivih glasbenih, literarnih in likovnih dogodkov, ki se bodo zvrstili do konca leta in tudi v prihodnje. Programski vodje posameznih področij, Robert Titan - Felix, ki pokriva literarni del, Sandi Červek za likovni del, Slavko Šuklar in Iztok Rodež za glasbeni del, so izbrali nekaj izjemnih dogodkov, s katerimi želijo dopolniti obstoječo kulturno ponudbo.

Ob tem posebej omenjajo nekaj dogodkov: tako so na literarni večer na predvečer začetka jeseni povabili pisatelja in kresnikovega nagrajenca Štefana Kardoša, sledili bodo še Branko Šömen, Dušan Šarotar in drugi priznani slovenski literati. Z njimi se bo pogovarjal pisatelj in urednik Robert Titan - Felix. 29. septembra se bo v dvorani PAC z avtorskim koncertom predstavil vrhunski domači pianist

Dejan Berden, ki ima za sabo bogato glasbeno pot v različnih glasbenih skupinah. Oktobra pa bodo gostili odličnega španskega kitarista Pabla Guevera s tolkalistom Rafaelom Tejadom, sledil bo klavirski trio Milana Stanislavljeviča in še drugi.

V prihodnji sezoni bodo v PAC-u na likovnem področju dali priložnost mladim akademskim slikarjem, kiparjem, oblikovalcem, karikatelistom in umetnikom, ki se šele uveljavljajo. Med prvimi bomo lahko spoznali mladega oblikovalca, likovnika in vizualnega umetnika domačina Davida Fartka, je povedal akademski slikar Sandi Červek.

Ti dogodki so le začetek ponudbe, ki jo pripravljajo v Klubu PAC, v prihodnjem letu pa bodo glasbene, literarne in likovne dogodke še dopolnjevali, saj Klub PAC s svojim projektom in nastopi vrhunskih glasbenikov klasične glasbe sodeluje tudi v projektu EPK 2012.

A. N. R. R.

Josip Lukač, direktor Socialnovarstvenega zavoda Hrastovec

Norosti se vam res ni treba bati

Sprejemanje drugačnosti je kot osvežilen požirek vode – Dom na Hodošu bo že štiriindvajseta enota zavoda za šestdeset ljudi

Mag. Josip Lukač je človek, ki je pred desetimi leti s svojim prihodom na čelo javnega Socialnovarstvenega zavoda Hrastovec v Slovenskih goricah skrb za ljudi, ki imajo težave z duševnim zdravjem in duševnim razvojem, postavil na glavo. Medicinski obravnavi je postavil protitež v socialni obravnavi, ki pa lahko v ravnovesju dobro poskrbita za ljudi s posebnimi potrebami. Josip Lukač se hvali, da je pri tem zavod v organizacijskem in strokovnem smislu utrdil sloves vodilne ustanove v tem delu Evrope. Upravičeno. In čeprav skrb za človeka tudi v Sloveniji vse težje diha pod težo obujanja neoliberalne ideologije, zavod še vedno uspeva razvijati humane oblike skrbi in namestitve za ljudi, ki potrebujejo stalno pomoč in podporo. Josip Lukač bo namreč s sodelavci javnosti kmalu odprl vrata nove, zdaj že štiriindvajsete enote zavoda na Hodošu, ki bo v novih prostorih Centra starejših Hodoš. S tem bo zunaj »zidov« zavoda živelo 300 ljudi.

»Drugačnost je bogastvo naroda. Skozi drugačnost se reflektira naš odnos do soljudi. Sprejemanje drugačnosti je kot požirek vode. Če smo brez njega, smo živi, če ga spijemo, nas poživijo. Naše poslanstvo v Hrastovcu je, da poskrbimo za ljudi, ki so drugačni, in da drugim povemo, da imajo tudi drugačni pravico do življenja v skupnosti, v družbi.« je pričujoči pogovor, tako kot morda vsak svoj javni nastop, začel Josip Lukač. Ob razbijanju stereotipov in predsodkov pa opozarja tudi na aktualno spreminjanje vrednot v družbi in na to, da humanistom zaradi krize ali samo sklicujoč se nanjo vse bolj spodnašajo tla pod nogami.

»Umestiti drugačnost v primarno kulturo je izziv za primarno kulturo, ki nam pove, kako smo humani in kako dojemamo prijatelja, sosedo, znanca, kako sprejemamo človeka z berglo, s starostjo. Žal živimo v takšnem času, ko te vrednote niso več vrednote, ker smo jih poteptali. Osnovni cilj je kapital, čeprav je le sredstvo za družbo blaginje. In v družbo blaginje sodi tudi drugačnost,« pripoveduje.

- V upravljanje vam je dan dom na Hodošu, ki ga je država zgradila za institucionalno varstvo starejših ljudi. Kako je prišlo do tega preskoka?

»Ko sem pred pol leta izvedel za Hodoš, mi ni bilo treba biti ne pameten in ne strokoven, da sem vedel, da ga bo težko naseliti s starostniki, saj so na tem območju domovi rasli nenadzorovano. Strinjam se, da je treba poskrbeti za manjšino, ampak zadostoval bi dom z dvajsetimi ali tridesetimi posteljami, s šestdesetimi pa je prevelik. Vedel sem, da bo to za splošne domove prevelik izziv, da bi ga prevzeli.

Po pogovoru na ministrstvu sem dejal, da lahko Hodoš vzamemo mi, če ga drugi ne bodo, in potem so me res poklicali in vprašali: Če ne najdemo druge rešitve, ali ste res zainteresirani? Rekel sem: Seveda. Sem privrženec tega, da sprejemamo izzive, vendar ne s figo v žepu. Rešitve morajo biti na dlani. Mislim, da smo do zdaj vse, kar smo počeli s Hodošem, delali javno in ničesar ne skrivamo. Sem tudi privrženec tega, da menedžerji poskušamo uresničiti sanje, sanje pa so v korist vseh. Ne samo menedžerjev, tudi stanovalcev in tamkajšnjih krajanov, cerkve, lokalne skupnosti.

- Ste na Hodošu videli uresničitev svojih sanj tudi v smislu finančne za-

okrožitve poslovanja zavoda Hrastovec? Verjetno je namen ministrstva, da dom na Hodošu ne le oživi, ampak da tudi uspešno posluje.

Ministrstvo zagotovo gleda skozi paradigmo, da je dom v funkciji in da z njim ni izgube, kar je tudi normalno. Mi pa smo neprofitna državna ustanova, javni zavod, ki ji profit ni v ospredju. Naše delo je, da drugačnost umestimo v primarno okolje, in to načrtno počnemo, enote pa imamo tam, kjer nas sprejemajo. Goričko mi je pri srcu in tudi sploh ne pričakujem, da nas ne bi sprejeli.

Mi smo eno od naših enot uredili tudi v Radencih, v turističnem kraju, in nihče ni imel pripomb, niti prej-

v upravljanje Hrastovcu izključno za njegove potrebe, če pa se pokažejo potrebe za domsko varstvo starejših iz lokalnega okolja, potem jim bomo ponudili enake razmere kot drugje. Morda širšemu prostoru ni znano, da Hrastovec ljudem veliko ponuja za isto ali manjšo oskrbno ceno, saj se da veliko privarčevati s skrbnostjo in transparentnostjo ter javnimi naročili.

Na Hodošu se nas ni treba bati, ker kamor koli smo prišli, smo s seboj prinesli bogastvo, z nasmehom, s taktnostjo in sodelovanjem. Skupaj bomo naredili veliko dobrega za kraj, za okoliško prebivalstvo ter za ljudi, ki so pri nas. Če bomo domu dali dušo,

vizijo in kulturo ustanove. To je najbolj pomembno, da je potem delavec tudi sposoben opravljati svoje delo in je cenjen. In s ponosom lahko rečem, da je naša ustanova v tem najboljša, in jaz ne bi bil direktor, če ne bi cenil svojega dela in dela sodelavcev in sodelavcev.

Tudi danes so imeli usposabljanje, saj se veliko učijo in se bodo še učili, zlasti pa je naš osnovni moto človečnost, torej, da smo pomočniki ljudem, da imamo dušo in srce, potem pa je potrebno še strokovno delo, ki se ga lahko naučimo. Če nimamo pravega vzvoda, potem lahko imamo še toliko doktoratov, pa se človek od nas odbije kot od kamna. To smo imeli v mi-

stanovalcev moteč za kraj zaradi svojega načina izražanja, obnašanja, ga bomo prav tako sprejeli nazaj. Že zdaj pa vabim vse krajanke, da lahko kadar koli pridejo med nas, če prinesejo nasmeh in dobro voljo, so naši prijatelji, naši sosede. Že na praznovanju občinskega praznika sem izrekel besede »spoštovane sokrajanke in sokrajanji« in mislim, da sem s tem stavkom veliko povedal. Tudi mi smo del tega kraja in bomo živeli z njim.

Omenili ste, da je projekt Hodoš za vas veliko finančno breme. Ali ga nosite sami?

Sami.

- Ministrstvo vam ne pomaga?

Ne. Imamo ceno oskrbnega dne, tako kot drugi domovi. Naša cena ni najvišja, ponujamo pa dosti, veliko več. Finančno bo zadeva vzdržna. Hrastovec pod mojim vodstvom nikoli ni zašel v izgubo in naši zaposleni niti ne pomislijo, da bi bilo zaradi Hodoša drugače. Želeli smo si, da ta objekt dobimo, in to se nam je uresničilo. Vsi vodstveni in vodilni delavci to sprejemamo kot izziv in kot nekaj novega. Včeraj je ravno ena sodelavka dejala, da je Hodoš naš, in to je tisto, kar si želim, da ga sprejmemo. Če je Hodoš naš, potem si želimo, da smo tudi mi njihovi.

- Kdaj bodo prišli prvi stanovalci na Hodoš?

Namestili bomo ljudi, ki niso moteči za okolje, približno šestdeset oseb, in ne naenkrat. Ne bomo jih pripeljali z avtobusi. Postopoma bodo prihajali okrog 20. septembra v manjših skupinah. Upam, da bomo dom primerno preuredili in uredili za večjo varnost in njihovo boljše počutje. Že zdaj pa vabimo krajanke, da nas obiščejo. Ni se jim treba bati norosti. Norost je bogastvo družbe. In vsi smo po malem nori, nekdo malo več, nekdo malo manj. Kdaj, kje in na kakšen način ljudje stopimo čez črto, kje nas čaka, tega nihče ne ve. Vendar je tudi tak človek še naprej človek, z veliko začetnico.

- Je Hodoš z okolico ustrezno okolje za te ljudi?

Narava je čudovita, tudi ljudje so dokaj odprti, res pa je, da vse novo, kar pride v kraj, gledamo z neko distanco, se čudimo. Moja dolžnost je, da to distanco zmanjšamo. Mi nismo državljani, ki bi bili nevarni drugim, pa če sem hudomušen, več nas je norcev zunaj kot znotraj Hrastovca. Pa če sem še bolj hudomušen, nas je več pokvarjenih zunaj kot znotraj. To so ljudje z odprtim duhom, to so ljudje, ki še mravljje niso pohodili, to so najbolj ranjena skupina ljudi iz različnih razlogov, vendar nas s svojim nasmehom in dobrosrčnostjo bogatijo.

- Ali obstaja možnost, da se bodo v svet zavoda vključili tudi predstavniki cerkvene občine ali lokalne skupnosti, ki sta za gradnjo doma tudi prispevali sredstva?

Svet zavoda šteje trinajst članov, sedem jih imenuje ustanovitelj, to pa pomeni, da lahko ustanovitelj na ta način predlaga nekoga s Hodoša, na kar mi kot poslovodni organ nimamo vpliva. Trije člani so iz vrst zaposlenih, dva sta svojca ljudi, ki živijo pri nas, in en predstavnik nevladnih organizacij. Članstvo traja štiri leta. Na Hodošu bomo zagotovili tudi dvojezičnost, kakor veleva zakonodaja, vendar vsega ne moremo narediti čez noč.

Majda Horvat

Že zdaj vabimo krajanke, da nas obiščejo. Ni se jim treba bati norosti. Norost je bogastvo družbe. In vsi smo po malem nori, nekdo malo več, nekdo malo manj. Kdaj, kje in na kakšen način ljudje stopimo čez črto, kje nas čaka, tega nihče ne ve. Vendar je tudi tak človek še naprej človek, z veliko začetnico.

šnji niti sedanji župan, ki sta to enoto večkrat tudi obiskala. Naše stanovalce vedno vabi na obisk tudi tamkajšnja znana slaščičarna. Skratka, tja, kjer nismo sprejeti, ne gremo. Izkoristili pa smo tudi priložnost, ki nam jo je z domom dala država, in tretje, vstopili smo v prostor, ki ga drug ni znal zapolniti, pa me ne zanima, zakaj.

- Kako so potekali pogovori na ministrstvu?

Na ministrstvu so bili župnik gospod Vili Kerčmar, župan gospod Rudolf Bunderla, direktor doma v Lendavi gospod Franc Špilak in ljudje z ministrstva. To je bil odkrit in resen pogovor vseh strani, lokalnih struktur, ministrstva in nas. Takrat sem dal obljubo, da če kakšen starostnik želi živeti v domu na Hodošu, bomo zanj ustvarili razmere, kot so v domovih za stare. In še: če bodo starejši ljudje želeli živeti na Hodošu, bomo za toliko zmanjšali skupino stanovalcev s posebnimi potrebami. Morda pa bo enkrat v prihodnosti dom na Hodošu le dom za stare. Dajmo času čas. To je obljuba in posebej bomo skrbeli, da jo izpolnimo, navsezadnje pa smo registrirani tudi za to dejavnost. In s tem pogojem smo dom dobili v upravljanje. Dom na Hodošu je torej predan

torej tisto, za kar je namenjen, in če bomo znali opravljati dejavnost, kot je treba, potem je to struktura, okoli katere se bo veliko dogajalo. Izvajali bomo pomoč na domu, ponudili prehrano na domu in pri nas in še veliko drugega. Vrata bodo vedno odprta. Moram pa povedati, da smo v Hrastovcu zelo razočarani, saj je dom slovel kot dom prihodnosti in prototip doma za stare, vendar zdaj že cel mesec urejamo njegovo notranjost in vnašamo različne spremembe, da bo primeren za sprejem ljudi, od premazov, zaščitnih elementov do centralnih kopalnic in drugega.

- Napovedali ste, da boste v domu zaposlili domače ljudi. Koliko jih bo in kako jih boste usposabljali za delo z ljudmi, ki potrebujejo posebno skrb?

Zaposlili bomo od 20 do 30 ljudi iz teh krajev in mislim, da to veliko pomeni za Goričko in zlasti za Hodoš in okolico. Ljudi smo izbrali julija, avgusta pa so že začeli delati na lokaciji v Hrastovcu, kjer bodo več kot mesec dni. Usposablajo se po programih v enotah in v svojih poklicih, da bodo lažje in kakovostneje lahko opravljali storitve, ob usposabljanju za delo pa bodo sprejemali tudi poslanstvo, cilje,

slih, ko smo izbirali ljudi, in zato smo jim tudi ponudili delovno razmerje za določen čas šest mesecev, da oni in mi vidimo, ali je to za njih. Če ni, se prijateljsko razidemo.

Na Hodošu bosta redno zaposleni dve diplomirani medicinski sestri, ki bosta dom vodili, vsak dan pa bo prišel tudi kak strokovnjak iz Hrastovca, socialni delavec, defektolog, psiholog, psihiater, nevrolog, kakor bo pač potreba. Vse naše enote so povezane tudi z internetom, kar omogoča hitro izmenjavo informacij in dostopanje v bazo podatkov. Vzpostavili bomo tudi splošno ambulanto, saj imamo koncepcijo. Splošni zdravnik bo prihajal enkrat na mesec, in če bo nujno potrebna zdravstvena pomoč v kraju, bomo ponudili tudi to storitev. Skratka, vse to bomo ponudili na Hodošu.

- Od kod bodo stanovalci in kdaj bodo začeli prihajati na Hodoš?

To so ljudje, ki so že v Hrastovcu in stari nad petdeset let, prihajajo pa iz vse Slovenije. Želimo si, da bi se vrnili Prekmurci, in tudi pri novih sprejemih bomo gledali, da jih sprejmemo na Hodoš. Seveda nihče ne bo šel tja, če si tega ne želi, in če jim novi dom ne bo ustrezal, jih bomo vrnili nazaj. Bistveno pa je, da če bo kateri

Izbor »naj verta goričkoga sadovnjaka«

Akcija ohranjanja travniških sadovnjakov

Letos se je prijavilo 25 lastnikov in najemnikov – Najbolje so ocenili sadovnjak Danice Rajter iz Gerlinec

Goričko društvo za lepše vütro je že pred meseci objavilo razpis za izbor najbolj urejenega travniškega sadovnjaka v Krajinskem parku Goričko in podelitev naslova »naj vert goričkoga sadovnjaka«. Zmagovalca so razglasili minulo nedeljo v Nerađnovcih na prireditvi Den meštrov z Goričkoga.

Na izbor se se lahko prijavi lastniki ali najemniki travniških sadovnjakov na Goričkem, ki imajo pomembno naravovarstveno vrednost in so urejeni v skladu z dobro kmetijsko prakso. Namen izbora je spodbuditi lastnike travniških sadovnjakov, da negujejo in ohranjajo ekstenzivne sadovnjake, ki so življenjsko pomembni za redke in ogrožene živalske ter rastlinske vrste v Naturi 2000 na območju Goričkoga.

Prijavilo se je 25 lastnikov travniških sadovnjakov. Te je ocenjevala tričlanska komisija v sestavi: Simona Potočnik, profesorica na Biotehniški šoli Rakičan, Valerija Štesl, predstavnica organizatorja, ter gorički sadjar Vladimir Smodiš. Kot je povedal slednji, so ocenjevali predvsem raznolikost drevesnih vrst v sadovnjaku, nadomeščanje starega drevja z mladim visokodebelnim, pravilno vzdrževa-

Nagrajenci izbora za »naj verta goričkoga sadovnjaka«

nje ter splošno urejenost sadovnjaka. Šteslova je ob tem dodala, da stanje ni ravno ugodno, saj ljudje stara drevesa, ki ne rodijo, prehitro posekajo. »Na videz dotrajana drevesa je včasih treba le obrezati in počakati, saj ta velikokrat poženejo in na novo obrodi-jo.« Veseli pa jo, da ponekod lastniki, potem ko je treba staro drevje zaradi starosti, bolezni ali poškodb vseeno odstraniti, te nadomestijo z visokodebelni vrstami.

Bernard Goršak, direktor Javnega zavoda Krajinski park Goričko, pa je ob tem povedal, da ga veseli, da je ta akcija, ki je prvič stekla lani, zaživela, ter si zaželel, da bi se vsako leto prijavilo več lastnikov, kar bi pomenilo, da se travniški sadovnjaki ohranjajo in s tem tudi vse, kar je povezano z njimi.

Že to, da nekdo vzdržuje in ohranja te sadovnjake, ima velik pomen tako za rastlinske kot živalske vrste pa tudi podobo krajine, so menili organizatorji in zato vsem sodelujočim podelili priznanja. Najbolje pa so ocenili sadovnjak Danice Rajter iz Gerlinec, ki je tako tudi prejela naslov »naj vert goričkoga sadovnjaka«.

C. K.

vrtnarski utrinki

Vrt – bivalno okolje za različne živali

Škodljivce skušajmo odvrniti s čim prijaznejšimi, a hkrati učinkovitimi metodami

Na vrtu srečujemo ob gojenju rastlin veliko drugih organizmov. Žuželke, polži, deževniki, ježi, voluharji, krti. Preden na vrtu uporabimo različne organske in kemične metode preganjanja, odvrčanja ali uničevanja teh škodljivcev, jih skušajmo odvrniti s čim »prijaznejšimi«, a hkrati učinkovitimi metodami. Le tako bomo ohranili naravno ravnovesje in raznovrstnost naravnih pokrajin.

Polži, še posebej rdeči polži spadajo med manj priljubljene organizme na naših vrtovih, saj povzročajo poškodbe na zelenjavi, rožah in jagodah. Ob sončnih dneh se skrivajo na vlažna mesta ali se potegnejo v zemljo. V vlažnem vremenu in še posebej po dežju pa se izvlečejo iz skri-vališča in iščejo hrano. Pri tem s služjo, iz-trebki in grizenjem uničujejo naše pridel-ke. Polži ležejo jajčeca v začetku leta.

Kdor pri preprečevanju napada pol-žev ne želi uporabljati kemičnih sredstev, lahko uporabi nekaj ekoloških ukrepov. Kemična sredstva proti polžem tj. limaci-de lahko uporabimo na gredah le od dva do trikrat letno zaradi karencne dobe.

Prvi ukrep, s katerim zmanjšamo šte-vilo polžev na vrtu, je, da zalivamo zju-traj, saj so polži ponoči aktivni in imajo radi vlažna tla. Zemlja na vrtu naj bo pre-rahljana, kajti taka tla preprečujejo pol-žem, da se potegnejo vanje. Okoli rastlin lahko posujemo snovi, čez katere polži ne morejo: jajčno lupino, pepel, žagovino ali pesek. Ne priporoča se posipanje gredic s soljo, saj ta lahko poškoduje rastline. Oko-li gredic lahko postavimo plastično folijo,

ki prepreči lazenje in prehod polžev. Če zastiramo s pokošeno travo, se nam bodo pod njo nabirali polži, zato taka zastirka s tega vidika ni priporočljiva. Prav tako moramo z vrta odstraniti odrezane vejice, plevel, kose kamenja in lesa, pod katerimi se skrivajo polži. Vlažne deske, papirnate vreče, kose krompirja uporabite kot vabe za spanje, na katerih se čez noč nalovijo polži, zjutraj pa jih lahko odvržete. Vabe z malo piva ali mleka, vkopane v zemljo, so zelo učinkovite, saj privabljajo polže iz daljše razdalje. Nekatere dišeče rastline, kot so timijan, rožmarin in sivka, zadržijo polže na daljši razdalji ter so naravna za-ščita pred temi škodljivci. Vonj dišavnice, kot je sivka, odganja polže, zato je priporočljivo, da so take rastline sestavni del mešanih posevkov.

Voluharji so bližnji sorodniki miši in podgan. Kako ugotovimo, ali imamo na vrtu voluharja ali krtka? Kupčki zemlje, ki jih izrijejo voluharji, so bolj ploski kot krtine. Rovi voluharjev imajo gladke ste-ne brez koreninskih ostankov, poteka-jo naravnost, prerez rovo je ovalen in podoben pokončni obliki jajca. V rovih

krtov pa visijo ostanki korenin, so veči-noma okrogli, redko prečno ovalni, po-tekajo pa v zavojih ali cikcakastih črtah. Voluharji rove vedno zaprejo navzven.

Marsikdaj postanejo prava nadloga, saj žrejo korenine vrtnin in sadne-ga drevja in objedajo skorjo vrtnic in sadnih rastlin. Prav tako prenašajo ku-žne bolezni. V ogroženih vrtovih mora-mo zastirko skrbno pregledovati. Ta naj bo tanka. Naravni sovražniki voluharja so: ptice roparice, gozdna sova, pegasta sova, podlasica, dihur, domače mačke. Blago obrambo lahko dosežemo tako, da okoli vrta ali ogroženih mest posadimo rastline, ki jih ti glodavci z občutljivim nosom »ne želijo vohati«: cesarski tu-lipan, česen, križnolistni mleček, pasji jezik, ribez, narcise, medeno deteljo. V rove polagamo snovi, iz katerih hlapijo odbijajoče vonjave: vejice tuje, orehove liste, stroke česna, ribje kosti. V odprtne rove zlivamo bezgovo brozgo. Steklenice zakopljemo prečno v tla. V njih dela veter žvižgajoč glas, ki je občutli-vim ušesom voluharjev neprijeten.

Martina Varga

20 let ČD Kapca

Skrb za naravo in čebele

Na slovesnost je prišla prekmurska medena kraljica Nataša Bukovec

Čebelarstvo društvo Kapca, ki zdru-žuje v svojih vrstah 25 čebelarjev, je zaznamovalo 20. obletnico obstoja in delovanja – V društvu opažajo, da se v njihove vrste vključuje vse več mladih čebelarjev.

Na praznovanju obletnice društva so pregledali bogato kroniko, za to prilo-žnost pa so izdali tudi zbornik. V imenu Čebelarskega društva Kapca je na slo-vesnosti spregovoril predsednik dru-štva Janez Kolenko, čebelarjem pa sta ob prazniku čestitala tudi predsednik Čebelarske zveze društev Pomurja dr. Stanko Kapun in podžupan občine Len-dava Stanislav Gjerkeš. Med čebelarje je prišla tudi prekmurska medena kraljica Nataša Bukovec iz Lipe. Ob tej priložnosti so najzaslužnejšim članom podelili priznanja, na ogled pa so postavili če-belarske predmete, koše, med, medene pridelke in izdelke.

Skrb članov društva je usmerjena v ohranjanje narave in v čebele, posebno pozornost pa bodo namenili delu z mladimi čebelarji. Čebelarski krožek zdaj šteje osem članov, pričakujejo pa, da se jim bo v prihodnje pridružil še kakšen mlad čebelar.

Jože Žerdin

izobraževanje kmetovalcev

13. 09. 2011: Biotehniška šola Rakičan, Lendavska ulica 3, Rakičan, 9000 Murska Sobota, ob 9.15 predavanje in prikaz KOP – IPL, Pridelovalni pogoji za koruzo v letu 2011, Najpogostejše napake pri pripravi koruzne silaže, Pomen ph in apnjenje tal.

Na Tišini je dišalo po bujti repi

Društvo žena in deklet Sončnica Občine Tišina, ki ga vodi predsednica Lidija Debelak, posebno skrb namenja ohranjanju običajev in kulinarčnih jedi. Članice društva so letos že šestič zapored v središču Tišine pripravile Dan repe. Za obiskovalce so pripravile najrazličnejše jedi iz repe, skuhale pa so okoli 600 porcij bujte repe. Pri izvedbi Dneva repe na Tišini je sodelovalo okoli sto članic društva, ki so poleg bujte repe pripravile še spremljajočo kulinarčno razstavo, na kateri so predstavile, kaj vse se da iz repe skuhati, speči ali kako drugače pripraviti. Spekle so tudi več vrst idinjač, kot so repne, jabolčne in skutne, ter posolanke. J. Ž.

Fotografija: Jože Žerdin

Pri vinogradniku Marjanu Levačiču v Čentibskih gorica

S predikatnimi vini do boljše cene

Med stalnimi kupci so nekateri lendavski gostinski lokali, kupci pa prihajajo tudi iz Kranjske Gore in Ljubljane

»Če bi se poklicno ukvarjal s pridelavo grozdja in vina, s sedanjim obsegom proizvodnje ne bi mogel preživeti. Zdaj, ko sva oba s soprogo upokojena in se s tem ukvarjam ljubiteljsko, pa le pride kakšen dodaten evro, da si z ženo lahko privoščiva poleti dopust na morju ali pozimi smučanje,« mi je ob obisku v svoji kleti v Čentibi povedal Marjan Levačič. Marjan se sicer ne uvršča med velike vinogradnike, na spletni strani Lendava vabi pa ga najdemo med ponudniki kakovostnih vin in vino- točev na tem območju.

Levačičevi pridelajo letno okoli štiri tisoč litrov vina, v glavnem predikatov, za katere ni težko najti kupcev. Če do zdaj recesije pri prodaji vin niso čutili, je letos ta že prisotna, saj se je prodaja zmanjšala za tretjino. S prodajo imajo težave predvsem vinogradniki, ki pridelujejo vina normalnih kakovosti, katerih cena skorajda ne pokriva pridelovalnih stroškov. Marjan dosega za svoje vino, ki

Marjan Levačič predikatna vina ustekleniči in prodaja stalnim kupcem, ki cenijo kakovost.

ga stekleniči, solidno ceno, njegovo vino lahko dobite v nekaterih lendavskih lokalih, prodaja ga v Kranjsko Goro in Ljubljano, pri njem pa se oglašajo tudi individualni kupci, ki jih je prepričala kakovost.

Marjan v vinogradništvu in vinarstvu nadaljuje družinsko tradicijo, včasih sta v njihovem vinogradu prevladovala laški rizling in šipon, ki pa nista dosegala kriterijev za vrhunska vina, zato ju je zamenjal z zgodnejšimi sortami.

Zdaj v vinogradu zorijo sivi in beli pinot ter sovinjon, žal pa mu je za šipon, iz katerega bi v sedanjih vremenskih razmerah prav tako lahko pridelal predikatna vina. Vendar Levačičevi vinograda zaenkrat ne bodo širili, saj je v sedanjem dovolj dela za Marjana in soprogo, na pomoč pa priskoči tudi sin. Ta zdaj začasno stanuje v vinski kleti v Čentibi, kmalu pa se bo preselil v novo stanovanje in klet bo tako ponovno na voljo za degustacije. Na pokušnjo vina so do-

slej sprejemali večje najavljene skupine, zdaj ko sta oba z ženo upokojena, pa bodo lahko sprejemali tudi druge goste.

S terase Levačičeve kleti je prelep razgled na okoliške vinorodne griče, ki pa žal izgubljajo svojo idilično podobo. Zaradi slabih odkupnih cen grozdja mnogi opuščajo obdelavo, krčijo vinograde ali se ti zaraščajo. Rešitev bi bila v povezovanju in sodelovanju vinogradnikov in ustanavljanju nekaj zasebnih kleti, ki bi odkupovale grozdje od teh vinogradnikov.

Levačičevi grozdja ne prodajajo, saj ga predelajo v predikatna vina z višjo dodano vrednostjo. Tudi letos so razmere za pridelavo predikatnih vin zagotovljene, trgati bodo začeli 17. septembra, s sovinjonom bodo počakali na pozno trgatve, Marjan pa je razmišljal tudi o ledeni trgatvi, a se boji, da bo grozdje uničila divjad, ki je v Čentibskih gorica ne manjka.

Ludvik Kovač

Pogoji za letošnjo trgatve so izpolnjeni

Odlične razmere za dozorevanje grozdja

Spremljajmo tudi vsebnost kislin, ki bodo letos tudi po okusu nižje

V letošnjem avgustu in v začetku septembra imamo dobre razmere za dozorevanje grozdja. Odličen potencial kakovosti nastajajočega letnika vina 2011 je na nekaterih območjih 1. septembra pokvarila toča. Trgateve ranih sort (radgonska ranina, rizvanec, m. otonel) in sort grozdja (šardone, beli pinot, modri pinot) za penca se vina smo v Pomurju začeli konec avgusta. Trgateve je opravljena tudi v vinogradih, ki jih je toča najbolj prizadela, največ trgatev pa bo okoli 17. septembra.

Po Zakonu o vinu je trgatve dovoljena, ko grozdje vsebuje vsaj 65 ōe stopinj sladkorja, kar pomeni v deželni vinu vsaj 8,1 vol. % naravnega alkohola. V kakovostnem vinu mora biti vsaj 8,5 vol. % naravnega alkohola in v vrhunskem 9,5 vol. % naravnega alkohola. Letos, razen v redkih vinogradih, ki jih je poškodovala toča in kjer prevladujejo šipon in renski rizling, ne bo težav s sladkorno stopnjo,

saj narava ponuja »stil vina«, kot si ga sami želimo. Za grozdje, ki ga je poškodovala toča in kjer so bile ob trgatvi komaj dosežene zgoraj navedene vrednosti, bo kontrolna organizacija

tudi po okusu nižje, ker je tudi višja pH-vrednost. Pomeni, da v večini vin letnika 2011 preostanek sladkorja ne bo ugajal. Ob trgatvi svetujemo primerno žveplanje grozdja, drozge ali

AVGUST /LETO	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Padavine v l/m ²	16,7	84,8	48,4	97,8	218	184	112	79,0	164,6	133	58,3
Povprečna temp. v st. C	21,5	19,9	24	19,9	18	17,5	19,9	20	20,7	19,6	21,2
Štev. dni z dežjem nad 10 litrov	1	3	1	5	7	4	3	2	6	5	2
Padavine april-avgust	253	457	225	427	563	627	347	411,7	558,0	449,7	461,3
Štev. dni s temp. nad 30 st. C	18	1	25	4	0	0	5	5	6	1	10
Štev. dni s temp. nad 30 stop. C april-avgust	30	20	55	13	14	23	28	17	15	22	20
Vsota akt. temp. nad 0 st. C	667,5	617,4	744,7	616,7	558,9	541,9	616,6	619,3	640,9	607,8	658

Najpomembnejši meteorološki podatki s postaje v Rakičanu za mesec avgust in obdobje vegetacije (april-avgust)

Sorte	Ōe	Kislina
Radgonska ranina	80-90	5-6
Rizvanec	70-80	5-6
Muškat otonel	75-85	4,5-5,5
Beli pinot	80-90	6-7
Šardone	80-90	7-8
Sivi pinot	80-90	5,5-7
Zeleni silvanec	75-80	7-8
Sovinjon	80-85	7,5-8,5
Traminac	80-90	5,5-6,5
Rumeni muškat	70-75	6-7
Kerner	75-85	6,5-7,5
Modri pinot	75-85	6,5-7,5
Modra frankinja	70-80	8-9
Laški rizling	65-75	7-9
Renski rizling	67-78	8-10
Šipon	55-65	10-12

Trenutne sladkorne stopnje v ōe stopinjah in skupne kisline v g/l

dovolila dosladkanje. O tem se posvetujte s svetovalno službo.

Zdaj je treba le spremljati dozorevanje in vsebnost kislin, ki bodo letos

mošta. Količina je odvisna od zdravstvenega stanja grozdja, temperature ob trgatvi, pH-vrednosti in od naše tehnološke opremljenosti. Količine naj bi se gibale od 50 do 150 ml 5 do 6 % žveplaste kisline ali druge sorazmerne oblike žvepla na 100 litrov.

Grozdju, močno poškodovanemu od toče, in pri višjih temperaturah ob trgatvi in nezmožnosti neposrednega hlajenja mošta v kleti dajemo večje količine žveplaste kisline, saj obstaja nevarnost prevelike razmnožitve škodljivih bakterij in divjih kvasnic. Mogoče je že tudi takojšnje spontano vrenje in s tem nezmožnost razsluzenja, ki je velika nevarnost za kakovost vina. Poškodovano grozdje stiskamo celo in ga ne drozamo.

Razsluzenemu moštu svetujem dodatek selekcioniranih kvasnic in morebiti hrane, posebej v moštih iz grozdja, ki ga je poškodovala toča, in tudi tam, kjer nismo mogli spoštovati karence (varnostne dobe od zadnjega škropljenja do trgatve).

KGZ Murska Sobota Ernest Novak, univ. dipl. inž. agr.

Trgatev se je že začela

Vinogradniki zadovoljni s kakovostjo in količino

Tako zgodnje trgatve v Pomurju ne pomnijo, saj so letos začeli trgati grozdje že 29. avgusta

Tako zgodnje trgatve ne pomnijo, pravijo pomurski vinogradniki, ki so letošnji pridelek grozdja začeli trgati že v zadnjih dneh avgusta. Miha Kuhar iz družbe P&F Jeruzalem Ljutomer se spominja, da so pred osmimi leti začeli trgati grozdje zadnjega avgusta, letos pa so trgatve začeli že 29. avgusta. Vreme in podnebje se spreminjata in tako se tudi trgatve v zadnjih letih začenejo nekoliko prej. Nekoč so srednje zgodnje sorte trgali v zadnji dekadi septembra, zdaj pa so tovrstne trgatve v prvi dekadi povsem normalne.

K letošnji zgodnji trgatvi je svoje prispevalo lepo vreme med poletjem pa tudi sicer je bilo vreme vinogradnikom naklonjeno, saj, z izjemo zadnje toče na Goričkem, neurij, ki bi povzročila večjo škodo, v Pomurju ni bilo. Grozdje lepo dozoreva, kakovost je dobra, razmerje med sladkorjem in kislinito je ugodno, tako da vinogradniki pričakujejo kakovosten pridelek vina.

V družbi Radgonske gorice so trgatve šardoneja in modrega pinota, ki ju bodo uporabili za penino, začeli trgati v ponedeljek, 29. avgusta, predvčeraj pa so že trgali rizvanec, radgonsko ranino in še nekatere rane sorte, nato bodo nadaljevali trgatve drugih sort in napovedujejo, da jo bodo končali do začetka oktobra. Tudi letos bodo nekaj grozdja namenili za posebne trgatve. Grozdje za kakovostna in vrhunska vina obirajo ročno, to delo v njihovih vinogradih opravlja okoli 160 trgačev, drugo grozdje pa obirajo strojno. Kot vsa leta so za obiranje tudi letos zaposlili sezonske delavce, z njimi pa ni bilo težav, saj je zanimanje veliko, med trgači pa je veliko takih, ki to delo opravljajo že več let. Plačujejo jih po kilogramu nabranega grozdja, zaslužek pa bo soliden, saj je pridelek obilen in zdrav. V Radgonskih gorica bodo tudi letos prevzemali grozdje od zasebnih vinogradnikov, s katerimi imajo sklenjene pogodbe,

odkupne cene pa bodo za pet odstotkov višje od lanskih.

Tudi v družbi Kapela Vinogradništvo in vinarstvo so že konec avgusta trgali radgonsko ranino in šardone za penino, konec tedna so začeli trgati rizvanec, prihodnji teden bodo nadaljevali trganje kernerja, silvanca in traminca, nato pa še druge pozne sorte. Na tem območju so trgatve že začeli tudi zasebni vinogradniki, kapelska klet pa bo odkupila grozdje od vseh kooperantov, ki so vključeni v integrirano pridelavo grozdja in družba zanje opravlja zaščito pred boleznimi. Trgatev so do zdaj opravljali zaposleni v družbi, ki se jim je pridružilo nekaj najetih delavcev, v ponedeljek pa se jim bodo pridružili še drugi trgači. H kakovosti njihovih vin veliko prispevajo prav s trgatvijo, saj vse grozdje oberejo ročno.

Toča je letos prizanesla tudi vinogradom v Ljutomersko-Ormoških gorica, saj so od deset- do 15-odstotno škodo opazili le v manjšem delu vinogradov, zato pričakujejo obilen in kakovosten pridelek. Trgati so začeli že 29. avgusta, v ljutomerski in ormoški kleti pa odkupujejo grozdje tudi od zasebnih vinogradnikov, s katerimi imajo sklenjene dolgoročne pogodbe. V teh pogodbah so določene tudi odkupne cene za posamezne sorte grozdja, Miha Kuhar, ki je odgovoren za odkup, pa nam je povedal, da se bodo povprečne odkupne cene grozdja tudi letos gibale okoli 58 centov za kilogram. Cena je seveda odvisna od sorte in kakovosti, saj so določeni kriteriji, ki jih mora posamezna sorta izpolnjevati. Tako pri laškem rizlingu in šiponu sladkorna stopnja ne sme biti nižja od 70 Oexlejevih stopinj. Pri šiponu se cene tako gibljejo med 25 in 63 centi za kilogram, pri laškem rizlingu med 25 in 63 centi, pri muškati otoneli je cena lahko do 90 centov, pri tramincah pa lahko doseže tudi do 92 centov za kilogram.

Ludvik Kovač

KRAJINSKI PARK GORIČKO
www.park-goricko.org

6. Trideželni kolesarski maraton Goričko-Raab-Ōrseg

V soboto, 10. 9. 2011, vabimo na rekreativno kolesarjenje v Trideželni park.

Zbiranje kolesarjev med 9.00 in 10.00 pri gradu Grad na Goričkem.

Ob 10.00 start udeležencev na daljši 90 km dolgi progi.

Ob 10.10 start udeležencev na krajši 55 km dolgi progi.

Proge in druge informacije so na spletni strani.

Javni zavod Krajinski park Goričko
Grad 191, 9264 Grad
park.goricko@siol.net
T: 02 551 88 61, F: 02 551 88 63

Dan meštrov v Neradnovcih

Vsako leto več rokodelcev

Tradicionalni izdelki navduševali obiskovalce – Prireditve popestrili z dodatnimi aktivnostmi

Tudi letos se je na prireditvi ob Lenarčičevem mlinu v Neradnovcih zbralo kar nekaj goriških rokodelcev, ki se še ukvarjajo z obrtmi, ki z leti tonejo v pozabo. Pod okriljem nekaterih društev, javnih zavodov in dobro mero lastne angažiranosti jim to uspeva. K temu pripomorejo tudi prireditve, kot je ta, ki je tokrat potekala še šestič.

Kot so povedali obiskovalci, ki so tudi kupili kakšen izdelek domače

jih je bilo čez dvajset. Na novo je bilo recimo mogoče videti risanje na steklo in pletarjenje iz kuhanega šibja. Povabili so tudi goste iz Središča ob Dravi, ki so predstavili živilske izdelke iz buč.

Vsako leto prireditve popestrijo s kakšno aktivnostjo. Letos so med drugim pripravili delavnice filcanja, kjer so se lahko obiskovalci preizkusili v izdelovanju izdelkov iz volne ob po-

V delavnici filcanja so se preizkusili mladi in starejši.

obrti, je ta zanimiv ne le zaradi tega, ker nosi v sebi nekaj tradicionalnega, ampak ker jih je veliko unikatnih. Letos je bilo mogoče videti in kupiti izdelke iz lončevine, lecta, šibja, kovarske izdelke, spominke iz lesa, slame in koruznega ličja, izvezene prte in druge tekstilne izdelke, pisanice in še mnogo drugega.

Kot pravi Marta Horvat iz Goričkoga društva za lepše vütro, ki je glavni organizator te prireditve, se vsako leto odzove več »meštrov«. Letos

moči naravnega mila in vode. Veliko zanimanje pa sta požela tudi streljanje s fračo in sprehod z zeliščarjem Lovrom Vehovarjem. Ponovili pa so tudi izbor in razstavo izdelkov iz natečaja za najbolj domiselni, okolju prijazen in z elementi goriške tradicije oblikovan turistični spominek, kjer je prvo nagrado prejel Gregor Sojer iz Ljubljane, ter izbor za naj...verta Goričkoga sadovnjaka (več na kmetijski strani).

C. K.

80 let PGD Polana

Prostovoljno gasilsko društvo Polana pri Murski Soboti letos praznuje 80. obletnico svojega delovanja. Osrednjo prireditve so pripravili minulo soboto pri tamkajšnjem vaško-gasilskem domu. V kroniki gasilskega društva je bilo poudarjeno, da gre za majhno vas s samo 50 gospodinjstvi, vseeno pa se je društvo skozi leta razvijalo, širilo in pomagalo ljudem ob elementarnih nesrečah. Danes se ponaša z vaško-gasilskim domom, ki ima eno največjih večnamenskih dvoran v Pomurju. Društvo pa je tudi tehnično dobro opremljeno. Člani so organizirani v štiri desetine gasilcev: žensko, pionirsko, mladinsko in člansko. Ob tej priložnosti so zaslužni člani prejeli priznanja in zahvale. Plaketo za izjemne povezovalne dosežke in dolgoletno vodenje društva pa je dobil predsednik PGD Polana Štefan Škrilec (na sliki skrajno levo) iz rok članice Krajevne skupnosti Polana Edite Car in predsednika Karla Gjergetka. C. K.

Glasbena skupina Energy zmagala v akciji dolenjskega radia

Gorički glasbeniki navdušili Dolenjce

Najbolj obetavna glasbena skupine 2011 – Še letos lastna skladba

Skupina Energy s pokalom za zmago v svojem improviziranem studiu na Pertoči (od leve): Marko, Anton, Grega, Tomaž in Gašper

Fantje iz glasbene skupine Energy so skupaj v trenutni zasedbi šele slabo leto, imajo pa za sabo že kar nekaj nastopov tako doma kot tudi čez Muro. Pozitivno so presenečeni nad zmago na tekmovanju dolenjskega radia Zeleni val, še posebej, ker so jih na prvo mesto postavili poslušalci.

Kot že rečeno, skupina deluje drugo leto, v sedanji zasedbi pa slabo leto. Sestavljajo jo: Tomaž Ficko (bobni), Marko Vučko (kitara), Grega Šavor (klaviature, diatonična harmonika), Anton Omar (vokal) in Gašper Šavor (bas kitara). Nekaj časa so z njimi sodelovali še Uroš Flišar, Tanja Gider in Petra Bunderla.

Skupina je nastala potem, ko je Tomaž želel ustanoviti komercialni bend, dobil nekaj telefonskih števil bodočih članov in začele so se prve vaje. Ime so si nadeli bolj po naključju kot ne, vseeno pa pravijo: »Verjamemo, da na nastopih zares oddajamo pozitivno energijo.« Člani, ki so še študentje, nekateri pa tudi že zaposleni, prihajajo z Goričkega, iz Kraš,

Zenkovec, s Cankove in s Pertoče, kjer tudi vadijo. Večina jih je samoukov, Grega pa se je učil igranja diatonične harmonike v Mengšu pri Robertu Stoparju.

Zaenkrat izvajajo slovensko in hrvaško zabavno glasbo ter narodnozabavno glasbo, tuj pa jim ni niti rock ali druge glasbene zvrsti. Razmišljajo tudi o avtorski glasbi. Prvi komad naj bi nastal do konca leta. Kot že rečeno, igrajo po vsej Sloveniji ob različnih priložnostih, kmalu pa se jim obetajo tudi nastopi v tujini.

Radio Zeleni val z Grosupljega že šestnajst let organizira akcijo Daj nam svoj glas, v kateri poslušalci glasujejo in izbirajo glasbene skupine, ki še niso uveljavljene, a veliko obetajo. Na omenjeno tekmovanje jih je prijavila žena enega izmed članov skupine. Sodelovanje so sprejeli in v domačem improviziranem studiu posneli skladbo Nove legije (Brez nje), ji dodali svojo interpretacijo ter izdelek poslali na radio. Sodelovalo je 14 glasbenih skupin z različnimi glasbeni-

mi zvrstmi. Večina jih prihaja z Dolenjskega. Poslušalci so več tednov v prvem krogu poslušali skladbe sodelujočih izvajalcev, v finalu pa so izbirali med sedmimi finalisti.

Kot pravijo fantje, jim uspeh veliko pomeni, saj so zmagali »na terenu«, kjer domuje predvsem narodnozabavna glasba. Skupina Energy je bila tako prva glasbena skupina iz Pomurja, ki je sodelovala na tem tekmovanju in tudi zmagala. Pred dnevi so se tudi udeležili vsakoletne prireditve omenjenega radia, kjer so uradno prejeli pokal in naslov najbolj obetavne glasbene skupine po mnenju poslušalcev. Kot še dodajajo, jim je zmaga potrdila, da delajo dobro, in jim prinaša tudi možnost promocije, saj jim bo med drugim radio Zeleni val pomagal pri preboju njihove prve avtorske skladbe. Uspeh so pred dnevi delili s svojimi poslušalci v Radovcih, ko so se jim na zabavi pridružili tudi Vili Resnik in Poskočni muzikanti.

C. K.

40 let Jurkovičeve ulice v Radencih

Da so ljudje dandanes lahko še složni in dobri prijatelji, je minulo soboto dokazalo kakšnih petdeset stanovalcev Jurkovičeve ulice v Radencih, ki so praznovali 40 let prve naselitve ulice, ki šteje dvanajst hišnih števil.

Na jubilejnim pikniku ni manjkalo pijače in jedi, žive glasbe pa tudi ne torte v obliki ulice s hišami in označenimi hišnimi številkami. Radenski župan Janko Rihtarič je pohvalil lepo gesto stanovalcev in dejal, da bi tako složni morali biti v vseh ulicah. To je zelo pozitivno za kraj in za vso občino. D. M.

Pozdrav jeseni v Černelavcih

Rdeča nit prireditve je bil krompir

Na prireditvi sodelovalo več kot dvajset različnih skupin in društev

Eno od potrebnih opravil je sortiranje krompirja.

Tridnevna prireditev z naslovom Pozdrav jeseni je minuli konec tedna v Černelavcih potekala že šestič. V okviru te je pripravilo Kulturno-turistično društvo Černelavci več dogodkov, pri čemer je dan poudarek starim obrtem, kulturi in kulinariki. Letos je bila slednja povezana predvsem s krompirjem.

Organizatorji so za obiskovalce in gostujoče pripravljali langaš, dödole in krompirjevo solato, poleg tega pa je bilo mogoče na razstavi videti, poskusiti in dobiti recepte za številne druge jedi iz krompirja. S tem jesenskim pridelkom pa ni bila povezana le hrana, ampak so prikazali tudi mehanizacijo, s katero so si nekoč in danes pomagali pri spravilu krompirja, ter nekatera dela, povezana s tem jesenskim opravilom. Varovanci enote Varstveno-de-

lovnega centra Želva iz Černelavec pa so izdelovali in izrezovali različne figure in okrasne izdelke iz krompirja. Predstavili so tudi domače obrti, kot sta recimo pletarstvo in medicinarstvo, prireditve pa so s starodobnimi vozili popestrili člani Džip kluba iz Murske Sobotice.

Velika pozornost je bila namenjena tudi ljudskim plesom in glasbi. Gostje iz Madžarske, tamkajšnji gradiščanski Hrvati iz naselja Horvat Džidanija, so se predstavili s pevskim zborom, folklorno skupino, tamburaši in bečarji (ljudski muzikanti). V nadaljevanju so nastopili še Mešani pevski zbor Černelavci in ljudski godci iz Černelavec. Pozneje so za zabavo poskrbeli še Veseli Prekmurci.

Vse to se je dogajalo v soboto, dan prej pa je bilo mogoče prisluhniti

predavanju o zdravi prehrani, ki ga je imela Marija Sraka Šadl, ter si ogledati predstavo Kofetarji v izvedbi Društva upokojencev Lendava. Nedeljski program je bil namenjen predvsem najmlajšim s predstavo Čebelica Debelica lendavskega gledališča KU-KUC ter delavnicami na temo krompirja in izdelovanja punčk iz cunj. Vse dni pa si je bilo mogoče v tamkajšnjem vaško-gasilskem domu ogledati razstavo Od osvoboditve do osamosvojitve.

Kot je povedala Jožica Viher, predsednica TKD Černelavci, je na prireditvi sodelovalo več kot dvajset različnih skupin, društev in rokodelcev iz domačega kraja, okolice in tujine. Z obiskom so zadovoljni, še bolj pa z vremenom, ki jim prejšnja leta ni bilo naklonjeno.

C. K.

Obnovljen vodnjak pri cerkvi na Tišini

»Stüdenec z ročno pumpo«

Ob cerkvi na Tišini so bili zgrajeni kar trije podobni vodnjaki, eden v neposredni bližini cerkve, drugi ob župnišču in tretji ob šolskem poslopju

Vodnjaki so bili vedno zgrajeni z določenim namenom – da bi ljudje imeli vodo; predvsem pa so bili zgrajeni na mestih, kjer so ljudski strokovnjaki z bajalicami odkrili, da je

vom. Na srečo se je od prvotnega vodnjaka ohranil vsaj del, in sicer kovinski ročaj za črpanje vode ter del sesalne cevi. Ker originalne iztočne cevi s podobo živalske glave niso na-

V kulturnem programu ob odprtju obnovljenega vodnjaka na Tišini so sodelovali otroci iz bližnjega vrtca Lavra.

pod zemljo bogata vodna žila. Vode je bilo vsekakor dovolj v okolici cerkve Marijinega rojstva na Tišini, saj so v njeni neposredni bližini izkopali in stene obzidali z opeko v kar treh vodnjakih. Eden je bil v neposredni bližini cerkve, drugi ob župnišču in tretji ob šolskem poslopju. Slednjega ni več, kakor tudi ni več stare šolske stavbe, v kateri je nekoč gostoval tudi prvi vrtec.

Minulo soboto so v okviru občinskega praznika slovesno predali namenu obnovljen vodnjak ob cerkvi, ki pa je danes bolj v neposredni bližini enote vrtca Lavra kot cerkve. Tudi tega bi skoraj doletela enaka usoda kot šolskega, saj je bil ob gradnji zgradbe, v kateri je danes vrtec, nadzemni del vodnjaka odstranjen, studenec pa zavarovan zgolj s pokro-

šli, so hvaležni Jožetu Zrimu iz Gederovec, ki jim je podaril skoraj enako iztočno cev. S pomočjo tišinskih gasilcev so vodnjak očistili in s črpanjem odprli vodne žile, Aleksander Bokan iz Tropovec pa je s pomočjo moderne tehnologije poglobil plitvo grajen vodnjak do globine sedmih metrov. Lesene dele vodnjaka je izdelal Franc Gider iz Gornjih Črnc, gradbeno dela pa so opravili delavci Gradbeništva Hajdinjak od Sv. Jurija.

Vodnjak na Tišini je 73. vodnjak v 63. slovenski občini, ki je obnovljen s pomočjo Heliosovega sklada, ki sta ga 1998. leta ustanovila poslovni sistem Helios ter Ministrstvo za okolje in prostor. V neposredni bližini vodnjaka poteka že urejena Vodna učna pot Mokoš.

Bernarda B. Peček

Langašijada v Lipi

Tekmovalo sedem ekip

Prireditev popestrili z razstavo starega orodja in izborom najdebelejšega krompirja

Lepo nedeljsko popoldne je privabilo veliko gostov na četrto Langašijado v Lipo, ki jo je organiziralo Turistično društvo Lipa. Obiskovalci so si ogledali razstavo krompirja, starega orodja in pripravo najboljšega langaša.

V tem se je pomerilo sedem ekip, iz domačega turističnega društva, madžarskega Lentija, Stankova ekipa iz Berkovec, TD Lipovci, Prostovoljno gasilsko društvo Lipa, turistično društvo Bujraš iz Ižakovca in ekipa krvo-dajalske organizacije Rdečega križa iz Domanjševca. Zbrane so pozdravili beltiški župan dr. Matej Gomboš, predsednik KS Lipa Jože Ferčak, predsednica TD Lipa Marta Ferčak in direktorica Zavoda za turizem in kulturo Beltinci Elica Horvat. Strokovno ekipo, ki je izbirala najboljši langaš, so sestavljali Marija Henzlin, Zlatko

Gnezda in Valerija Šebök. Ocenjevalci so bili pozorni na videz langaša, mehko, prepojenost z oljem, zadostno količino soli v njem, razmerje med moko in krompirjem in seveda okus.

Zmagala je ekipa domačega Turističnega društva Lipa, drugo mesto je odšlo na Madžarsko in tretje v Domanjševce. Ocenjevali pa so tudi najlepši in najdebelejši krompir z najizrazitejšo obliko. Pri tem so prvo mesto zasedli Ižakovčani, drugo Domanjševčani in tretje Lipančan Stefan Henzlin.

V Lipi pa niso dokazali, da najbolj neumnemu kmetu zraste najdebelejši krompir, kakor se tukaj radi pošalijo. Obiskovalce je ob dobri hrani zabaval Duo Pipi in Melhiard, Domen Baša iz beltinske glasbene šole pa je zaigral na harmoniko.

Bojan Zadravec

Tekmovalci v pripravi langaša so morali biti pozorni tudi na zadostno količino soli v testu ter razmerje med moko in krompirjem.

Pred tednom dni je narava svoj divji ples najhuje letos plesala nad deželo ob Muri

Toča tolkla skoraj trideset minut

Orkanski veter in močno deževje nad večjim delom Goričkega – V Gerlincih in okolici povsem uničeni vinogradi, sadovnjaki in poljščine

»Z mozem sva tik pred neurjem uspela spraviti domov eno prikolico buč.« je na blatni njivi dan po divjem plesu narave, ki se je razbesnel pretekli četrtek okoli 19. ure nad večjim delom Goričkega, otožno govorila Nada Kolmanko iz Krašča, ki ne pomni, da bi že kdaj toča klestila v septembru. »Ponavadi po veliki maši ni bilo več hudega vremena.« Zaradi razcefranih listov in storžev bodo Kolmankovi morali prej požeti koruzo. »Na srečo imamo poljščine zavarovane, vendar ti je vseeno hudo, ko ti narava v nekaj minutah uniči tisto, kar si vzgajal celo leto.« »Tudi več kot osemdeset let stari domačini ne pomnijo takšnega deževja, toče in vetra,« je med ogledovanjem škode v vinogradu v Bodoncih dejal Boris Vlaj, predsednik komisije za ocenjevanje škode v Občini Puconci. Kot pravi, je škoda v tamkajšnjih sadovnjakih in vinogradih 70-odstotna, na koruzi pa do 40-odstotna. To je bil že drugi večji bes narave nad Bodonci in okolico v tem poletju. »Ko sem po nevihti poklicala sorodnike, so ti rekli, da je na asfaltu vse belo od toče. Takoj sem vedela, da je vinograd uničen,« je povedala Regina Šebjanič. Tudi domačin Uroš Kamenšek je bil

Lidija in Anton Gomboc z izletniške kmetije Kozelinovi v Gerlincih sta lahko le nemočno vzela v roke točo, ki je uničila tamkajšnje vinograde in utišala klopce.

la tudi pol ure. Škoda ni nastala le na kmetijskih in drugih pridelkih, ampak še na občinskih cestah.« Pesem klopca bo otožna pri Gombočevih na izletniški kmetiji Kozelinovi tik ob avstrijski meji. Še naslednji dan je bilo namreč v njihovih vinogradih toče, ki je poskrbela za zgodnejši začetek trgatve, za več lopat. Pred tednom dni je ponekod iz srhljivo vijoličnih oblakov v manj kot pol ure padlo skoraj 20 litrov dežja na kvadratni meter, toča pa je bila vmes debela kot oreh.

Po podatkih regijskega centra za obveščanje 112 je v puconski občini močan veter s točo podiral še električne drogeve na Vaneči, voda je poplavila cesto med Mačkovi in Kuštanovci, romsko naselje v Dolini pa je zaradi nagnjenih električnih drogov ostalo brez električne energije. V Rogošovcih in okolici so bili nekaj časa brez električne energije in telefonskih povezav, voda je zalivala kleti. Četrtekovo neurje ni prizaneslo niti desnemu bregu reke Mure. V Drobotincih pri Apačah je vihar odkril streho stanovanjske hiše in podrl električne drogeve v Vratji vasi. Narava se je razbesnela še nad lendavskim koncem. Andrej Bedek

Regina Šebjanič z grozdom, ki je jutro po divjem plesu narave v Bodoncih kazal dejansko razdejanje.

osupel nad divjanjem narave: »Cesta mimo gasilskega doma je bila v hipu polna blata, vejevja in toče.«

Neurje z orkanskim vetrom in točo je vzelo najbolj v primež pet občin: Puconci, Cankovo, Rogošovce, Kuzmo in Grad. Po besedah cankovskega

župana Draga Vogrinčiča so bili še posebej na udaru Gerlinci, kjer so skoraj povsem uničeni vinogradi, sadovnjaki in poljščine. Nič bolje se ni godilo v Kraščih, Domajincih in Gornjih Črncih. Vogrinčič je bil po neprespani noči redkobeseden: »Toča je pada-

Boris Vlaj, predsednik komisije za ocenjevanje škode v Občini Puconci, Ervin Novak, kmetijski svetovalec, in Svetlana Luthar, uslužbenka občine, so takoj začeli ogled škode.

Sadno drevje na Goričkem je potolkla kot oreh debela toča.

Polja z bučami pri Domajincih so občutila surovo moč narave.

Skupinska fotografija vseh letošnjih nagradencev in članov strokovne komisije v akciji Naj... domačija

Naj... domačija

Že enaindvajsetič s pomenom

Domačija Paldauf zgled uspešnega prevzema in sodobnega kmečkega življenja

Nadaljevanje s 1. strani

Naj... domačija je na to uspešno spomnila že enaindvajsetič in hkrati vnovič poudarila pomen povezave pomurskega človeka z zemljo.

Strokovna komisija, ki so jo sestavljali Zita Flisar Novak (kmetijstvo), Slavko Petovar (kmetijstvo), Robert Recek (arhitektura), Marija Sraka Šadl (življenjski slog) in Olga Varga (urejenost okolice), letos ni imela lahkega dela, vendar je na koncu med sedemindvajsetimi obiskanimi domačijami naslov naj... domačija podelila domačiji Paldauf v Vučji vasi, ki je prepričala po številnih kriterijih. Sklepna prireditev je zmeraj zabavna in množično obiskana, pomembna tudi zaradi prikaza še ohranjenega tradicionalnega vaškega življenja in običajev.

Obiskovalci so si z zanimanjem ogledali vzorno urejeno zmagovalno domačijo in poskusili prleške dobrote, kljub vročini pa so z zanimanjem spremljali

tudi kulturni program. Poleg ljudskih pevk iz Vučje vasi, otroške folklorne skupine iz KUD-a Janeza Čuka in lovskih rogistov iz KUD-a Križevci so jih zabavali še Zamurjenci in glasbena skupina Gamsi.

Med domačini in obiskovalci iz regije so si prireditev ogledali tudi obiskovalci

iz urbanih okolij, ki so se lahko vnovič prepričali, da življenje na vasi in delovanje v vaških društvih v Pomurju nista le na ravni folklornih predstav, temveč da gre za način življenja, ki si ga bodo v prihodnosti izbrali tudi pripadniki mlajših generacij.

T. M.

Poleg naslova naj... domačija 2011 so bile na sklepni prireditvi podeljene tudi številne druge nagrade

Nagrada za kmetijstvo	Izletniška kmetija Kozelin Gerlinci
Nagrada za urejenost okolice	Izletniška kmetija Kozelin Gerlinci
Nagrada za arhitekturo	družina Vračič Senarska
Nagrada za življenjski slog	družina Heric Cven
Nagrada naj... domačija po izboru bralcev Vestnika	družina Kuzma Borejci
Nagrada naj... podjetniška ideja	Korenika Šalovci
Najlepši travnik v Krajinskem parku Goričko v letu 2011	Karel Gašper Čepinci
Posebno priznanje za inovacijo v kmetijstvu	Štefan Števanec Borejci

Otroška folklorna skupina iz KUD-a Janeza Čuka je obiskovalce navdušila že s svojim videzom in tudi s prisrčnim nastopom.

Vaščani iz številnih društev so združili moči pri organizaciji dogodka in kulinarčna ponudba po pričakovanju ni razočarala.

Urejenost domačije je bila eden od dejavnikov, ki je prepričal strokovno komisijo, da naslov naj... domačije letos odide v Vučjo vas.

Sklepna prireditev akcije Naj... domačija vsako leto privabi množico obiskovalcev, ki si z zanimanjem ogledajo prireditev in zmagovalno domačijo.

Nismo muha enodnevnica

Rezultati gospodarjenja letošnjega prvega polletja v Mesni industriji Pomurka še niso takšni, da bi lahko trdili, da so se v podjetju znebili težav, nekateri podatki pa kažejo, da se razmere vendarle premikajo nekoliko na bolje. Pomurka je polletno gospodarjenje sicer sklenila s 159 milijoni tolarjev izgube, vendar ne dosega niti polovice lanske izgube, ki je v lanskem prvem polletju znašala 350 milijonov tolarjev. Milan Bratkovič, ki je pred štirimi meseci prevzel vodenje Mesne industrije, pravi, da je polletna izguba posledica obveznosti iz preteklosti. Z večinskimi upniki so se sicer dogovorili za odlog plačila nekaterih dolgov, vendar obresti morajo obračunavati, te pa so tudi vzrok za nastalo izgubo, saj je tekoče poslovanje od maja pozitivno. **Vestnik, 9. septembra 1993**

Komentar tedna na Pomurje.si

Uporabnik Poštenjak o akciji soboških policistov: »Vsaka čast našim fantom. Za 700 EUR izpostavljajo svoje življenje in varnost. Našo državo bi morali voditi taki pošteni policaji, ki jim ni mar kaj se dogaja z nami!«

pomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Da so sosedje dobrodošli, je pokazal tudi križevski župan Branko Belec in k sebi posedel poslanca Franca Juršo.

Po dobrotah je dišalo tudi v velikem soboškem Mercatorju, kjer so izpod prstov peka Matevža prihajali ptički, pletence in drugo krušno pecivo.

Ali so na Dnevu goriških meštrov v Neradnovcih ob Lenarčičevem mlinu s fračo zadeli tudi kakšno krušno ptico, nimamo podatka. Odvisno, kako ostro je bilo oko strelca, ciljali pa so v piramide iz pločevink.

Številni družabni dogodki so zaznamovali ta teden, množičnejši je bil gotovo v Vučji vasi, na kmetiji Paldauf, kjer letos nosijo naslov naj... domačije. Tam se resnično nihče ni mogel slabo počutiti – kako bi se, ob taki dobrodošlici!

Kaj bi zadeli, če bi s fračo streljali s Triglava, pa lahko povedo veterani Nogometnega kluba iz Puconec. Verjetno ne veliko, saj je tam zgoraj malo pihalo.

Žabo pa je takole »zadel« Lucijan Prelog, član radgonskega fotokluba, ki se je na ogled postavil v kulturnem domu v Gornji Radgoni. Pogledat – in žabica jima je bila očitno najbolj všečna – sta prišla tudi Emil Šmid in Marko Kočar.

Vojašnica Murska Sobota

Oktobra na urjenje športniki

Dan odprtih vrat za prikaz vsebin v vojašnici, kjer delujeta minometna četa in avtošola

Slovenska vojska (SV) je pripravila dan odprtih vrat murskosoboške vojašnice. Po besedah brigadirja in poveljnika 1. brigade SV Davida Humarja so želeli prikazati vsebine iz vojašnice, kjer je na delu več kot sto vojakov. Maja so se namreč v Mursko Soboto preselili minometna četa 74. motoriziranega bataljona iz Maribora in instruktorji vojaške avtošole. V murskosoboški vojašnici se urijo tudi vojaki na prostovoljnem služenju vojaškega roka.

Kot je dejal Franc Vučko, poveljnik enote, ki usposablja te vojake, bo čez dva tedna urjenje končala še ena generacija vojakov prostovoljcev. Vojaki na prostovoljnem služenju vojaškega roka se sicer v petnajstih tednih naučijo, kako ravnati in preživeti na bojišču, služenje pa je za mnoge odskočna deska za službo v vojski.

Humar je prepričan, da je pomembno, da je vojska vpeta v lokalno okolje. »Vez med okoljem in vojsko so bili v preteklosti naborniki, zdaj so to vojaki prostovoljci. Dan odprtih vrat je lepa priložnost pokazati, kakšen pomen ima vojašnica za neko okolje. Navsezadnje iz Pomurja prihaja veliko poklicnih vojakov SV.« Vučko je dodal, da bo imela po odhodu prostovoljcev njegova učna enota predvidoma sredi oktobra na strokovnem usposabljanju pripadnike športne enote SV, ki se ga morajo vrhunski športniki skladno s pogodbo o zaposlitvi udeležiti enkrat na leto. Priča kuje, da bodo glavnino predstavljali športniki poletnih športov.

Na pomurskih prometnicah se urijo kandidati za voznike vojaških vozil.

Potem ko je bil februarja 2007 razpuščen 76. protioleptni divizion, katerega matična vojašnica je bila prav murskosoboška, njegovi pripadniki pa so bili prerazporejeni v enote v Mariboru in Celju, je SV odločitev o vrnitvi vojakov v Prekmurje po štirih letih sprejela skladno z načrtom izpopolnjevanja enot in na podlagi namestitvenih zmogljivosti Slovenske vojske ter teritorialne izpopoljenosti. Ni pa še zna-

no, kdaj in ali bo v Murski Soboti naredena nova vojašnica. Junija 2006 sta namreč takratni obrambni minister Karl Erjavec in mestni župan Anton Štihec podpisala pismo o nameri gradnje nove vojašnice. Kot je razvidno iz podpisanega pisma, bi morala prihodnje leto na obrobju mesta – na Bereku – stati nova vojašnica. Kompleks bi se razprostiral na skoraj 12 hektarjih in pol, na katerih bi bila tudi poligon in odprto strelišče.

Predvideno je bilo še, da bi vojska prodala opuščene objekte stare vojašnice, občina pa bi prostore namenila in uporabila za visokošolsko izobraževalno središče in druge razvojne programe. SV še vedno načrtuje gradnjo nove vojašnice na Bereku, vendar je gradnja zaradi zmanjševanja proračunskih možnosti financiranja preložena na naslednje srednjeročno obdobje.

Andrej Bedek

okc poročila

Še en Romun v prestižnem avtomobilu

Skoraj vsak dan Jožef Prša, tiskovni predstavnik pomurskih policistov, poroča, kako njegovi kolegi iz enote za izravnalne ukrepe, ki po ukinitvi mej-

ne kontrole to kontrolo opravljajo v notranjosti države, ujamejo tujce, ki čez Pomurje peljejo ukradene prestižne jeklene konjičke.

Tako so prejšnji četrtek ob 12. uri na avtocestnem počivališču pri Murski Soboti pod drobnogled vzeli 53-letnega Romuna, ki se je vozil s terenskim avtomobilom BMW X5. Na avtomobilu so bile nemške registrske tablice. Policisti so v postopku ugotovili, da je bil terenec leta 2009 ukraden v Italiji. Prestižni terenski avtomobil so zaglegli, voznika pa bodo kazensko ovdili.

Z nadvozov proti divjakom

Ker med povzročitelji prometnih nesreč na avtocestah izstopajo posamezniki, ki s hitro vožnjo po avtocestah ogrožajo sebe in predvsem druge udeležence, policisti uvajajo nov način meritev hitrosti na avtocestah, s katerim bodo nadzirali predvsem takšne kršitelje. Gre za meritve z laserskimi merilniki hitrosti, ki za dokumentiranje uporabljajo videozapis, s čimer je vsaka preokrajitev hitrosti dokumentirana s fotografijo. Policisti meritve izvajajo z nadvozov, morebitne kršitelje pa nato izločijo iz prometa oziroma ustavijo na primeren mestu in izvedejo ustrezen postopek.

Anonimne prijave

Ker se policijske anonimne prijave korupcije in nasilja v družini pokazale za uspešne, se jim zdaj pridružujejo tudi možnosti prijav trgovine z ljudmi, pogrešanih in iskanih oseb, nepravilnosti pri delovanju avtošol, tehničnih pregledih in zasebnem varovanju. S klikom na enotno vstopno točko se odpre spletna stran, kjer uporabniki spleta enostavno izberejo področje prijave. Prijaviteljem se zagotavlja popolna anonimnost. To pomeni, da jim ni treba napisati svojih osebnih podatkov in ti tudi niso razkriti.

Blato na cesti

Začenjajo se žetev koruze in druga kmečka opravila s traktorji, zato je pomembno, da upoštevamo vse predpise, morebitno onesnaženje na cesti pa počistimo za sabo, opozarja policija. Traktor mora biti registriran in tehnično brezhiben, če pa ima pripet širši priključek, mora biti opremljen tudi z rumeno rotacijsko lučjo. Nanj se lahko usede toliko oseb, kolikor je sedežev, pri tem pa prevoz ljudi na priključkih ni dovoljen. Na priklonem vozilu se sme prevažati do pet ljudi, potrebnih za nalaganje in razlaganje tovora, so še zapisali na policiji, vendar morajo sedeti znotraj stranic. Na tovoru se je v vsakem primeru prepovedano peljati. Če se slučajno zgodi, da so kolesa umazana in zemlja ali blato padata na cesto, do česar sicer ne sme priti, je treba onesnaženo cesto nemudoma očistiti, še piše policija. Če tega ne more storiti onesnaževalec sam, cesto očisti redni vzdrževalec, vendar na stroške onesnaževalca.

V Črenšovcih izbirno regijsko gasilsko tekmovanje

Gasilstvo je doma v Pomurju

Med članicami A in B obakrat najboljši Bodonci, med člani A in B pa Motovilci 1 in Korovci

Gasilski svet in poveljstvo za Pomurje, Gasilska zveza Črenšovci in Prostovoljno gasilsko društvo Žižki so pripravili v športnem parku pri osnovni šoli v Črenšovcih pomursko regijsko izbirno gasilsko tekmovanje članov in članic ter veteranov. Sodelovale so lahko ekipe, ki so na gasilskih tekmovanjih v svojih gasilskih zvezah zasedle prva tri mesta. Čeprav je bilo na izbirno regijsko tekmovanje prijavljenih 110 ekip, jih je na koncu v Črenšovcih tekmovalo 91.

Člani in članice so morali opraviti vajo razvrščanja, suho izvedbo vaje z motorno brizgalno in štafetni tek na 400 metrov z ovirami. Starejši gasilci – veterani pa so se pomerili v vaji s hidrantom in vaji raznoterosti. Ker je bilo tekmovanje izbirno, so se prve tri najboljšie ekipe iz posamezne kategorije uvrstile na državno gasilsko tekmovanje, ki bo prihodnje leto, predvidoma maja.

In kdo so bili najboljši? V kategoriji članic A so bile to gasilke Bodonec, Žižkov in Svetega Jurija, pri članih A pa ekipe Motovilci 1, Dolnji Slaveči in Žižki. Pri članicah B bodo na državnem tekmovanju svoje gasilske veščine pokazale gasilke Bodonec, Gomilice in Stavešinec, pri članih B pa gasilci iz Korovec, Šratovec in Svetega Jurija. Ob tem omenimo, da sta ekipi Šratovec in Korovec le dan prej na 19. obmejnem tekmovanju gasilcev iz Slovenije in Avstrije vsaka v svoji kategoriji prav tako dosegli najvišje mesto in domov odne-

sli prehodni pokal. Šratovski gasilci so svojega zaradi treh zaporednih zmag prejeli v trajno last. Ekipa iz Korovec, ki jo sestavljajo Štefan Flisar, Simon Bagola, Jože Flisar, Robert Rojko, Štefan Ivanič, Bojan Rojko, Tomaž Bago-

la, Boris Branšberger in Roman Wolf, je tudi v preteklosti dosegala vrhunske rezultate, čeprav so bili nekaj časa zaradi poškodb odsotni. Omenjena ekipa je leta 2001 kot predstavnica Slovenije nastopila tudi na gasilski olimpija-

di v Kuopiu na Finskem. Na izbirnem regijskem gasilskem tekmovanju so se pomerili tudi starejši gasilci in veterani. V kategoriji starejše gasilke je tekmovala samo ekipa Spodnjih Ivanjec, ki se je uvrstila na državno tekmovanje. Pri starejših gasilcih je tekmovalo šest ekip, najboljši so bili gasilci iz Podgorja z Apaškega polja, Kroga in Ljutomera. Pravico do nastopa na državnem tekmovanju imajo tudi enote, ki bi na regijskem tekmovanju dosegle določeno normo oziroma število točk po kriterijih Gasilske zveze Slovenije za posamezno kategorijo. Žal na tokratnem izbirnem regijskem tekmovanju v Črenšovcih nobena dodatna ekipa te norme ni dosegla.

Kljub vsemu so bili tako organizatorji, Prostovoljno gasilsko društvo Žižki, kot tudi člani tekmovalnega odbora z dogajanjem v Črenšovcih zadovoljni. Vodja tekmovalnega odbora Štefan Flisar je bil navdušen tudi nad številom prijavljenih ekip: »Številka 100, ki smo se ji približali, je zelo pomembna, saj dokazuje, kot so poudarili tudi govorniki na prireditvi ob razglasitvi, da je gasilstvo v Pomurju doma. Pohvaliti moram tudi tekmovalce, ki so dosegli odlične rezultate, nekateri celo vrhunske, in bodo prihodnje leto Pomurje dostojno zastopali na državnem tekmovanju.«

V nedeljo bo v Serdici še regijsko izbirno gasilsko tekmovanje za najmlajše gasilce – za pionirje in mladince.

Lidija Magdič

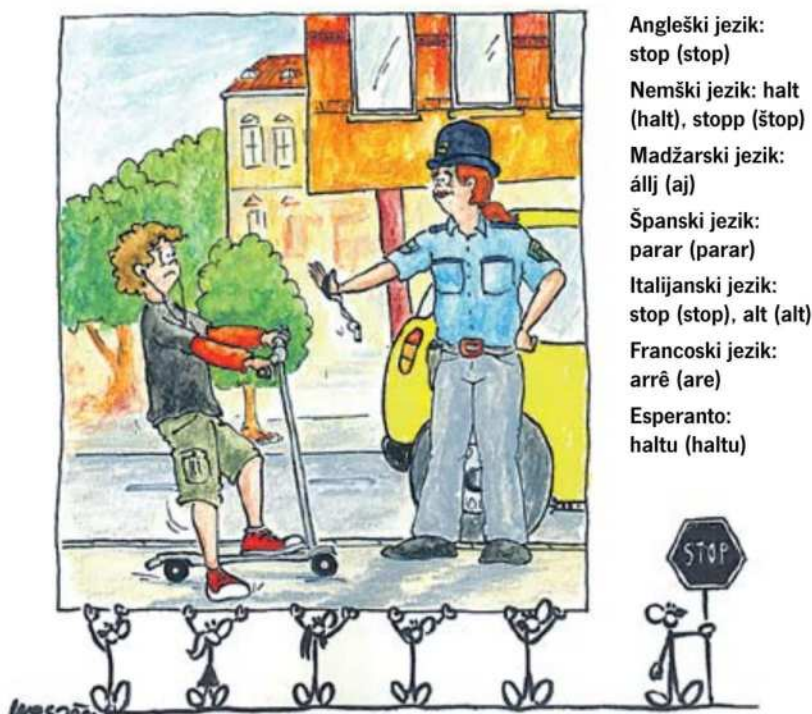

Pri članih B je slavila ekipa iz Korovec.

Z gumpiči se učimo tujih jezikov

Stop

Stop pomeni, da se moraš ustaviti, da ne smeš naprej ali moraš prenehati. Ta ukaz lahko posredujemo na različne načine – z rdečo lučka ali rdečo barvo, neprekinjeno črto, trakom, prometnim znakom ali pa kar pokažemo z roko. Stop izgovorimo z rahlo povišanim glasom. Stop je mednarodni izraz, ki ga razumejo skoraj povsod po svetu. Kdor ne upošteva ukaza stop, ta lahko dobi kazni ali se mu zgodi nesreča. Ta beseda je pogosto sestavina načinovnega prislova non-stop in pomeni neprestano. Z besedo stop se radi poigravamo tudi v besedilih kakšnih skladb, tako je naslov reviji ali se stop pojavlja v različnih zloženkah, kot je avtostoparka. Tudi na vseh električnih napravah imamo tipko za stop oziroma za njeno ustavitve. Gumpiči, ki radi delajo kaj po svoje, zatrjujejo, da znak stop vedno upoštevajo.

Angleški jezik:
stop (stop)
Nemški jezik: halt
(halt), stopp (štóp)
Madžarski jezik:
állj (aj)
Španski jezik:
parar (parar)
Italijanski jezik:
stop (stop), alt (alt)
Francoski jezik:
arré (are)
Esperanto:
haltu (haltu)

Previde besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze Murska Sobota, za esperanto skrbi Jovan Mirkovič, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vapotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

Skrivnostni gozd

Dva konjička hitita v skrivnostni gozd. Veste, zakaj? Zato, ker čarovnica Wilma varuje skrivnost deklice Ane. To skrivnost hoče videti, a je ne more in ne more.

Nekega dne se čarovnica Wilma odpravi v vas. Konjička sta opazila čarovnico in se dogovorila, da bosta rešila Ano. En konjiček zamoti čarovnico Wilmo, drugi pa reši Ano. Ana se zahvali in zaželi konjičkoma veselo pot.

Neja Kosi Lovrenčec,
OŠ Bogojina

Družina

Lepo je, ko vidiš družino skupaj na sprehodu in večerji veselo, nasmejeno in iskreno.

V očeh otrok vidiš veselje in v očeh staršev srb za otroke.

Družina!
Kaj pomeni biti družina?

Družina je skupaj v dobrem in slabem, družina se ima vedno rada, četudi ni vedno pot z rožicami poslana.

Tajda Hozjan, 9. razred

Prispevke pošiljajte po elektronski pošti: nana.rr@vestnik.si ali po pošti: Vestnik, za Barve otroštva, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Šola za znanje in življenje

Zdaj smo počasi že ujeli šolski ritem. Najmlajši v vrtcu še nekoliko jokajo, prvošolčki se že počutijo kot pravi šolarji, drugi pa se že tako ali tako znajdejo. Več ali manj so vsi šolarji obljubili, da se bodo letos res sprosti učili in sprosti delali domače naloge. Ampak samo vprašanje je, kdaj bo ta vsakolikatna obljuba razvodenela. Tudi šolarji gredo težko iz svoje kože.

Pomembno pa je, da je šolarjem šola všeč. Po podatkih mednarodne raziskave Z zdravjem povezano vedenje v šolskem obdobju, ki je zajela tudi slovenske šolarje in ki poteka pod okri-

položajem manj zadovoljni s šolo in se ocenjujejo kot manj uspešne. Zgovoren je podatek, da je v srednjih poklicnih in strokovnih šolah večji delež dijakov, ki prihajajo iz manj spodbudnega okolja kot v drugih srednjih šolah. Šolsko okolje in vzdušje pa je poleg domačega zelo pomembno pri doseganju učenčevih rezultatov. K dobremu vzdušju in občutku varnosti pomembno prispeva jasna pravila na šoli in v razredih, dobri medsebojni odnosi in prijazen način komuniciranja.

Ja, šola je veliko več, kot le predmetnik, učenje in preverjanje znanja.

Fotografija A. Nana Rituper Rodžar

ljem Svetovne zdravstvene organizacije, je 60 odstotkom mladostnikov šola všeč, dekletom nekoliko bolj kot fantom. Mlajši mladostniki so s šolo tudi bolj zadovoljni kot starejši. Z leti namreč obremenjenost v šoli narašča, to pa zmanjšuje navdušenje nad njo.

Raziskava je še pokazala, da so šolarji in dijaki z nižjim socialno-ekonomskim

Vzporedno, čeprav čisto nič po načrtih in strategijah, poteka šola za življenje – kako se znajti, kako se postaviti zase, kako vrstnikom reči ne in včasih tudi, kako kakšno neprijetno stvar rešiti brez staršev. In če pri biologiji na primer lahko še kaj preplonkamo, nam te lekcije ostanejo za vse življenje.

A. N. R. R.

Svečauri

Nekoč je to, kar vam bom jaz povedal, moji babici povedala njena babica. V njenih časih se je o tem na Gibini veliko govorilo. Bilo pa je tako. Ljudje so imeli njive, ravno tako, kot jih imajo danes, samo da so bile bolj skupaj. Potem pa so nekoč bili tudi taki, ki niso bili najbolj pošteni, ampak nevoščljivi in so izpulili kole, ki so označevali lastništvo njive, in jih premaknili. S tem so imeli drugi večje njive. Drug drugemu pa so tako ves čas kradli zemljo. V adventnem času pa so tistim, ki so zemljo ukradli, tisti, ki so že bili mrtvi, hodili po polju, po mejah svojih njiv. Namesto glav pa so imeli plamen ognja. Tam na gibinskem polju je lepo ravno in se daleč se vidi. Tako so tiste plamene videli daleč naokoli. Rekli so, da so to mejaši, katerim so zemljo ukradli. Tako je bilo. To so bili svečauri.

Tobja Prajner, OŠ Razkrižje

Prijatelj

kapljica za kapljico,
morje, ocean.
eden izmed tisoč,
ti si bil izbran.

stih iz pepela, obrabljen papir,
solza v očesu, v srcu nemir.
je daleč bolj ustrezno, kot pa tu.
dvoje duše, eno je telo.
ti si moj minus,
jaz sem tvoj plus,
luč v težkem dnevu,
nepovabljen, vedno zame tu.

preveč je besed,
ne znam tega razpret.
ti že razumeš.
gubice, sreča,
objem in pa jok.
naju nosi skupen tok.

Tina Tratnjek,
Gimnazija Franca
Miklošiča Ljutomer

Cvetoč travnik; Lana Rogan, 5 let, VE pri OŠ Sveti Jurij

Za radovedne spomin na počitnice

Tisti najbolj radovedni učenci tudi med počitnicami niso mirovali. Čeprav zdaj že pridno gulijo šolske klopi, pišejo v nove zvezke in rišejo s sveže ošiljenimi barvicami, se s fotoutripom spomnimo na počitnice. Na OŠ Križevci so namreč tudi letos zadnje avgustovske dni pripravili Tabor za radovedne in nadarjene, ki se ga je udeležilo 22 otrok med

devetim in 13. letom starosti, koordinatorka tabora pa je bila Vasilija Stolnik. Letos so se posvetili zdravemu načinu življenja ter pravilni prehrani in gibanju. Spoznavali so prehrano vrstnikov po svetu, v sodelovanju z Zavodom za zdravstveno varstvo Murska Sobota pa so pripravljali sadne in zelenjavne namaze, sadno nabodalo, se poučili o pra-

vilni sestavi dnevnih obrokov in pomenu posameznih obrokov ter sestavin v hrani za razvoj in zdravje otrok in odraslih. Poskrbeli so tudi, da so se otroci veliko gibali. Ko so bili v učilnicah, so otroci sodelovali tudi pri poskusih na temo zdravja in gibanja ter kemijsko-bioloških delavnicah.

A. N. R. R.

Fotografija Manica Karba

Kako sem premagala domotožje

Nekega jasnega sončnega jutra me je oče odpeljal na avtobusno postajo v Murski Soboti, od koder smo krenili v Baško. Že na avtobusu sem začutila domotožje in prevzel me je strah. Že na poti sem spoznala veliko dobrih prijateljev. Prepevali smo in se pogovarjali in pozabila sem na domotožje.

Ob prihodu na cilj pa me je znova prevzela mrzlica strahu. Za trenutek sem pomislila, da bi poklicala starše, naj pridejo pome. Toda ob pogledu na

morje in vse otroke, ki so končevali izmeno v Baški, sem bila prepričana, da bo to ena največjih dogodivščin, ki sem jih kdaj doživela. Kajti počitnice brez staršev so res nekaj neverjetnega! Kljub množici razburljivih doživetij čez dan me je večer v postelji objela žalost. Pomislila sem na dom, starše, predvsem pa na svojo majhno ljubko sestrico. Čeprav me kdaj pa kdaj razjezi, jo imam neizmerno rada. Zaželela sem si jo objeti in biti v var-

nem zavetju doma. Drugi del misli pa je bežal novim dogodivščinam naproti. Sonce, morje, prijatelji, igre in ljubezen so odtehtali vso žalost. Zaspala sem z mešani občutki.

Z jutrom je vsa otožnost noči izgini-la, tudi kakšna potočena solza se je posušila. Sonce, ki je obsijalo nov dan, je prineslo veselje in nova pričakovanja v moje misli in niti upala nisem pomisliti, kaj mi bo spet prinesla temna noč.

Tjaša Grah, Beltinci

Socialna omrežja

Googlovo kraljestvo krogov

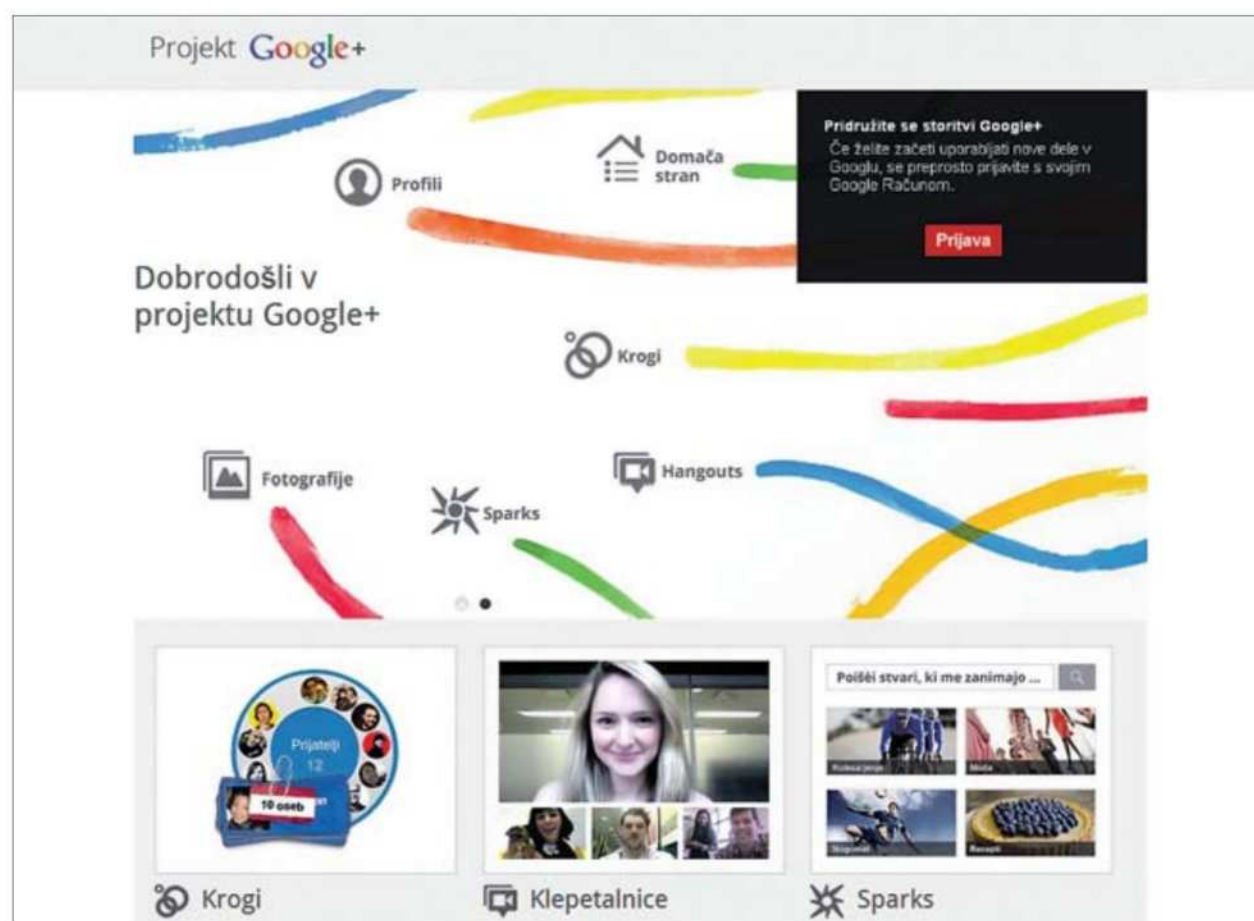
Napad na Facebook zaenkrat še s slepimi naboji – Nova vstopna točka za uporabo Googlovih storitev

Zabaven, zanimiv in popolnoma prazen – se zaenkrat zdi najboljši opis Googlovega socialnega omrežja Google+, kot so ga opisali v časopisu Washington Post. Že pred kratkim se je razširila vest o Googlovem socialnem omrežju, ki da je nekaj posebnega in ki da bo uničil Facebook, vanj pa se je bilo mogoče vključiti zgolj s povabilom nekoga, ki je že v njem.

No ja, pristop z »elitizacijo« članstva z željo, da bi pritegnil množice, niti ni ne vem kako nov, vendar kaže, da vžge, saj sem kmalu dobil kar nekaj povabil spletnih prijateljev. Tisti najbolj leni bodo verjetno že obupali pri »vpisnem« postopku, ki je za malenkost zahtevnejši od 1, 2, 3, a v današnjem času, ko želimo, da se nam vse

Kljub zanimivosti zaenkrat Google+ v primerjavi z živahnim Facebookom deluje prazno, vendar ga je treba videti kot del celotne Googlove ponudbe na spletu.

informacije usujejo pred nos že ob zagonu brskalnika, mogoče že nekoliko preveč. In kaj vidimo, ko se nam uspe dokončno prebiti do članstva. Na prvi pogled podobne stvari kot na Facebooku, domača stran, na kateri vidite aktivnosti prijateljev (oz. jih ne, ker jih še ni), album fotografij, svoj osebni profil, kategorijo prijateljev in spletne igrice. Značilnost, o kateri ste verjetno že slišali, je ta, da gre za selektiven pristop glede spletnih prijateljev, ki jih razporejate v različne kroge, kot so v začetku prijatelji, znanci, družina, lahko pa dodate tudi nove kroge s posebnimi imeni. Prošnje za prijateljstvo sicer niso

Ameriški velikan želi z vzpostavitvijo socialnega omrežja uporabnikom ponuditi možnost »celostne« spletne aktivnosti na enem mestu.

potrebne, temveč izbrano osebo zgolj povlečete v enega izmed svojih krogov, vendar ni nujno, da vas bo ta oseba dodala v svoje kroge. Prav tako drugi ne vidijo, v kateri krog ste jih dodali. Tako lahko določene informacije delite ali pridobivate samo iz kroga, ki vas trenutno zanima. Spletnim povezavam oz. linkom lahko dajete tudi oznako +1, ki je nekaj podobnega kot funkcija like pri Facebooku, a s to razliko, da bodo lahko vaši kolegi ob iskanju v Googlu videli, da ste določeno spletno vsebino označili s +1, če bodo nanjo naleteli pri iskanju. Zanimivo novost predstavljajo tudi spletne klepetalnice (han-

gouts), kjer se lahko do deset prijateljev poveže v... v bistvu nič drugega kot neke vrste videokonferenco in klepet. Prav tako imajo uporabniki možnost funkcije Sparks, s katero si priskrbite stalni vir spletnih povezav o stvareh, ki vas zanimajo. Kljub zanimivosti zaenkrat torej v primerjavi z živahnim Facebookom deluje prazno oz. mrtvo. Vendar je Google+ treba videti kot del celotne Googlove ponudbe na spletu, med katero poleg najbolj priljubljene spletne iskarnice spadajo tudi priljubljen »poštni nabiralnik« Gmail, brskalnik Chrome, aplikacija za urejanje, shranjevanje in izmenjavo fotografij Pi-

casa, Googlovi spletni dokumenti itd., ter predstavlja še eno vhodno točko za uporabo Googlovih storitev. Pri Googlu upajo, da bodo v prihodnosti vse skupaj uspeli kronati še s prodajo osebnih računalnikov z Googlovim operacijskim sistemom Chrome OS (prve so letos predstavili pri Samsungu in Acerju), ki je namenjen izključno delu s spletnimi aplikacijami (po možnosti Googlovimi), vendar bo moralo glede na prve kritike in uporabo računalnikov v »spletno manj ozaveščenih okoljih« preteči še kar nekaj vode, preden se bomo v celoti preselili v »oblake«.

T. M.

Podmladek LDS izpeljal uspešno akcijo

Šolske potrebščine za socialno ogrožene otroke

Drugo leto bodo skušali vključiti tudi podjetja – Zadovoljni z doseženim, a se zavedajo, da ne morejo rešiti sveta

Zaradi socialne stiske številnih družin so člani lokalnega odbora Mlade liberalne demokracije (MLD) Gornja Radgona pred začetkom novega šolskega leta izvedli projekt Pomagaj mladim nadobudnežem, v katerem so zbirali šolske potrebščine za otroke iz socialno šibkejših družin z območja Občine Gornja Radgona. »Zadovoljni smo z zbranimi potrebščinami, a se hkrati zavedamo, da s tem ne bomo in ne moremo rešiti sveta. Nekaterim otrokom iz šibkejših družin pa bomo gotovo nekoliko olajšali življenje,« je povedal predsednik LO MLD Gornja Radgona Mitja Bračič, ki je skupaj s predsednikom MLD Borutom Cinkom del zbranih potrebščin predal ravnatelju OŠ Gornja Radgona Dušanu Zagorcju. Že pred tem so del zbranih potrebščin izročili tudi ravnateljici OŠ dr. Antona Trstenjaka pri Negovi Slavici Trstenjak. Po Bračičevih besedah bodo prihodnje leto skušali v akcijo vključiti še nekatera podjetja. »Na območju našega šolskega okoliša je kar nekaj družin, ki težje živijo, in prav tem bomo namenili te potrebščine, za katere smo hvaležni tako organizatorjem akcije kot tistim, ki so odprli svoje srce in prispevali po lastnih zmožnostih,« je ob prevzemu potrebščin povedal Dušan Zagorc.

O. B.

Mitja Bračič je s predsednikom MLD Borutom Cinkom del zbranih šolskih potrebščin predal ravnatelju OŠ Gornja Radgona Dušanu Zagorcju.

Folklor

Za tiste, ki se želijo zabavati in potovati

Akademska folklorna skupina Študent vpisuje nove člane

Akademska folklorna skupina Študent iz Maribora je bila ustanovljena leta 1964 in jo danes sestavlja skoraj 100 mladih plesalcev, pevcev in glasbenikov. S samostojnimi plesnimi, pevskimi ali glasbenimi koncerti se predstavlja na domačih in tujih odrih. Med drugim so člani skupine nastopali že po vsej Evropi, Izraelu, ZDA, Kanadi, Macau, Avstraliji, Mehiki, Venezueli, Peruju, Rusiji, Japonskem in na Kurivih otokih. Leta 1989 je skupina v Mariboru ustanovila Mednarodni folklorni festival Folkart, ki ga soorganizira še danes. Dijakom in študentom, ki se radi zabavajo, plešejo, igrajo kakšen instrument ter spoznavajo nove dežele, člani AFS Študent sporočajo, da v septembru, oktobru in novembru vpisujejo nove člane. Vpišete se lahko v prostorih društva v študentskih domovih v Tyrševi ulici 23 v Mariboru ali jim pošljete e-mail na afs.student@kudstudent.org.

filmogled

Mephisto

(Istvan Szabo, 1981)

Dokler bo trajal trend tridimenzionalnih streljajočih megaspektaklov, ki so povsem zasedli sheme filmskih projekcij v slovenskih (multi)kinematografih, je za vse, ki si želijo zgolj uživati v preprostem dobrem 2D-filmu in njegovi sporočilnosti, ne da bi jih bolela glava od silnih 3D-užitkov, najbolje, da si medtem zavrtijo kakšno dobro »klasiko«. Brez skrbi, »tri de« manja se bo prej ali slej izpela, kot se je nekoč že. Mephisto madžarskega režiserja Istvana Szaba, ki je leta 1981 prejel oskarja za najboljši tujejezični film, če ne drugega prepriča z zgodbo o želji po uspehu, s katero se lahko danes marsikdo identificira. Hendrik Höfgen (Klaus Maria Brandauer) je gledališki igralec, ki ni zadovoljen s svojim statusom v drugorazrednem hamburškem gledališču. Poleg tega, da je prepričan o lastni zapostavljenosti, mu gre do živce privrženci nacistične stranke, ki je tik pred prihodom na oblast, ki se množijo v gledaliških vrstah in tudi preostali del provincialnega ansambla, ki ni sposoben udejanjiti njegovih revolucionarnih predstav »totalnega« teatra, prežetega z levičarskimi idejami. Kasneje se s pomočjo zvez, ki jih je dobil z »dobro« poroko, prebije do članstva v berlinskem mestnem gledališču, kjer navduši z dobrimi igrami. Ko nacisti pridejo na oblast ter večina intelektualne in kulturne smetane emigrira, so vrata do vrha odprta. Z vlogo Mefista v Goethejevem Faustu dokončno osvoji srca nacističnih veljakov in pride do statusa, ki si ga je zmeraj želel. Pri tem niso pomembna nekdanja prepričanja in dejstva, da se žena, ki prihaja iz liberalne meščanske družine, odseli v tujino, na vrhu je preveč lepo. Zaradi potencialov, da bi lahko naredil še več za vladajočo politiko, postane ravnatelj gledališča in slavnostni govornik na številnih promocijah nove nemške kulture. Kot je prepričan, ne zato, ker bi v to verjel, temveč zato, ker ga potrebujejo.

T. M.

Kasaški šport

Ljutomerčanom le stranska vloga

Ugodne startne številke na derbiju niso prinesle uspeha – Čast so reševali Pelardo, Meggy, Fuseti in Perry Joe – Nova priložnost že to nedeljo

Največjo rejsko dirko v Sloveniji, 21. slovenski kasaški derbi oziroma državno prvenstvo štiriletnih kasačev, je letos gostil ljubljanski hipodrom Stožice. Pred okoli 1500 gledalci je imel v konkurenci dvanajstih najboljših štiriletnih konj tri udeležence tudi Ljutomerski kasaški klub.

Zreb jim je naklonil številke v prvi vrsti: Tari Star z Dušanom Zorkom številko ena, Kigi KP z Urošem Predanom številko dve in Lamiralu z Renem Hanžekovičem številko tri. Vendar štartne številke tokrat niso odigrale svoje vloge, saj se Ljutomerčanom ni uspelo uvrstiti na stopničke za zmagovalce. Zmaga in lovorjev venec sta tokrat pripadla Jolly GJ z Romanom Jerovškom iz Komende, ki sta za naslov državnega prvaka prejela nagrado v višini 3870 evrov. Najuspešnejša iz Ljuto-

merskega kluba je bila Tara Star, ki je zasedla četrto mesto in si pritekla 900 evrov nagrade, Kiga KP je bila sedma in prejela 180 evrov, Lamiral pa je bil diskvalificiran zaradi galopa skozi cilj. Čast Ljutomerskega kluba so na tokratnih dirkah v Ljubljani reševali Pelardo z Jožetom Ostercem, Meggy z Jožetom Sagajem ml., Fuseti z Jernejem Slavičem in Perry Joe z Francem Lovrenčičem, ki so slavili v posameznih preizkušnjah.

Novo priložnost za odlične rezultate bodo imeli Ljutomerski kasači že to nedeljo, ko bodo v okviru praznika Občine Križevci kasaške dirke na hipodromu v Ljutomeru.

Poleg dirke za pokal Občine Križevci bodo pripravili tudi državno prvenstvo triletnih kasačev.

Niko Šoštarč

Pelardo z Jožetom Ostercem (številka 5) je v Ljubljani priteknel zmago Ljutomerskemu klubu.

Rokoborba

Na lov za olimpijske norme

V Carigradu na SP tudi Jure Kuhar in Dejan Šernek

Rokoborsko društvo (RD) Murska Sobota bo imelo dva tekmovalca na svetovnem rokoborskem prvenstvu v grško-rimskem slogu. Jure Kuhar se bo boril v kategoriji

v kategoriji do 60 kilogramov. Tekmovalce spremlja trener Rade Bačič, na svetovnem prvenstvu bo sodil Stanislav Šernek. Na prvenstvu so bodo tudi lovile norme

Pripravljani na prvenstvo: trener Rade Bačič, tekmovalca Jure Kuhar in Dejan Šernek, Jože Kranjec, predsednik RD Murska Sobota, in Stanislav Šernek, sodnik na prvenstvu

do 74 kilogramov, prvi nastop pa bo imel prihodnje sredo. Dejana Šerneka (kategorija do 84 kilogramov) prva preizkušnja čaka v torek. Slovenske barve zastopa še Mariborčan Dritano Hajrizi. Tekmoval bo

za olimpijske igre v Londonu leta 2012. Na igre se uvrsti prvih šest tekmovalcev v posamezni kategoriji. Reprezentanca odpotuje v Turčijo v nedeljo.

S. Š.

Sobota, 10. september: 6. Trideželní kolesarski maraton Goričko-Raab-Orseg. Organizator: Javni zavod Krajinski park Goričko. Dodatne informacije: Marina Horvat 051 611 254 in 02 5518 860. Elektronski naslov: marina.horvat@goricko.info.

Sobota, 10. september: Tek z naravo. Organizator: Športno društvo Stara Nova vas. Dodatne informacije: Boris Kovačič 041 610 816 in 041 632 790. Elektronski naslov: boris.kovacic@gmail.com.

Nedelja, 11. september. Praznik Občine Križevci – kasaške dirke. Organizator: Kasaški klub Ljutomer. Dodatne informacije: Kasaški klub Ljutomer 01 581 18 59. Elektronski naslov: kasaskiklub.ljutomer@siol.net.

Več informacij o prireditvah in vadbi na www.migajz nami.si, kjer lahko tudi vpišete svojo prireditve ali vadbo.

Šah

Soboški šahisti drugi

Zmagala Cigan in Buzeti

Šahisti Šahovskega društva Radenska Pomgrad so bili v zadnjem kolu pokala Slovenije boljši od šahistov Šahovskega kluba Velenje Veplas (2,5 : 1,5) in so tako zasedli končno drugo mesto. Prvo mesto je zasedla ekipa ŠD Vrhnika. Zmagi za pomurske šahiste sta dosegla Štefan Cigan in Jernej Buzeti. Člana ŠD Radenska Pomgrad Štefan Cigan in Aleš Lazar ml. pa sta bila tudi najboljša igralca pokala na tretji in peti deski. Na rednem mesečnem turnirju ŠD Lendava je nastopilo 8 šahistov, turnirsko zmago pa je slavil Milan Cofek.

T. M., F. B.

Kolesarstvo

Tri zmage za tropovski Team Turbo

Na dirki za slovenski pokal in pokal Tišine zmagali Kaučič, Hajdinjak in Poredoš

Na kolesarski dirki za pokal Občine Tišina in slovenski pokal je v Tropovcih nastopilo 140 kolesarjev iz celotne Slovenije, med njimi tudi člani Teama Turbo

Tropovci. Na 70 kilometrov dolgi progi so v svojih kategorijah prva mesta zasedli Primož Kaučič, Dušan Hajdinjak in Jan Poredoš. Druga sta bila Matej Flisar in Pri-

mož Obal, tretja pa Matej TEMPLIN in Bojan Kovač. Med mlajšimi kolesarji je med dečki Matej Škafar zasedel 9. mesto.

T. G.

V Tropovcih je tekmovalo 140 kolesarjev.

Plavanje

Radgončan do elite pod okriljem Medveščka

Trinajstletni Vito Vodenik je perspektiven športnik in večkratni državni prvak

Čprav je rojen in živi v Gornji Radgoni, je le redkim Radgončanom, tudi tistim, ki so blizu športu, znano, da je 13-letni Vito Vodenik, letnik 1998, perspektiven športnik, predvsem plavalec. Že doslej je Vito, ki je ta mesec postal osmošolec na OŠ Bojana Iliča v Mariboru, dosegal odlične rezultate, tokrat pa je svoj talent in znanje potrdil na letošnjem državnem prvenstvu Slovenije za dečke in deklice v 10-metrskem bazenu, ki je potekalo v Novi Gorici. Poleg številnih zlatih, srebrnih in bronastih medalj skupaj s sotekmovalci v različnih štafetah je Vito Vodenik, ki je četrtič nastopil na državnem prvenstvu, sicer član PK Branik Maribor, dobil še tri posamične državne naslove v svoji kategoriji dečkov letnik 1997/98, in sicer na 200, 400 in 1500 m prosto. Bil je tudi drugi na 200 m hrbtno, tretji na 100 m hrbtno in četrti na 50 m hrbtno. Hkrati je mladi Radgončan prav tako dosegel nekaj osebnih rekordov, ki dodatno potrjujejo njegov napredek in perspektivo.

Plavalni up Vito Vodenik napreduje iz dneva v dan.

Vito Vodenik je začel obiskovati plavalno šolo še kot prvošolec v Mariboru, saj v Pomurju ni bilo možnosti. Že marca 2007 je pri devetih letih iz plavalne šole prestopil v tekmovalno skupino, ki jo je prevzel Blaž Medvešek, udelež-

nec olimpijskih iger v Atenah. Pri Blažu Vito plava še danes in od njega se gotovo ima kaj naučiti. Kot nam je povedal Vito, imajo običajno eno uro suhe treninge, dve uri pa še v vodi. Zaenkrat Vito trenira šestkrat tedensko, čez dve leti pa bo osemkrat, saj bo začel tudi jutranje vadbe.

Vito se udeležuje tudi triatlonskih tekem. Tako je postal lani v supersprintu (300 m plavanja, 8 kilometrov kolesarjenja in 1,8 kilometrov teka) državni prvak v kategoriji starejših dečkov (letnik 1997 in 1998). Letos je zasedel prvo mesto v Kitzbühlu v Avstriji, kjer mu je pokal podelila izvrstna nemška smučarka Maria Riesch. Od leta 2010 se Vito preizkuša tudi v daljinskem plavanju. Ob letošnji obletnici osamosvojitve Slovenije je na Jarunu v Zagrebu v kategoriji do 14 let zasedel tretje mesto.

Oste Bakal

Sprehod po pomurskih nogometnih zelenicah

V Gančanih na tekmi 700 gledalcev

Olimpija z razigranim Apačanom Vršičem gostuje v nedeljo ob 15. uri v Murski Soboti, Nafta dan prej ob 20. uri v Domžalah

Minuli konec tedna so bile oči slovenske nogometne javnosti uprte v nastope slovenske nogometne reprezentance – Apačan Dare Vršič je kot menjava zaigral na prvi tekmi proti Estoniji, proti Italiji pa je v začetni enajsterici igral do 75. minute –, ki je zapravila skoraj vse možnosti za odhod na evropsko prvenstvo, pestro pa je bilo tudi na pomurskih nogometnih zelenicah. Na tekmi 3. Slovenske nogometne lige vzhod je Rakičan s 3 : 1 premagal Grad, v Gančanih pa se je srečanje 1. Pomurske nogometne lige med domačimi Gančani in sosednjimi Beltinci pred 700 (!) gledalci končalo s 3 : 3, potem ko so gostje že v prvem polčasu povedli z 0 : 3. V soboto in nedeljo se bo nadaljeval prvoligaški ples. Olimpija gostuje v nedeljo ob 15. uri v Fazaneriji, Nafta pa dan prej ob 20. uri v Domžalah.

Derbija Gradu in Veržeju

3. SNL vzhod, 3. krog: Čarda – Zreče 2 : 0 (Atanasov, Krajnc), Zavrč – Kovinar 5 : 0, Malečnik – Bistrica 3 : 1, Rakičan – Grad 3 : 1 (Kupčič S., Karas 2; Vourí avtogol), Tromejnik – Veržej 1 : 2 (Čontala; Vinkovič 2), Stojnci – Paloma 2 : 1, Odranci – Dravograd 2 : 3 (Tompa, Vöröš). Lestvica: 1. Zavrč 9, 2. Čarda 7, 3. Dravograd 7, 4. Veržej 7, 5. Malečnik 6, 6. Rakičan 4, 7. Odranci 3, 8. Grad 3, 9. Stojnci 3, 10. Tromejnik 3, 11. Kovinar 3, 12. Bistrica 3, 13. Zreče 3 in 14. Paloma 0. Pari pomurskih klubov 4. kroga: Veržej – Grad (sobota ob 16. uri), Bistrica – Rakičan (sobota ob 16. uri), Zreče – Odranci (sobota ob 16. uri), Paloma – Čarda (sobota ob 16. uri) in Tromejnik – Zavrč (nedelja ob 16. uri).

Visoki zmagi Ljutomera in Črenšovca

PNL, 3. krog: Hodoš – Bistrica 1 : 4 (Roman; Graj 2, Vuk, Toth avtogol), Gančani : Beltinci 3 : 3 (Palatin 2, Ščap; Smodiš, Kovač, Zelko), Turnišča – Bogojina 3 : 0 (Horvat, Lutar 2), Ljutomer – Hotiza 5 : 0 (Vogrinc D. 2, Vogrinc T., Jelen, Smolkovič), Puconci – Šalovci 1 : 1 (Fujs; Lepoša), Črenšovci – Ko-

bilje 5 : 0 (Kustec 2, Törnar 2, Šobak), Dobrovnik – Apače 1 : 4 (Laszlo; Kučan 3, Nekrep).

Dvanajst golov v Serdici

MNLMS: Bakovci – Dokležovje 3 : 1, Slatina – Roma 2 : 3, Tišina – Ižakovci 2 : 2, Bratonce – Križevci 2 : 1, Pušča – Goričanka 0 : 3, Serdica – Lipa 8 : 4. 1. MNL Lendava: Veterani Turnišča – Žitkovci 6 : 1, Graničar – Gaberje 1 : 2, Nedelica – Renkovci 1 : 1, Kapca – Petišovci 0 : 2, Mostje – Dolina 6 : 2, Polana – Olimpija Dolga vas 5 : 1, Čentiba – Nafta Veterani 3 : 1.

Strelnske vaje Maribora

Kar smo napovedali v zadnji številki Vestnika, se je uresničilo. Zoran

Lesjak je zadnji dan poletnega prestopnega roka zapustil lendavsko Nafto in podpisal triletno pogodbo z Mariborom. Donedavni kapetan Lendavčanov bo tako lahko zaigral za novi klub v evropski ligi, za Mariborčane pa je odigral že dve prijateljski srečanja proti Goričanki (11 : 0) in Čardi (12 : 0), kjer je zadel dvakrat. Po neuradnih informacijah so Štajerci za Lesjaka lendavskemu prvoligašu odšteli 150 tisoč evrov, Maribor pa bo Nafti posodil nogometaša zvezne vrste Gabriela da Silvo, ki bo imel pravico nastopa za Lendavčane že na naslednji prvenstveni tekmi.

Pri zmagi Mure na prijateljskem srečanju proti Aluminiju z 2 : 1 je oba gola za črno-bele dosegel povratnik po poškodbi Mitja Lotrič, krstni na-

Po neuradnih informacijah so Štajerci za Zorana Lesjaka lendavskemu prvoligašu odšteli 150 tisoč evrov, Maribor pa bo Nafti posodil nogometaša zvezne vrste Gabriela da Silvo, ki bo prvo tekmo za modre odigral že v soboto.

stop pa je imel Denis Kramar. Tudi v taboru ŽNK Teleing Pomurje Beltinci je prišlo tik pred koncem prestopnega roka še do ene spremembe. Vrste Pomurja je namreč zapustila madžarska nogometašica Barbara Nagy, ki je kar pet sezon igrala za Pomurje in na 69 prvenstvenih srečanjih dosegla 9 zadetkov. Še zadnjič se je kot strelka za Pomurje vpisala pred nekaj dnevi, in to prav proti svojemu novemu klubu, velenskem Rudarju. Mitja Mörec, 28-letni obrambni igralec, bivši slovenski reprezentant, ki je v minuli sezoni igral v vrstah danskega prvoligaša Lyngby FC, se seli na Nizozemsko v prvoligaški klub Ado den Haag, kjer igra tudi slovenski reprezentant Radosavljevič.

Rep zadel, Janža igral

Po zmagi z 2 : 0 mladih slovenskih nogometašev U-19 proti vrstnikom iz Republike Irske v prvem srečanju v soboto so izbranci selektorja Boruta Jarca tudi v drugi prijateljski tekmi ugnali Irce (1 : 0). Zmagoviti zadetek je slovenska reprezentanca dosegla v izdihljajih srečanja v 90. minuti, strellec pa je bil Kristian Kraus, ki igra v Italiji (AS Gubbio 1920). V 25. minuti je Matej Pučko iz Šalinec, nekdanji nogometaš Mure, sicer član Kopra, ki je na prvi tekmi zadel za vodstvo, zgrešil enajstmetrovko za Slovenijo. Selektor Jarc je bil zadovoljen s svojimi igralci, ki so igrali disciplinirano in odgovorno, to pa je dober predznak pred kvalifikacijskimi boji, ki se začnejo 21. septembra na igriščih v Pomurju. V skupini s Slovenijo so še Wales, Belgija in Škotska, v drugi krog kvalifikacij pa gresta dve prvouvršeni reprezentanci. Za slovensko reprezentanco je igral tudi Erik Janža iz Puževca, član soboške Mure 05. Mlada slovenska reprezentanca do 21 let se je v kvalifikacijah za EP 2013 v gosteh pomerila z Malto, za 0 : 2 pa je zadel Janžev soigralec Rajko Rep, ki je kot kapetan za reprezentanco zaigral tudi proti Ukrajini (2 : 0).

A. B., F. B., T. G., F. H. M.

Na derbiju 3. SNL vzhod med Rakičanom in Gradom ni manjkalo ostrih dvobojev.

teden v številkah

Atletika

Na 21. balkanskih atletskih igrah za veterane v Domžalah je bila med pomurskimi športniki izjemno uspešna Jožica Šiftar, članica TS Radenske, ki je dobila tri zlate medalje v tekah na 5, 10 in 21 kilometrov. Zdravko Mauko, član ŠD Radenci, je zmagal v teku na 110 metrov z ovirami in v štafeti 4 x 100 metrov in bil drugi še v teku na 400 metrov z ovirami. Štefan Fujs iz AK Panvita je bil tretji v teku na 800 metrov in prvi v štafetnem teku. Med drugimi pomurskimi atleti je bil Jože Komaricki četrti v metu diska, v teku na 100 metrov in v suvanju krogle, Rudi Horvat je bil peti v suvanju krogle, Štefan Potočnik, vsi iz MDI MS, pa je bil v suvanju krogle šesti, vsi v svojih starostnih kategorijah.

Na 2. Čepinskem teku v okviru pomurskega pokala in akcije Slovenija teče 2011 je v Čepincih na Goričkem na 8 kilometrov dolgi progi zmagal Boris Kaučič iz TS Radenske pred Dejanom Prendlom iz Bratonec in Francem Kolaričem iz AD Štajerska. V mlajših kategorijah so bili zmagovalci Stane Lipič (Radenci), Dino Vinkovič, Niko Car in Mihael Gobar (vsí AK Panvita) ter Kaja Marton (Beltinci), Maja Šadl (Vaneča), Saša Maučec in Doroteja Osojnik (obe AK Panvita Murska Sobota).

V Mariboru je bilo atletsko tekmovanje za slovenski pokal za mlajše mladince in mladinke. Največji uspeh je dosegla v teku na 800 metrov Anja Benko, ki je v času: 2:20,53 zasedla prvo mesto. V tej disciplini je bila Sonja Neger peta. Tretje mesto v teku na 3000 metrov si je pritekla Špela Fujs (12:00,20). Nino Celic v skoku v daljino in Danijel Danilo Horvat, ki je bil peti v teku na 100 in 200 metrov, pa sta zasedla peti mesti. (T. G.)

Lokostrelstvo

Na 33. mednarodnem turnirju za zlato puščico v Gradcu so ljutomerski lokostrelci v disciplini FITA z ukrivljenimi loki dosegli naslednje uvrstitve: med kadeti je bil prvi Dejan Perčič (1272 krogov) in drugi Teo Makoter (1184 krogov). Pri članih je bil Smiljan Perčič (1155 krogov) tretji. (N. Š.)

Rokomet

V prijateljski mednarodni rokometni tekmi je soboška Pomurje, ki ga vodi novi trener Vlado Hebar iz Ormoža, v Murski Soboti premagalo Monošter iz Porabja z rezultatom 37 : 20. Za Pomurje so dosegli največ zadetkov Marko Jančič 10, Vasja Kozelj 7 in Nino Kristl 6; pri Monoštru je bil najučinkovitejši Benjamin Horvat (5 zadetkov).

V Monoštru so gostovali rokometni veterani Kroga in v prijateljski tekmi premagali veterane Monoštra z rezulta-

tom 20 : 18. Največ zadetkov za Krog sta dosegla Božo Lukač in Dušan Titan, vsak po šest. (T. G.)

Tenis

Na tretjem članskem teniškem turnirju v Murski Soboti je nastopilo 24 igralcev. Med rekreativci je v finalu Primož Slavac premagal Darka Kerčmarja z rezultatom 9 : 7. V kvalitetni skupini je bil v finalu Borut Horvat boljši od Klemna Kouša z 9 : 6. (T. G.)

Strelstvo

Po štirih krogih tekmovanja strelcev v regijski MK-ligi vodijo v ekipni konkurenci strelci SD Rudarja Presika pred SD Jezero Dobrovnik. Najboljši posameznik v skupni konkurenci po štirih turnirjih je Vinko Bežan (Jezero Dobrovnik). Z istim številom točk in štirimi krogi manj mu sledi Toni Križanič (Rudar). Sicer so na 4. turnirju v organizaciji SD TSO Ormož slavili ekipno zmago strelci Rudarja, posamično pa Igor Makari (Š. Kovač Turnišče). (F. B.)

Lovsko društvo iz Lendave je bilo na strelišču v Dolgi vasi organizator mednarodnega strelskega tekmovanja na glinaste golobe, na katerem so največ golobov sestrelili člani LD iz Murskega Središča (Hrvaška) pred LD Vitomarci in lovci LD Zalalovoja iz Madžarske. Na tekmovanju je nastopilo enajst lovskih družin iz Hrvaške, Madžarske in Slove-

nije. V posamični konkurenci je zmagal Boštjan Muršič iz LD Velika Polana s 15 sestreljenimi golobi. Skupno je v konkurenci posameznikov nastopilo 59 lovcev. (F. H. M.)

Modelarstvo

Na tekmi letalskih modelarjev za svetovni pokal v Sisku na Hrvaškem je v družini 60 tekmovalcev iz 9 držav med mladinci Črt Šiftar iz Društva Start iz Polane zasedel četrto mesto, Grega Filo je bil šesti in Miha Lemut, oba iz Društva modelarjev Pomurja, sedmi. Peto mesto je zasedla soboška gimnazijka Alina Sičev, ki nastopa za Ukrajino. V skupni uvrstitvi je bil Jože Titan iz soboškega aerokluba 19. V kategoriji F1c pa je drugi dan tekmovanja Vladimir Sičev, član Društva modelarjev Pomurja, zasedel prvo mesto. (T. G.)

Karate

V Celju je potekal mednarodni Pokal Iva Reye 2011 v judu, kjer so si tudi nabirali točke za slovenski pokal. Na njem so po krajših počitnicah sodelovali tudi soboški judoisti in dokazali, da so bili različne priprave in treningi med poletjem uspešni. Tako je v kategoriji mladincev do 60 kilogramov Sašo Šarčević zasedel 3. mesto, v kategoriji mladink je Sanja Čahuk nad 78 kilogrami zasedla 2. mesto. Mateja Krpič je v kategoriji do 48 kilogramov zmagala. (U. Š.)

Odbojka

Odbojkarice puconske Keme, ki so nove članice prve slovenske odbojbarske lige, so v pripravljani prijateljski tekmi v Puconcih premagale Formis Bel iz Rogoze z rezultatom 3 : 1. Naslednjo prijateljsko tekmo bodo Pucončanke igrale ta četrtek ob 17. uri v telovadnici Ekonomske šole v Murski Soboti proti Prevaljam. Prvo prvenstveno tekmo bo Kema igrala v Murski Soboti 9. oktobra proti Aliansi iz Šempetra. (T. G.)

besede mode

Naša podoba in poslovni svet

Koliko nam naša podoba pomaga v poslovnem svetu?

Ali je res, da so uspešnejši tisti, ki so videti privlačnejši? Ali tudi več zaslužijo? Po raziskavah sodeč je temu tako. Še vedno nam lahko ostaja veliko vprašanj odprtih, a pomembno naj bo to, da mi sami lahko vplivamo na marsikaj.

Obraz in mimika

Naš obraz je slikarsko platno; če znamo uporabljati barve in si vzamemo čas za eksperimentiranje, potem nam ni treba jamrati. Oblečeni v črna oblačila smo lahko privlačnejši le, če je naš obraz do popolnosti naličen. To je tako zato, ker črna skriva telo in obenem odkriva obraz. V zadnjem času ne gre spregledati, da je vse več obrazov opremljenih s plastično kirurgijo. Veliko uspešnih operacij ni zaznati na hitro, a tistih nekaj spodrslijave nas opomni, da se z našim obrazom lahko marsikaj dogaja. Naša mimika je tista, ki nam riše gube dolga leta. Spomnimo se, da nas »smejoče« se gube nikoli tako ne zmotijo kot tiste, ki dajejo videz jeze. Zaenkrat lahko naredimo vsaj to, da se nasmehujemo čez dan čim večkrat. Poznavalci trdijo, da na tak način tudi vodje v poslovnem svetu ublažijo marsikateri problematični trenutek.

Lasje in nega

Najlepši okvir našemu obrazu dajejo lasje, ki so videti zdravi, sijoči in katerih oblika pristaja obliki našega obraza. V resnici nam pri frizerju lahko z lahko-tovetujejo, a se nam v bistvu ni treba

strinjati z vsem. Odgovor je preprost, saj smo mi tisti, ki bomo na koncu zapustili frizerja s podobo, ki si je nismo nikoli zares želeli, ali pa s tako, ki nam nariše smehljaj. Velikokrat je ta smehljaj zavajajoč, saj se po prvem pranju lahko počutimo prevarane. Morda ni slabo opazovati, na kak način profesionalne roke sučejo naše lase, da vajo potem doma lažje ponovimo.

S svojo podobo smo lahko zelo zadovoljni dolga leta, to pa ne pomeni, da čas za spremembe ni potreben. Dobra prijateljica ali prijatelj nam dostikrat v smehu pove kakšno resnico, ki je vredna več od profesionalnega namiga.

Tatjana Kalamar Morales

minutka za zavedanje

Štirje koraki k modrosti

Vse, kar se vam zgodi, je dobro

Prva stvar na poti k modrosti je zavedanje o svojih čustvih, mnogi izmed nas imamo »negativna« čustva, ki se jih vseh niti ne zavedamo. Včasih smo potrti, pa se tega zavemo šele, ko pridemo v stik z veseljem. Ne moremo zdraviti raka, ki ga nismo odkrili. Na primer, da se počutite otožni in čemerni. Občutite krivdo ali sovraštvo do sebe. Čutite, da je življenje nesmiselno, počutite se živčni in napeti. Najprej se soočite s temi čustvi na način, da se jih zaveste in si jih priznate.

Drugi korak je ta, da spoznate, da so ta čustva v vas, ne v resničnosti. Torej nehajte s poskusi, da bi spremenili resničnost. To je neumnost, prav tako kot poskusi spreminjanja drugih ljudi. Ponavadi porabimo veliko časa in energije, da bi spremenili zunanjo okoliščino, svojega partnerja, prijatelja, starše, sovržnike, kogarkoli, za katerega menimo, da je »kriv« za naša čustva, naše počutje. Vendar nam ni treba ničesar spreminjati, ker so ta čustva v nas, so naš odziv na situacijo, na ljudi, na okolico. Na primer, da vam dež pokvari piknik. Kdo ima negativna čustva? Vi ali dež? Kaj povzroča to »negativno« čustvo? Dež ali vaša reakcija? Mistiki nam že skozi vso zgodovino skušajo dopovedati, da je resničnost povsem v redu, da ni problematična. Problemi obstajajo le v naših glavah. Če umaknemo vsa človeška bitja s tega planeta, se bo življenje nadaljevalo v vsej svoji lepoti in silovitosti.

Tretji korak je ta, da se nikoli ne identifikirate s čustvom. Ničesar nima opraviti z »jazom«. Ne opredeljujte svojega bistva z izrazi tega čustva. Ne recite: »jaz sem potr.« Lahko rečete, da je v vas potrlost ali da se počutite potr. Nikar ne recite: »jaz sem žalosten.« Kajti takrat se opredelite s tem čustvom, mislite, da

je to vse, kar v tem trenutku ste. To je iluzija, napaka v našem umu. Lahko, da je v vas ta trenutek depresija, lahko so prizadeta čustva, naj bodo, pustite jih pri miru. Minila bodo. Vse mine. Vaša vznemirjenja nimajo ničesar opraviti s srečo, so kot nihanje nihala. Če si to tisočkrat ponovite, poskusite te tri korake, vam bo enkrat zagotovo uspelo. Lahko vam uspe že v tretje. Pravila ni.

Veliki Mojster Eckhart je lepo povedal: »Boga ne dosežete s tem, da svoji duši nekaj dodajate, marveč, da ji nekaj odvzimate.«

Četrty korak: Kako spremenite stvari? Kako spremenite sebe?

Neka zgodba govori o bolniku, ki gre k zdravniku in mu pove, za čim trpi. Zdravnik pravi: »Razumel sem vaše simptome. Veste, kaj bom naredil? Predpisal bom zdravilo za vašega sosedu!« Bolnik odgovori: »Hvala lepa, gospod doktor, to mi bo zelo pomagalo.« Ali ni to absurdno? Vendar večino časa počnemo to prav vsi. Človek, ki spi, vedno misli, da se bo počutil bolje, če se bo spremenil kdo drug. Pomembno je, da se nam posveti, da nam ne bo prav nič pomagalo, če se bodo spremenili ljudje okoli nas. Kajti mi bi ostali še vedno isti. Ponavadi pravimo tako: »Dobro se počutim, ker je svet v redu.« In potem se spremeni košček v mozaiku sveta in svet ni več v redu pa tudi mi ne. Zato velja: »Svet je v redu, ker se jaz dobro počutim.« Del Svetega pisma pravi, da se tistim, ki ljubijo Boga, vsaka stvar obrne v dobro. Ko se končno prebudite, ne poskušajte povzročati, da bi se dobre stvari zgodile; se pač zgodijo. Kajti ne nadoma razumete, da je vse, kar se vam zgodi, dobro.

Tatjana Baligač

(Povzeto po knjigi Zavedanje Anthonyja de Mella)

Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

Virusne bradavice

Bradavice nastanejo zaradi virusne okužbe kože ali sluznic z nekaterimi od tipov humanega papiloma virusa (HPV) – Obstaja več kot 100 različnih tipov tega virusa in le nekateri so povezani z nastankom bradavic

Poznamo več vrst bradavic, ki se med seboj nekoliko razlikujejo po videzu in velikosti, odvisno od tipa virusa, ki je bradavico povzročil, in od lege na telesu. Najpogostejše in zato najbolj znane so navadne bradavice (verrucae vulgares), ki so čvrste »cvetačaste« kožne tvorbe s hrapavo površino, nepravilne ali okrogle oblike, v premeru pa merijo manj kot centimeter. Pogosto imajo na sredini drobne črne pike.

Velika večina virusnih bradavic je nenevarnih in običajno ne povzročajo večjih težav, verjetnost za okužbo z virusom, ki bradavice povzroča, pa je majhna.

Bradavice velikokrat izginejo same od sebe tudi brez zdravljenja, vendar imajo nekatere vrste to slabo lastnost, da se čez nekaj časa ponovno pojavijo. Spet druge vrste ne izginejo tako zlahka in lahko ostanejo na koži več let.

Najpogostejša in najbolj poznana navadna bradavica običajno brez zdravljenja izgine v dveh letih, lahko pa se, ne glede na način (ne)zdravljenja, v kar tretjini primerov spet pojavi. Za bradavice ni mogoče predvideti, ali bodo izginile in kdaj.

Vsekakor so vir okužbe za druge ljudi in tudi vir širjenja virusa v okolico bradavice, kar lahko vodi do povečanja njihovega števila. Za mnoge so bradavice tudi estetsko moteče in

deh z zmanjšano odpornostjo organizma. Virus se med ljudmi prenaša z dotikom (npr. z rokovanjem) in tudi posredno, z okuženimi predmeti in prek tal (npr. v telovadnicah in bazenih). Tveganje za okužbo je majhno, vendar obstaja.

Pri posamezniku se lahko virus prenese z bradavice na druge predele kože, če se bradavica poškoduje in se virus razširi v njeno okolico. Do okužbe pride hitreje, če je površina kože poškodovana ali razmočena

snimi bradavicami, je najbolje upoštevati:

- ne dotikajte se bradavic drugih ljudi in si od ljudi, ki imajo bradavice na podplatih, ne sposojajte nogavic ali čevljev;
- v kopalščih in ob bazenih nosite natičake ter si po kopanju umijte stopala ali jih popršite z dezinfekcijskim sredstvom;
- v telovadnicah bodite obuti;
- po prhi, kopeli ali umivanju rok osušite bradavice, tako boste zmanjša-

pomenijo zadrego. Zato jih večinoma zdravimo.

Kako lahko preprečimo nastanek bradavic

Okužimo se lahko pri kateri koli starosti, okužba pa je najpogostejša pri otrocih in mladostnikih ter lju-

na. Obdobje od okužbe do nastanka bradavic (inkubacijska doba) je dolgo, navadno traja od dva do štiri mesece, lahko tudi leto dni ali več. Ne vemo, zakaj so nekateri ljudje dovzetnejši za okužbo s HPV in zakaj nekateri ljudje bradavic nikoli nimajo. Verjetno je pri okužbi in trajanju bradavic poglavitnega pomena delovanje imunskega sistema. Ljudje, ki imajo okrnjeno delovanje imunskega sistema, imajo pogosto številne bradavice, ki jih je težko zdraviti.

Če se želite obvarovati pred viru-

li možnost širjenja virusov, ki povzročajo bradavice, saj se ti hitreje razmnožujejo v vlažnem in toplim okolju;

- bradavic ne poškodujte, praskajte ali grizite, saj tako preprečite širjenje bradavic.

To je nekaj napotkov, kako se virusnim bradavicam izognemo. Če se kljub temu pojavijo, je potrebno samozdravljenje. Kdaj se zanj odločimo in kako, bomo napisali v naslednji številki Vestnika.

Štefka Horvat, mag. farm.

z našega štedilnika

Nadevana svinjska zarezbnica s svežimi zelišči

- 4 svinjski kotleti po 180 g
- 1 čebula
- 2 stroka česna
- 2 žlici zdrobljenega sira z modro plesnijo
- 4 žlice drobno narezanih svežih zelišč (rožmarin, timijan, peteršilj, drobnjak in luštrek)
- 2 žlici olja, sol, poper

Kotlete osušimo, maščobne robove pa v razmaku dveh centimetrov zarezemo.

Čebulo in česen drobno narežemo, nato pa pomešamo s sirom in narezanimi zelišči.

V kotlete zarezemo žepe, napolnimo jih z zeliščno maso, odprtino pa spnemo z zobobrci.

Kotlete na žaru nekoliko bolj zapečemo, obrnemo, solimo, popramo,

nato pa na zmerno vročem žaru do konca spečemo. H kotleto na žaru lahko ponudimo pečeno zelenjavo in krompir, ki ga prav tako spečemo na žaru.

Grozne rezine z makom, zapečene s snegom

- 5 jajc
- 250 g moke
- 250 g masla (sobna temperatura)
- 150 g sladkorja v prahu
- 1 vaniljin sladkor
- 100 g moka
- 250 g sladkorja
- 600 g grozdja (pol belega, pol rdečega)
- 2 žlici marelične marmelade

Pečico segrejemo na 180 stopinj Celzija. Pečak namažemo z maslom in potresemo z moko. Ločimo beljake od rumenjakov. Moko in mak pome-

šamo. Maslo s sladkorjem v prahu in vaniljevim sladkorjem penasto zmešamo in postopoma primešamo rumenjake. Na koncu rahlo primešamo moko z makom.

Maso razmažemo po namazanem pekaču in v ogreti pečici pečemo približno 20 minut. Grozdje razpolovimo in odstranimo koščice. Pečeno testo vzamemo iz pečice in še vroče namažemo z marelično marmelado, nato pa grozdje naložimo po pečenem testu.

V kotličku za sneg stepemo beljake s sladkorjem v čvrst sneg. Sneg razmažemo po grozdju, nato pa ponovno damo v pečico in pečemo približno 8-10 minut, medtem pa pazimo, da sneg ne bo preveč zapečen. Primerno ohlajeno pecivo razrežemo na poljubne rezine.

Dober tek!
Janez Gjergjek

Ustvarjalka, ki dela iz gline

Pravljice iz blata

Ustvarjati začela iz mase fimo, nato s servietno tehniko – Potem je našla svojo ljubezen glino – Nastajajo ne le lepi, ampak tudi uporabni predmeti

Tisto noč so se mi v sanjah prikazovale majhne, lične bele hiške z modrimi naoknicami. Z rdečimi strehami in pisanimi rožicami, ki rastejo med potkami do njih. Polno metuljev. Modre in zelene ptičke, črno-bele muce, dišeči krhki piškoti in topla bela kava. Takoj sem vedela. Sanjala sem o njej in njenih izdelkih, njenem svetu, polnem pravljicnih predmetov. Takih, za dušo. Marjetnikov, mobil, obešank za verižice, magnetkov, svečnikov in ličnih skodelic za kavo. Pa piškotnikov in nakita. To je lahko samo ona. Urša Ambrož.

izobrazbi je skoraj pravica. Skoraj, ker je pet izpitov pred koncem študija dobila prvo hčerko. Nato čez nekaj let še dvojčka in je ostala doma. Zaenkrat. Zdaj je videti, da bo dobila stalno službo – a povezano z ustvarjanjem iz gline. Ker to je ona. In kako se je našla? »Pri Ljudski univerzi Ormož smo se začele dobivati. Skupinica žensk in smo ustvarjale. Servietna tehnika, voščilnice, ideje so krožile, uživale smo. Pri meni je to preraslo v nekaj resnejšega, začela sem izdelovati nakit iz mase fimo. Ljudem je bil všeč, meni je bilo všeč, da sem nekaj zaslužila,

kar bom še morala znati o njej in z njo. Ker bom delala tudi izpit za nacionalno poklicno kvalifikacijo. Z vretenom pa sem se začela spoprijemati šele zdaj in uživam! Ker vsak gib nekaj pomeni in krasno mi je, ker s svojimi rokami in znanjem nekaj ustvarim. Blatu vdihnem življenje in mu dam celo uporabno vrednost, to je res neprecenljivo.« Razlaga mi ves proces – modeliranja in oblikovanja na vretenu, a komaj kaj slišim, ker moje oči požirajo vse, kar mi kaže, in tako mi ušesa ne uspevajo zaznati vsega. »Pri vseh izdelkih in pri vsakem delu pa je

»Blatu vdihnem življenje in mu dam celo uporabno vrednost, to je res neprecenljivo.«

Gospodinja, žena, mama, ustvarjalka

Ko sva se začeli dogovarjati za najino srečanje, je bilo aktualno povsem drugo sadje, kot mi ga je naložila za domov potem, ko sva se dejansko in končno dobili. »Pridi, imamo toliko jagod, da se bova pošteno najedli,« mi je rekla takrat. Zdaj, ko sem odhajala od nje, mi je dala grozdje. Klopotci v Vičancih in okolici so klopotali, a medve se nisva dali motiti. In koliko sva imeli povedati! Pa ne le o ustvarjanju, tudi o življenju doma, delu gospodinje, mame treh otrok, o vseh delavnicah, ki jih je in jih bo obiskala ali vodila...

Uršina notranost odseva v njenih izdelkih: »Moj svet je poln izzivov. Prav zdaj mi je direktor veržejkega Duo centra, kjer pogosto vodim delavnice, ponudil, da bi naredila lestence iz gline. In to je zame res zalogaj, malo me je strah – a to je tisto, za kar se splača ustvarjati. Tudi strah in frustracije so dobre, v določeni meri. Le da nikoli ne smeš pozabiti, da se s svojim lastnim angažmajem da narediti vse.« V isti sapi doda, da bi gotovo lahko delala več, a s tem sem se težko strinjala. Ker ni vse v količini, kakovost pa je pri njej neizpodbitna. »S tem, da sem popoln samouk. Vedno sem se vsega, kar sem želela delati in ustvarjati, priučila sama.« Po

in začela sem se udeleževati različnih sejmov ali jih celo sama organizirati.« Dandanes jo lahko še vedno najdete na nekaterih sejmih, čeprav vedno več ljudi prihaja k njej, na dom. Kjer, mimogrede, raste njen bodoči atelje. V katerem ne bo le ustvarjala, ampak izdelke tudi prodajala. Medtem pa jo lahko srečate na Ptujskih vedutah, pa na kakem sejmu v Ljutomeru – kot je bilo recimo Senje po celen Lotmerki, pa v Ormožu in še kje.

Fimo, servietna tehnika, steklo in glina

»Šele pred šestimi leti sta mi oče in mati kupila peč za glino,« pravi, in ko mi našteje, kaj počenja še zraven, mi postane kar vroče: »Planinska vodnica sem, vaditeljica pilatesa, pojem pri zboru Kapljica, trije otroci, vrt...« Pogledam okrog sebe. Ob steklenjaku ima zložene tri okrasne buče, vse je urejeno, okrašeno, za mojim hrbtom vrt in polno rož, zelišč... »Denar ni vse,« reče, ko mi razlaga, kakšne delavnice vse vodi – z otroki po šolah pa za mladinski center: »Mogoče bi res morala biti bolj ekonomsko usmerjena, a...« Raje kot po denarju jo povprašam po razliki med belo in rdečo glino. »Bela je moja ljubezen, a ta ni tukaj avtohtona, to je glina iz Italije. O rdeči pa še ne vem veliko, moje dosedanje znanje je kaplja v morje tega,

treba imeti kilometrino. In to ne kilometrov v mesecih, ampak v letih. Pa upati si moraš, upati poskusiti vse, kar ti pade na pamet.«

Ideje pa nikoli konca in kraja

»Moj atelje bo razdeljen na tri dele – prvi bo umazan del, kjer bom lončarila. Ta del mora biti tak, čeprav današnje lončarke rušimo stereotipe, da mora biti lončar ves blaten. Daš gor lep predpasnik in to je to. Zdajšnja moja delavnica je v kombinaciji z računalniško sobo in likalnico, tukaj, v drugem delu ateljeja, pa bo prostor za mojo izdelovalnico nakita. Velika miza, na kateri bo prostor za vse. Potem pa pride še tretji del, v katerem bo starinska omara. Taka malo nižja, z lesenimi vratci in steklom, vanjo bom dala čipkaste zavesice – pa robove poličk bom prav tako okrasila s čipkami – in tu bom prodajala svoje izdelke.« In pravi, da ne bo delala, čeprav bo delala pri vretenu, klasičnih lončarskih izdelkov, ampak bolj okrasno keramiko. Recimo podstavke za torte, svečnike... »Meni je to res fino delati. Pa ne le zato, ker s tem nekaj zaslužim. Predvsem, ker delam nekaj zase, za svojo dušo. Kar je vedno pomembno. Sploh, če imaš tri otroke. Če si ti kolikor toliko zadovoljen, je vse drugače.« In pri njej je. To se vidi. In čuti.

Vida Toš

Tukaj in zdaj

NJENO VELIČANSTVO: NEVOŠČLJIVOST

Milan Vincetič

Tri dni po letošnjem Marijinem vnebovzetju se je na straneh dnevnika Delo pojavilo »vzemljovzetje« – rezultati ankete z zgovornim vprašanjem: S čim se Slovenci najslabše spopadamo? O »slovenskem« karakterju je bilo prelitega že veliko črnila, dr. A. Trstenjak je celo napisal knjigo Slovenska poštenost (1995), obenem pa po naši deželici krožijo stereotipi o »skopuškem Gorenjcu«, »veselem Štajercu« ali »dobrem in malem prekmurskem človeku«, ki pa se mu je, vsaj v zadnjem času, dodobra poslabšala in premešala krvna/srčna slika.

Zanimivo je, da se Slovenci »najslabše spopadamo«, kljub rigoroznim kaznim, z nevarnim prometom (4,75 odstotka). Imam namreč občutek, da se nas nikakor ne primejo vsakodnevne tragedije na (avto)cestah, katerim v veliki meri botruje tudi kakšen kozarček preveč, proti kateremu se (beri: alkoholizmu) upiramo le s 15,5 odstotka protivetra.

Le z nekaj manj kot odstotkom (14,88 odstotka) pokažemo krepplje revščini, ki je, vsaj na prvi pogled, ni mogoče opaziti. Še več: trgovine so zmeraj polne, vozimo se s (pre)dragimi avtomobili, polovica Kranjcev si celo privoščijo bolj ali manj razkošne najmanj enotedenske počitnice, čeprav prav ti počitnikarji celo leto pogledujejo v mošnjo, ki da ima vse večjo luknjo. Morda trditve celo drži, kar kaže na to, da velika večina mladih stanuje kot mansardniki, kot je dejal pisatelj Nejc Gazvoda, pri svojih starših, od katerih smo odvisni kar 90,7-odstotno. Ta socialno-ekonomski kazalec seveda kaže na apatičnost mlade generacije ter seveda na tradicionalno slovensko (tudi prekmursko) zapečkarstvo glede spremembe ali oddaljenosti delovnega mesta.

Več kot četrtina vprašanih (25,21 odstotka) je, pričakovano, obremenjena s politiko. Seveda se vsak, ki ima vsaj ščepec soli v glavi, zaveda, da javni politični barometer krojijo mediji, ki so seveda nagnjeni k spekulativnosti in škandaloznosti. Zato veselo, kar bo pokazal zadnji parameter, pogledujemo v poslanske ali občinske klopi, od koder prihaja vsemogoče: od pobude za preventivni pregled (ženskih) mednožij do evropskega aeromuzeja, bolj rečeno piramide, ki naj bi se po zgledu egiptovskih šopirila sredi prekmurskih ravnin. K politiki sodi seveda rojstvo Janševega sina Črtomirja, ki bo, če velja nomen est omen, sovražil svet. Ki ga vsi po malem črtimo, pa naj gre za nakup spornih zemljišč Plemenitega, pogrom gradbeništva, parade ponosa, prevrednotenje družine, nad katerim viha nos predvsem katolicizem, odstopa ministrov, napovedi vedeževalk o (predčasnih) volitvah, arabsko pomlad, breviški sindromom ali gradnjo džamije. In še in še, kar predvsem zabelijo komercialni (elektronski) mediji.

In čisto na koncu, a ne kot strela z jasnega: najslabše, kar s 30,37 odstotka, se spopadamo z nevoščljivostjo. Vsak tretji torej na glas (po molu, naj »sosedu krava crkne«). Ob tem podatku sem se upravičeno zgrozil, niso se pa trgovske verige, politiki in menedžerska kramarija, saj je nevoščljivost voda na mlin potrošniški miselnosti, ki preveva tako londonske mlade izgreznike, ki so najraje izmaknili drage artikle, kot našega prvega soseda, ki steguje vrat čez naše vse višje plotove ter tudi, žal, cerkveno mašinerijo, ki licemerno zagovarja na žalost že potopljene postulate humanih vrednot.

Do katerih namreč ne vodi nobena Jakobova lestev, temveč zgolj (samo)premislek o nedotakljivosti intimnega prostora vsakega posameznika, v katerega neusmiljeno vdiramo tako s petjem slavca kot z ovni.

namig

Kako polepšati lončke za rože v stilu Urše Ambrož

S servietno tehniko lahko polepšate tudi kazalke za knjige – lesene ali plastične – skratka tisoč možnosti.

»S servietno tehniko lahko delamo čudeže. Potrebujete lonček, ki ga prebarvate s svetlo akrilno barvo – sama uporabljam akrilkolor od Juba –, barva pa mora biti svetla, če ne, vam bo prebijala skozi prtiček in se ne bo nič videlo. Pustite, da se posuši, in namažite površino z vodnim lakom. Vzamejte servietko, ki ste jo razplastili – torej

ločili plasti in obrezali motiv – vzamete zgornjo plast, na kateri je slika, ter jo nežno in z občutkom namestite na lak. Nato še enkrat premažete z lakom. S servietno tehniko lahko popestrite kar koli – keramične lončke, steklene kozarce, kozarce za kumarice, pa lepljene plošče – in potem nastane prava mala slička za steno.«

turistične prireditve

Negova - V četrtek, 8. septembra, ob 8. uri bo v gasilskem domu prireditve Mala maša - sejmski dan, ob 13. uri pa bo podelitev priznanj beli lokvanj.

Lendava - V petek, 9. septembra, ob 15. uri bo v starem mestnem jedru - mestnem parku festival vin iz lendavskih goric in okoliških krajev Vinski festival. Ob preizkušanju vin domačih vinogradnikov bodo obiskovalci lahko okušali tudi domače dobrote. Organizatorji so Vinogradniška društva iz Lendave, Čentibe in Hotize.

Pristava - V soboto, 10. septembra, ob 10. uri bo pri starem gasilskem domu Dan pristarskih pogač v organizaciji KTD Mak Pristava. Obiskovalci bodo lahko poskusili friške kvasenice iz krušne peči.

Ljutomer - V soboto, 10. septembra, ob 8. do 12. ure bo na Glavnem trgu Turistična tržnica, ki jo pripravlja LTO Prlekija. Tržnica bo vsako soboto v septembru, med ponudbo pa so tudi izdelki ljudske obrti, domače dobrote in napitki.

Lendava - V okviru festivala Lendava vabi bo v soboto, 10. septembra, ob 10. uri v starem mestnem jedru tradicionalna etnološko-kulinarčna prireditve Lendavska trgatev s predstavitev domačih običajev, folklorne, kulinarke in domačih vin. Ob 10. uri bo sprevid s prikazom starih običajev po Glavni ulici, ob 12. uri etnološka ulica ter popoldan ljudska glasba in ples na odru. Ob 19. uri se bo začel glasbeni večer s skupinama Mambo Kings in D'kwaschen Retashy. Organizatorja sta Turizem Lendava in Zveza kulturnih društev Lendava.

Stara Nova vas - V soboto, 10. septembra, ob 13. uri se bo začel na igrišču Tek z naravo v organizaciji ŠD Stara Nova vas.

Mala Nedelja - V soboto, 10. septembra, ob 9. uri se bo začel pri Biotermah Mala Nedelja Pohod Besede, ki ga organizira TD Mala Nedelja-Radoslavci.

Križevci - V soboto, 10. septembra, ob 17. uri bo v Vaškem jedru Križevci tekmovanje v skate veččinah. Ob 20. uri pa bo zabava pod šotorom z ansambлом Saša Avsenika.

Videnci - V nedeljo, 11. septembra, ob 9. uri se bo začel pred vinotočem Pod figo 6. Pohod po graščakovi poti, ki bo dolg osem kilometrov. Pohodniki se bodo podali v Pörgo (središče vasi Grad), do Dolnjih Slaveč, Kruplivenka ter po stari grajski poti mimo Kripte in gradu Grad nazaj do vinotoča Pod figo. Organizatorja sta Športno društvo Videnci in Društvo za razvoj in promocijo turizma Občine Grad Skouriš. Pohod se udeležencem vpiše v Izkaznico pohodnice/pohodnika po Goričkem.

Ljutomer - V nedeljo, 11. septembra, ob 14. uri bodo na Hipodromu Ljutomer kasaška dirke za pokal Občine Križevci, ki jih organizirata Kasaški klub Ljutomer in Občina Križevci.

Moravske Toplice - V okviru prireditve Poletje v Moravskih Toplicah, ki jih čez poletje pripravljata TIC Moravske Toplice in Terme 3000, bo tudi v septembru Etnosenjen vsak teden od četrtega do nedeljo med 18. in 22. uro. Sejem s ponudbo tradicionalnih rokodelskih izdelkov in domačih dobrot ter pijač bo pri slaščičarni Cafe Praline. Ob četrtek ob 20.30 bodo na terasi Hotela Termal še Etnovečeri s prekmursko in romsko glasbo, vsak petek na terasi slaščičarne Cafe Praline Večer z DJ-em, ob sobotah pa bo na terasi hotela Termal plesna glasba.

Filovci - Po predhodni najavi je možen ogled stalne razstave v spomeniku ljudske arhitekture - cimprani Magdini hiši. Informacije: Branko Kerma - 031 507 762.

Grad - Na gradu Grad je na ogled razstava fotografij Gost v gozdu, ki so jih poslali udeleženci tretjega nagradnega fotografskega natečaja JZ Krajinskega parka Goričko. Razstava bo na gradu do 30. novembra.

Prekmurske pletarke prejele certifikate nacionalne poklicne kvalifikacije

S svojimi izdelki na sejmih, v hotelih in na prireditvah

Usposabljanje petnajstih udeleženk je potekalo v Zadrugi za razvoj podeželja Pomelaj

Lani se je petnajst prekmurskih rokodelk odločilo, da bodo svoje znanje potrdile z nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK). Pred nedavnim je vseh petnajst na prireditvi Jenamena fest v Črenšovcih tudi uradno prejelo certifikate.

Aktivnosti, ki so bile potrebne za uresničitev tega cilja, so potekale v Zadrugi za razvoj podeželja Pomelaj na Sabolovi domačiji v Mali Polani. Pri tem je bilo treba pripraviti tudi program usposabljanja. Udeleženke so bile iz občin Velika Polana, Črenšovci, Dobrovnik in Lendava. Vodila jih je direktorica Pomelaja Dragica Horvat, ki je povedala: »Udeleženke so morale pokazati veliko znanja in spretnosti, ki so si jih pridobile z delom v Pomelaju, nekatere pa imajo s to domačo obrtjo že več desetletij izkušnje. Upamo, da bo potrditev njihovega znanja prispevala tudi k temu, da bodo njihovi izdelki še zanimivejši za trg in bo njihovo vloženo delo še bolj cenjeno. Na žalost pa dobitnik certifikata pri tem nima bonitet, denimo, da bi bil opreščen določenih dajatev. Večina udeleženk že vrsto let sodeluje s Pomelajem, pri tem pa si tudi ves čas prizadevajo, da bi svoje znanje izpopolnile. Njihove izdelke skupaj tržimo, skupaj pa tudi skrbimo za njihovo promocijo.«

Certifikate je podelil Slavko Lapanja iz Republiškega izpitnega centra, ki je povedal, da NPK pomeni možnost za podeželsko prebivalstvo, da svoje znanje in spretnosti v ljudski obrti potrdi in overi. Z večanjem pomena in veljavnosti nacionalnih poklicnih kvalifikacij pa lahko pričakujemo tudi večji pomen rokodelske

Med prvimi, ki so se vključile v izdelovanje pletarskih izdelkov v Pomelaju, je Anica Hozjan iz Trnja: »Certifikat mi veliko pomeni, saj je potrdilo o mojem znanju.«

dejavnosti in naše dediščine. Poskusno so program Pletarstvo - izdelki iz ličja in lončarstvo začeli obujati leta 1998 v okviru programa Samozaposlovanje na podeželju. Obenem so v sodelovanju s Centrom za poklicno izobraževanje (CPI) začeli razvijati katalog standardov znanj in spretnosti za

pletarje iz ličja in lončarje, ki sta bila tudi prva kataloga standardov znanj in spretnosti za NPK.

Med prvimi, ki so se vključile v izdelovanje pletarskih izdelkov v Pomelaju, je Anica Hozjan iz Trnja. Pravi, da pri tem niso le pletli, ampak so poskrbeli tudi za material, kar pomeni, da

so koruzo posejali na njivi, potem ko so koruzo potrgali in z nje odstranili ličje, pa ga je bilo treba primerno posušiti in pripraviti. »Izdelke smo tudi prodajale na sejmih po vsej Sloveniji, po hotelih, v turističnih središčih, na prireditvah, s tem pa smo veliko naredile za prepoznavnost in ohranjanje te domače obrti.« Čeprav se je upokojila, še vedno rada dela, veseli pa jo, da se za to domačo obrt zanimata tudi hčerka in vnukinja.

Marija Sabo iz Radmožanec se je pletarstva prvič lotila pred petimi leti. Pravi, da udeleženkam nacionalna poklicna kvalifikacija pomeni potrditev, da znajo delati kakovostne izdelke. »Te obrti sem se hitro naučila, pa tudi več let izkušnje prispeva k temu, da postaneš spretnjši. Mnoge udeleženke smo naredile že veliko izdelkov, ki smo jih tudi prodajale na sejmih, kjer vidiš, kako podobne izdelke delajo drugi, in se ves čas učiš. Pletem tako v delavnicah Pomelaja kakor tudi v okviru kulturnega društva, s svojimi izdelki pa sem bila tudi na razstavi v Budimpešti.«

Tanja Horvat iz Trnja se je te domače obrti prav tako naučila v Pomelaju, kamor je prišla, ko je ostala brez službe. »Koruzno ličje ponuja veliko možnosti za delo, tako da izpod mojih rok pogosto pride kak nov izdelek. Največ delam ceekarje in košarice. Ko imam delavnice z otroki iz osnovnih šol in vrtcev, pa izdelujem tudi igrače, ptičke, zajčke in podobno. Nacionalna poklicna kvalifikacija mi pomeni le dodatno potrditev, da tudi drugi opazijo naš trud in ga cenijo.«

Jože Gabor

Stalni gostje pomurskih term in zdravilišča: kritični opazovalci in zvesti obiskovalci

»Uživam v domačnosti ... čas se mi ustavi«

Ko mladi vidijo Lenarta na vrhu najvišjega tobogana v Termah 3000, so nadvse začudeni

Naključni opazovalci ne vedo, da gospod Lenart Happe ni navaden upokojenec. V Moravske Toplice zahaja že več kot trideset let in vedno znova preizkuša vse novosti, med drugim tudi tobogane. Pa naj so še tako visoki.

Lenart in Jelisaveta Happe iz Ruš pri Mariboru sta prav gotovo med najstarejšimi stalnimi gosti in vsa leta zvesta bazenom s termalno vodo in hotelu Termal v Moravskih Toplicah. Lenart je že devetnajst let upokojenec, v Moravske Toplice pa je začel zahajati v sedemdesetih letih, ko je spremljal očeta, ki je oboževal vročo termalno vodo, ki je pritekla neposredno iz vrtine; takrat sta bila gostom na voljo le dva majhna bazena in v manjšem je bila voda skoraj črna in z močnim vonjem. Prenočevali so lahko le v majhnih hiškah, kritih s slamo, ki so bile dolga leta največja prepoznavnost Moravskih Toplic. Ko so v začetku osemdesetih let odprli hotel Termal, sta postala Happejeva njegova zvesta gosta, nekajkrat pa sta prenočevala tudi v hotelu Ajda. »Najprej nisem želel hoditi sem na počitnice, ker mi takrat, ko je sem hodil še oče zaradi zdravja, vse skupaj niti ni bilo všeč. Vse je bilo bolj po domače. Potem pa je čez leta tukaj počitnikovala hčerka, ki je bila zelo zadovoljna s hotelom in bazeni. In naju je prepričala.« Na vprašanje, ali je res, da kljub letom spada med najpogumnejše kopalce, ki se skupaj z

Lenart in Jelisaveta Happe iz Ruš sta stara znanca Termala v Moravskih Toplicah.

najstniki pada na najvišje tobogane, je odgovoril: »Ja, res je, še vedno se rad zapeljem po toboganu. Ravno včeraj sem bil na velikem. Enkrat sva z vnukinjo preizkusila vse tobogane, na koncu, ko sem se preoblačil, pa sem videl, da imam raztrgane kopalke. Vprašal sem jo, zakaj mi ni povedala. Če bi ti povedala, se več ne bi hotel dritčati z mano, mi je pojasnila!«

In kako s soprogo preživljata dneve v Moravskih Toplicah in ali v kraju najdeta vsako leto kaj novega? »Zjutraj grem ob šestih na sprehod okrog celotnega kompleksa, spijem kavo v lokalu, potem grem v bazen in na zajtrk. Potem greva spet oba naokrog, v bazen, si odpočijeva...« Odkrito pove, da pri spremembah opaža dobro in slabo, vsega po malem. Moti ga, da tako dolgo nihče ne popravi in uravna elektronskih ur, ne ve tudi, zakaj so odstranili umivalnik pri prahih pri okroglem bazenu, največ dobrih besed pa ima za osebe. Prav za vse. Veliko jih pozna že zelo dolgo in dobro in tudi hrana je odlična. »Najbolj uživam v jutranjih palačinkah z orehovim namažom in v domačnosti. Tukaj se mi čas ustavi in se dobro počutim. Kdaj sem tukaj, pa je odvisno tudi od tega, kdaj imajo za nas ugodnejšo ponudbo, kajti pokojnine niso ravno velike,« je povedal Lenart.

Bernarda B. Peček

razvedrilo

8. septembra 2011 | Vestnik | 27

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

	ŠTEFAN HAJDINJAK	OKOSTJE	ZANOS. GORECNOST	SKUPINA OTOKOV V THEM OCEANU	HOKEJIST ZUPANČIČ	JOSIP STRITAR	GLAVNO MESTO GRČUJE	NEKDANJA TV VODITELJICA (JANA)	RIZEVO ZGANJE
	PRIPRAVA ZA ZVEZO MED VAGONI								
	KANTA								
	NRAVO-SLOVEC					LETALO EDVARDA RUSJANA SMRDEČA SMOLA			
	POGON DIVJADI MADŽARSKI POLITIK KADAR					KRAJ PRI KOCEVJU TEMNI DEL DNEVA			
VESTNIK	AMERIŠKI IGRALEC (RYAN)	BREZ. VETRJE	ZMIKAVT TIRNICA PLANETA		ČIST ZVOK RAVNA ČRTA				KURIR POLJE OB IGRISČU
NAŠ IGRALEC (MARKO)					RAZVEZA OTOK V DRUŽBENIH OTOKIH				
ANESTETIK								AMERIŠKI REVOLVER	
MESTO V SREDNJI ALBANII								NAŠ SKLADATELJ (VIKTOR)	
DERIVAT AMONIKA					TRENUTEK OSREDNJE SVETIŠČE V MEKI				
NAJVEČJA LUKA V SIRIJI									
VESTNIK	RAZSTAVNI PREDMET	FILM JAMESA CAMERONA RUSKA DINASTIJA							
ERBIJ			ITALIJANSKA RTV IZDELOVALEC RESET		MILAN KUNDERA ŠLAB ZDRAVNIK, MAZAČ		ZMAGA PRI SAHU STAR NARKOTIK	TERENSKA DELAVKA	VRHUNSKI ŠPORTNIK
NAJVIŠJA GORA V MAKEDONIJI					ARHITEKT. ORNAMENT OSEBA IZ MAHABHARATE				
MAŠČOBA NA MLEKU								AMERIŠKI IGRALEC (WARREN) HUNSKI KRALJ	
OBLASTNIK V FEVDALNI TURČIJI					PRILAGODITVENI ČLEN ZIMZELEN IGLAST GRM				ZNAK ZA MNOŽENJE
NEIMENOVANA OSEBA			RAZMOČENA ZEMLJA KRILLO RIMSKE KONJENICE				PREGOVOR ANA V DALMACIJI		
DRŽAVNI PRAVNIK					AMERIŠKA IGRALKA HAYWORTH TANTAL			NORINA RADOVAN ČUFAR TONE	
MINERAL Z AVALE									OBLIKA IMENA ALENKA
GLAVNO MESTO ALBANIE									SOL OCETNE KISLINE

Horoskop napisala Jolanda Zelite izvedeti več in spremeniti življenje ter najti pravo rešitev? Za osebni obisk pokličite 031 457 557 ali 090 44 66 | (1,29 eur/min.)

OVEN 21. 3.-20. 4.

Prve polovice tedna ne boste preživeli na zelen način. Občutek boste imeli, da vse poteka ravno obratno kot ste si zamislili. V drugi polovici tedna boste še posebno prenapetjeni in lahkoverni. Pazite se vseh tistih, ki bodo okoli vas prodajali meglo, in teh bo kar nekaj.

TEHTNICA 24. 9.-23. 10.

V službi bo za spoznanje manj veselo, saj se vam obeta manjše nesoglasje, ki pa ga boste s svojo mirnostjo in razumskim pristopom hitro odpravili. In ne samo to, iz informacij, ki ste jih prejeli, boste dobili novo idejo, ki jo utegnute odlično unovčiti. Čaka vas soočenje z določeno osebo.

BIK 21. 4.-21. 5.

Več časa preživite na svežem zraku, dni pa si popestrite s športnimi in kulturnimi aktivnostmi, ki bodo odlično vplivale na vaše psihofizično počutje. Druga polovica tedna bo nekoliko zanimivejša, saj se vam obeta predvsem zanimivo dogajanje v zasebnosti.

ŠKORPIJON 23. 10.-23. 11.

Na zasebnem področju vas čaka kar nekaj sprememb, povečini pa vam ne bo všeč dogajanje, ki se vam obeta. Ne bo se vam obrestovalo izgubljanje živcev za nepotrebne zadeve, saj boste na tak način le zapravili energijo, ki jo potrebujete drugje. Finančno področje nujno potrebuje spodbudo.

DVOJČKA 22. 5.-21. 6.

Delo vam bo šlo odlično od rok, v službi boste morda celo sprožili neko pomembno novost, ki vam v prihodnje utegne prinesiti kar nekaj koristi. Še posebno finance so tiste, ki bodo na udaru, vendar glede njih ne bodite naivni. Pred partnerjem imate preveč skrivnosti.

STRELEC 24. 11.-22. 12.

V tednu, ki je pred vami, boste največ časa namenili svoji zasebnosti. Na čustvenem področju ste zmedeni, zaradi česar lahko nastanejo nesoglasja. Poskusite razumeti nasprotno stran. Le ostane potrpežljivi in ne poskušajte na silo doseči nečesa, kar vam ne pripada.

RAK 21. 6.-22. 7.

Zasebno vas bo najbolj prizadelo partnerjevo obnašanje, saj se ne bo odzival tako, kot bi vi želeli. Na poslovnem področju pa vas ne bosta osrečevala niti delo niti plačilo, ki ga zanj prejmete. Dokler ne boste z veseljem opravljali tistega, kar počnete, verjemite, da bo položaj takšen, kot je.

KOZOROG 23. 12.-20. 1.

V ponedeljek in torek utegnute biti še malenkost nejevoljni, saj voda ne bo tekla na vaš mlin. Največ težav boste imeli v službi, kjer nikakor ne boste mogli sprejeti kompromisov. Če se boste prilagodili, se bo stanje izboljšalo že v sredini, ob koncu tedna pa boste spet uživali v rutinskem razpoloženju.

LEV 23. 7.-23. 8.

Morda ste nekomu v zadnjem času pripisovali preveč pozitivnih lastnosti, zato lahko doživite razočaranje. Bodite pozorni na to, katerim ljudem zaupate in katere spuščate v svoje življenje. Nujno morate nameniti več prostega časa svojemu telesu in dobremu počutju.

VODNAR 21. 1.-19. 2.

Delo v službi vam bo jemalo ogromno energije, zaradi česar boste že sredi tedna povsem izmučeni. Če si že dalj časa niste privoščili počitka, je skrajni čas, da sebi in drugim postavite meje in si vzamete dopust. V zasebnosti se obetava nepričakovane spremembe.

DEVICA 24. 8.-23. 9.

Na splošno bo vaše počutje, še posebno v prvi polovici tedna, odlično, tudi komunikacija v medosebnih odnosih bo potekala tekoče. Kakšno težavo vam utegne povzročiti le ljubosumje, zato se poskušajte nadzorovati. Do partnerja bodite strpni. Ob koncu tedna si nujno privoščite kratek oddih.

RIBI 20. 2.-20. 3.

Velikokrat niti ne opazite vseh dobrih priložnosti, ker ste preveč zaverovani v svoj prav. To velja za vsa področja, tudi za poslovno. Spoznali boste, kaj si želite, in vztrajno sledili ciljem. Ravno ta disciplina vas bo popeljala do uspeha in sprememb na finančnem področju.

Nagrade za izzrebane reševalce

1. nagrada: knjiga Lahko jem, mag. Branislava Belovič
2.-8. nagrada: majica

Pravilno rešitev - označena polja - napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, do petka, 16. septembra 2011.

Rešitev: _____

Ime in priimek, naslov: _____

Rešitve iz 34. številke: ŠOLA SE BO SPET ZAČELA, VOZITE PAMETNO

1. nagrada kuharska knjiga: Elizabeta Kapun, Vel. Polana 165, Vel. Polana. 2.-8. nagrada majica: Ana Pravdič, Št. Kovača 17, Murska Sobota; Milica Talaber, Mačkoviči 52 n, Mačkoviči; Metka Vratar, Prešernova ul. 3, Rakičan, Murska Sobota; Marija Porš, Preglov trg 6, Ljubljana; Marija Prelec, Razlagova ul. 26, Murska Sobota; Sara Šarkanj, Sotina 102, Rogasovci; Katja Šinko, Gor. Slaveči 1122, Kuzma; Darja Kočar, Cankarjeva ul. 47, Murska Sobota.

Nagrade lahko prevzamete do konca prihodnjega meseca v naročniški službi Podjetja za informiranje v Ulici arhitekta Novaka 13 v Murski Soboti.

sudoku

Vsaka vodoravna vrstica, vsak stolpec in vsak kvadrant 3 x 3 morajo vsebovati številke od 1 do 9.

9	2				1		6
	5		6		2		8
8							3
		7	5		4	8	
	8						7
		9	7		3	4	
7							4
	6		3		1		9
1		3				6	2

deset razlik

Ilustracija: Mladen Miroš

pomurje.si

BOLJŠA STRAN SPLETA

SANTRA

SANTRA, reševalni prevozi, d. o. o.
PE Murska Sobota
Grajska ulica 11
9000 Murska Sobota
tel.: 02 530 10 03
GSM: 031 646 797

Prevoze opravljamo z osebnimi in reševalnimi vozili z nalogom za prevoz.
Pridemo po vas domov.
Pomagamo vam urediti dokumentacijo za pregled, sprejem ali terapijo.
Z vami počakamo do konca pregleda.
Po pregledu vas odpeljemo domov.
Pokličite in se prepričajte o naši kakovosti.
Za vse, ki imate urejeno dodatno zavarovanje, so naše storitve brezplačne.

LU MS
Ljudska Univerza Murska Sobota

ZAVOD ZA PERMANENTNO IZOBRAŽEVANJE

Ljudska univerza Murska Sobota piše v različne tečaje angleščine, nemščine pa tudi italijanščine, španščine, francoščine, ruščine in kitajščine.

Dodatne informacije in evidenčni vpis: www.lums.si, po telefonu 02 536 15 60 ali info@lums.si.

Ljudska univerza Murska Sobota, Slomškova ulica 33

Sanitetni prevozi v vse zdravstvene ustanove po Sloveniji

Z vami pri reševanju problema prevoza!

Rešilna, nenujni reševalni prevozi, d. o. o., Tišina 1
Informacije - naročila: GSM: 041 674 467 - Janko Vrbančič

VRATA 1A, d. o. o.
Klavniška ul. 4, Murska Sobota
tel.: 040 73 46 42
e-mail: vrata1a@gmail.com
www.vrata1a.si

PRODAJA
SERVIS
MONTAŽA

Garažna sekcijka vrata
Industrijska sekcijka vrata
Pogoni dvoriščnih vrat
Pogrezni stebrički in zapornice
PVC okna in vrata
ALU vhodna vrata

SANITETNI REŠEVALNI PREVOZI

Naročanje:
041-800-091, 02/588-1738

www.medicinski-prevozi.si

NENUJNI MEDICINSKI PREVOZI, Stanislav Nedeljko s.p., Lukavci 64, 9242 Križevci pri Ljutomeru

Windoor DESIGN
STAVBNO POHIŠTVO

- Okna in vrata iz umetne mase
- Lesena okna in vrata
- Notranja vrata
- Garažna vrata
- Notranje in zunanje police
- Senčila (rolete, žaluzije notranja in zunanja, lamelne zavese, markize in komarnike)

Storitve:
- Brezplačno svetovanje tudi na domu z izmerami
- Prevoz in montaža
- Pri menjavi stavbnega pohištva, staro odpeljemo brezplačno
- Servisne usluge zagotovljene

WVINDOOR d.o.o.
Industrijska ul. 4
9220 Lendava - Lendva
Tel.: 040-717-067
Internet: www.windoor.si
E-mail: info@windoor.si

Odperto od ponedeljka do petka:
od 8:00 do 16:00

Svet keramike in kopalnic

Bratonci 5, 9231 Beltinci
tel.: 02/ 541 14 73
faks: 02/ 542 11 51
bratfonci@sajama.si

Delovni čas ponedeljek - petek
8.00 - 12.30 * 14.30 - 18.00
sobota 8.00 - 12.00

AKCIJSKA PONUDBA ploščic granitogres

-20 % za dimenziji 33 x 33 cm in 45 x 45 cm
-25 % za dimenzijo 30 x 60 cm

Slika je simbolična
Akcija velja do 17. 9. 2011 oz. do razprodaje zalog.

Tudi kakovost je lahko poceni.
Sajama, d. o. o., Zrkovska cesta 87, Maribor

Cenik malih oglasov

do 80 znakov*	8,35 €
81	8,50 €
82	8,65 €
83	8,80 €
84	8,95 €
85	9,10 €
86	9,25 €
87	9,40 €
88	9,55 €
89	9,70 €
90	9,85 €
91	10,00 €
92	10,15 €
93	10,30 €
94	10,45 €
95	10,60 €
96	10,75 €
97	10,90 €
98	11,05 €
99	11,20 €
100	11,35 €

Cenik malih oglasov: mali oglasi do 80 znakov 8,35 evra, vsak naslednji znak (*znak je vsako ločilo, presledek ali znak) 0,15 evra.

oglasivestnik.si
tel.: 02 538 17 20

motorna vozila

FIČKE, oldtimerje, obnovljene in potrebne obnovitve, ter rezervne dele prodam. Tel.: 041 327 399. m020915

posesti

OPREMLJENO GARSONJERO, 32 m², v centru M. Sobote oddam v najem. Tel.: 031 407 766. m020937

V neposredni bližini Visoke zdravstvene šole v Mariboru oddam stanovanje, opremljeno za bivanje 4 oseb. Tel.: 051 642 789. m020891

PARCELO ZA GRADNJO HIŠE ali vikenda na Vaneči prodam. Tel.: 522 18 57. m020907

ENOSOBNO STANOVANJE v Mariboru, na Koroški cesti 69, prodam. Tel.: 031 447 245. m020909

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE, 76 m², v Vrtni ulici 6 v M. Soboti, v celoti obnovljeno, prodam. Tel.: 040 472 859. m020910

ENOSOBNO STANOVANJE, 45,47 m², v Tomšičevi ulici 8 v Lendavi, v celoti prenovljeno, takoj vseljivo, prodam.

kmetijski pridelki

KAKOVOSTNO MEŠANO GROZDJE iz Lendavskih gorik prodam. Tel.: 576 12 50. m020901

VINO z brezplačno dostavo, 50 litrov, prodam. Tel.: 041 773 370. m020902

GROZDJE Z BRAJD, jurko in klinton, prodam. Tel.: 571 10 26. m020913

KROMPIR ZA OZIMNICO marabel, pakiran v vreče, prodam. Tel.: 542 11 71 ali 031 709 080. m020916

MEŠANO GROZDJE z brajd prodam. Tel.: 051 345 119. m020934

GROZDJE, šardone in sivi pinot, 3000 kg, prodam. Tel.: 051 653 240. m020954

GROZDJE, jurko, 400 kg, prodam. Tel.: 051 381 876 ali 527 17 17. m020957

GROZDJE Z BRAJD, okrog 1000 kg, mešano, prodam. Tel.: 031 560 894, 031 749 386. m020958

prispevki za nakup medicinske opreme

Zdravilišče Radenci, d. o. o., namesto cvetja za pokojno mam Kristine Lah iz Radenec 100; sosedje iz Kajuhove ulice: družine Prelec, Pintarič, Potočnik, Sapač, Jevšek, Flisar, Skledar, Cipot, Gumilar in Dervarič namesto cvetja za pokojnega Petra Ribnikarja 50; družini Milana in Slavka Erjavca iz Lipovec namesto cvetja za pokojno mamo Milana Kermana 40; Simon Sedonja, Sodišinci 35, namesto cvetja za pokojnega Franca Fujsa 20; Štefan Kovač, Sodišinci 37, namesto cvetja za pokojnega Franca Fujsa 20; družina Leden, Murska Sobota, Lendavska 25 a, namesto cvetja za pokojnega Stanke Koščaka 30; družina Jakoša iz Doline, namesto cvetja za pokojno Šariko Horvat iz Murske Sobote 20; Gizela

Klemenčič iz Murske Sobote, namesto cvetja za pokojno Šariko Horvat 50; Karel Mörec iz Trzina, namesto cvetja za pokojno Šariko Horvat 100; Družina Vukan iz Doline, namesto cvetja za pokojno Šariko Horvat 30; Martina Škraban iz Doline, namesto cvetja za pokojnega Rudolfa Sočiča z Vaneče 20; Družina Rituper-Srkoč iz Gorice, namesto cvetja za pokojno Šariko Horvat 50; Družina Injac iz Puconec, namesto cvetja za pokojno Šariko Horvat 30; Zora in Nandi Zemljčič iz Murske Sobote, namesto cvetja za pokojno Šariko Horvat 30; Gizela Kološa iz Andrejec, namesto cvetja za pokojno Šariko Horvat 30; stanovalci bloka na Slovenski ulici 3 v M. Soboti, namesto cvetja za pokojno Ivano Babič

Tel.: 041 514 054. m020911

Na Dobrovniškem bregu prodamo 10 arov vinograda in novo vinsko klet na lepi sončni legi. Tel.: 572 10 65. m020955

kmetijska mehanizacija

STROJ ZA SUŠENJE BUČNEGA SEMENA, motorno škropilnico Stihl, drobilnik za zrnje in razne sode za vino prodam. Tel.: 031 249 037. m020875

Prodajo tribrazdne obračalne pluge, rotobrano, širine 2,5 m, kombinirano s sejalnico, sejalnico, 2,5 m, in rotobrano, širine 3 m. Informacije po telefonu 031 550 988. m020921

PREDSETVENIK z dvojnimi valji, 230 cm, klinasto brano, 4-delno, prodam. Tel.: 546 13 23, 041 831 274, Gradišče 31. m020961

živali

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo. Vzreja nesnic Tibao, Babinci 49, tel.: 582 14 01. m020483

NESNICE, mlade, začetek nesnosti, cepljene, rjave, sive, črne. Naročite Nemčavci, tel.: 528 11 90, Petanjci, tel.: 546 15 05, Beznovci, tel.: 549 10 25, in Grad, tel.: 553 11 48. m020340

TRI KRAVE, breje, dve breji telici in razne kmetijske priključke prodam. Tel.: 031 301 849. m020914

NESNICE, rjave, grahaste, stare 13 tednov, prodam za 3,70 evra. Dostava na dom. Tel.: 792 35 71. m020949

SEDEM KONJ po ugodni ceni prodam. Tel.: 031 560 894, 031 749 386. m020959

delo

ZAPOSILIMO KLJUČAVNIČARJA. Vse informacije Benko-tehna, Puconci 403, tel.: 02 545 96 50. m020948

srečanja

STE OSAMLJENI in želite v lepih jesenskih dneh pobirati kostanj v dvoje ali kaj drugega? Pridite v ž. posredovalnico »Zdravilni dotik«, kjer imamo za vas nekoga, s katerim bosta to počela skupaj. Posredovalnica »Zdravilni dotik«, Gederovska ul. 14, Černelavci, tel.: 521 14 28, 041 285 615, zdravilnidotik.si m020935

storitve

Odkupujemo hrastovo in orehovo hlodovino. Možen odkup na panju. 041 610 210 ali 02 769 15 91. G. O. Z. D-BIO-LES, Vlado Medved, s. p., Dobrina 63, 2287 Žetale. m020939

LIZING - TUDI BREZ POLOGA - za vozila po vaši izbiri! Možila odkupa vašega rabljenega vozila. Posredujemo za več posojilodajalcev. AVTOMOBILI P. R., d. o. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 228 30 20. m020200

POSOJILO NA VAŠE VOZILO. Odplačilo s položnicami. Možnost plačila starega lizinga ali posojila. Posredujemo za več posojilodajalcev. PANTA RHEI & CO, d. n. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 2283021 m020211

STAREJŠI SAMSKI MOŠKI, pokreten, išče osebo za pomoč - nego na domu. Anton Krenos, Bodonci 133, tel.: 549 10 97. m020905

razno

PRODAMO IN BREZPLAČNO DOSTAVIMO kamen, skrilavec, različnih barv in debelin. Tel.: 041 678 966, J. Mernik, s. p., Tepanje 1 a, 3210 Slovenske Konjice. m020923

PREMOG zelo ugodno z dostavo. Tel.: 041 279 187. Prevoznitvo Vladimir Pernek, s. p., Sedlašek 91, Podlehnik m020858

VISOKOTLAČNI ČISTILNIK LAVOR MISURI na toplo vodo prodam. Partizanska ul. 30, Bakovci. m020919

SODA INOX za vino, 600 in 1000 l, ugodno prodam. Tel.: 545 17 78 po 17. uri. m020950

POSODE ZA TRGATEV, sode, kadi, litrske steklenice, ugodno prodam. Gorica 46, tel.: 545 13 64. m020951

GROZDJE, renski rizling, 160 trsov, prodam na Jelovškovem bregu. Tel.: 548 12 49. m020936

razno

PRODAMO IN BREZPLAČNO DOSTAVIMO kamen, skrilavec, različnih barv in debelin. Tel.: 041 678 966, J. Mernik, s. p., Tepanje 1 a, 3210 Slovenske Konjice. m020923

PREMOG zelo ugodno z dostavo. Tel.: 041 279 187. Prevoznitvo Vladimir Pernek, s. p., Sedlašek 91, Podlehnik m020858

VISOKOTLAČNI ČISTILNIK LAVOR MISURI na toplo vodo prodam. Partizanska ul. 30, Bakovci. m020919

SODA INOX za vino, 600 in 1000 l, ugodno prodam. Tel.: 545 17 78 po 17. uri. m020950

POSODE ZA TRGATEV, sode, kadi, litrske steklenice, ugodno prodam. Gorica 46, tel.: 545 13 64. m020951

delo

ZAPOSILIMO KLJUČAVNIČARJA. Vse informacije Benko-tehna, Puconci 403, tel.: 02 545 96 50. m020948

srečanja

STE OSAMLJENI in želite v lepih jesenskih dneh pobirati kostanj v dvoje ali kaj drugega? Pridite v ž. posredovalnico »Zdravilni dotik«, kjer imamo za vas nekoga, s katerim bosta to počela skupaj. Posredovalnica »Zdravilni dotik«, Gederovska ul. 14, Černelavci, tel.: 521 14 28, 041 285 615, zdravilnidotik.si m020935

storitve

Odkupujemo hrastovo in orehovo hlodovino. Možen odkup na panju. 041 610 210 ali 02 769 15 91. G. O. Z. D-BIO-LES, Vlado Medved, s. p., Dobrina 63, 2287 Žetale. m020939

LIZING - TUDI BREZ POLOGA - za vozila po vaši izbiri! Možila odkupa vašega rabljenega vozila. Posredujemo za več posojilodajalcev. AVTOMOBILI P. R., d. o. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 228 30 20. m020200

POSOJILO NA VAŠE VOZILO. Odplačilo s položnicami. Možnost plačila starega lizinga ali posojila. Posredujemo za več posojilodajalcev. PANTA RHEI & CO, d. n. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 2283021 m020211

STAREJŠI SAMSKI MOŠKI, pokreten, išče osebo za pomoč - nego na domu. Anton Krenos, Bodonci 133, tel.: 549 10 97. m020905

delo

ZAPOSILIMO KLJUČAVNIČARJA. Vse informacije Benko-tehna, Puconci 403, tel.: 02 545 96 50. m020948

srečanja

STE OSAMLJENI in želite v lepih jesenskih dneh pobirati kostanj v dvoje ali kaj drugega? Pridite v ž. posredovalnico »Zdravilni dotik«, kjer imamo za vas nekoga, s katerim bosta to počela skupaj. Posredovalnica »Zdravilni dotik«, Gederovska ul. 14, Černelavci, tel.: 521 14 28, 041 285 615, zdravilnidotik.si m020935

storitve

Odkupujemo hrastovo in orehovo hlodovino. Možen odkup na panju. 041 610 210 ali 02 769 15 91. G. O. Z. D-BIO-LES, Vlado Medved, s. p., Dobrina 63, 2287 Žetale. m020939

LIZING - TUDI BREZ POLOGA - za vozila po vaši izbiri! Možila odkupa vašega rabljenega vozila. Posredujemo za več posojilodajalcev. AVTOMOBILI P. R., d. o. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 228 30 20. m020200

POSOJILO NA VAŠE VOZILO. Odplačilo s položnicami. Možnost plačila starega lizinga ali posojila. Posredujemo za več posojilodajalcev. PANTA RHEI & CO, d. n. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 2283021 m020211

STAREJŠI SAMSKI MOŠKI, pokreten, išče osebo za pomoč - nego na domu. Anton Krenos, Bodonci 133, tel.: 549 10 97. m020905

delo

ZAPOSILIMO KLJUČAVNIČARJA. Vse informacije Benko-tehna, Puconci 403, tel.: 02 545 96 50. m020948

srečanja

STE OSAMLJENI in želite v lepih jesenskih dneh pobirati kostanj v dvoje ali kaj drugega? Pridite v ž. posredovalnico »Zdravilni dotik«, kjer imamo za vas nekoga, s katerim bosta to počela skupaj. Posredovalnica »Zdravilni dotik«, Gederovska ul. 14, Černelavci, tel.: 521 14 28, 041 285 615, zdravilnidotik.si m020935

storitve

Odkupujemo hrastovo in orehovo hlodovino. Možen odkup na panju. 041 610 210 ali 02 769 15 91. G. O. Z. D-BIO-LES, Vlado Medved, s. p., Dobrina 63, 2287 Žetale. m020939

LIZING - TUDI BREZ POLOGA - za vozila po vaši izbiri! Možila odkupa vašega rabljenega vozila. Posredujemo za več posojilodajalcev. AVTOMOBILI P. R., d. o. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 228 30 20. m020200

POSOJILO NA VAŠE VOZILO. Odplačilo s položnicami. Možnost plačila starega lizinga ali posojila. Posredujemo za več posojilodajalcev. PANTA RHEI & CO, d. n. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 2283021 m020211

STAREJŠI SAMSKI MOŠKI, pokreten, išče osebo za pomoč - nego na domu. Anton Krenos, Bodonci 133, tel.: 549 10 97. m020905

delo

ZAPOSILIMO KLJUČAVNIČARJA. Vse informacije Benko-tehna, Puconci 403, tel.: 02 545 96 50. m020948

srečanja

STE OSAMLJENI in želite v lepih jesenskih dneh pobirati kostanj v dvoje ali kaj drugega? Pridite v ž. posredovalnico »Zdravilni dotik«, kjer imamo za vas nekoga, s katerim bosta to počela skupaj. Posredovalnica »Zdravilni dotik«, Gederovska ul. 14, Černelavci, tel.: 521 14 28, 041 285 615, zdravilnidotik.si m020935

storitve

Odkupujemo hrastovo in orehovo hlodovino. Možen odkup na panju. 041 610 210 ali 02 769 15 91. G. O. Z. D-BIO-LES, Vlado Medved, s. p., Dobrina 63, 2287 Žetale. m020939

LIZING - TUDI BREZ POLOGA - za vozila po vaši izbiri! Možila odkupa vašega rabljenega vozila. Posredujemo za več posojilodajalcev. AVTOMOBILI P. R., d. o. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 228 30 20. m020200

POSOJILO NA VAŠE VOZILO. Odplačilo s položnicami. Možnost plačila starega lizinga ali posojila. Posredujemo za več posojilodajalcev. PANTA RHEI & CO, d. n. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 2283021 m020211

STAREJŠI SAMSKI MOŠKI, pokreten, išče osebo za pomoč - nego na domu. Anton Krenos, Bodonci 133, tel.: 549 10 97. m020905

delo

ZAPOSILIMO KLJUČAVNIČARJA. Vse informacije Benko-tehna, Puconci 403, tel.: 02 545 96 50. m020948

srečanja

STE OSAMLJENI in želite v lepih jesenskih dneh pobirati kostanj v dvoje ali kaj drugega? Pridite v ž. posredovalnico »Zdravilni dotik«, kjer imamo za vas nekoga, s katerim bosta to počela skupaj. Posredovalnica »Zdravilni dotik«, Gederovska ul. 14, Černelavci, tel.: 521 14 28, 041 285 615, zdravilnidotik.si m020935

storitve

Odkupujemo hrastovo in orehovo hlodovino. Možen odkup na panju. 041 610 210 ali 02 769 15 91. G. O. Z. D-BIO-LES, Vlado Medved, s. p., Dobrina 63, 2287 Žetale. m020939

LIZING - TUDI BREZ POLOGA - za vozila po vaši izbiri! Možila odkupa vašega rabljenega vozila. Posredujemo za več posojilodajalcev. AVTOMOBILI P. R., d. o. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 228 30 20. m020200

POSOJILO NA VAŠE VOZILO. Odplačilo s položnicami. Možnost plačila starega lizinga ali posojila. Posredujemo za več posojilodajalcev. PANTA RHEI & CO, d. n. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 2283021 m020211

STAREJŠI SAMSKI MOŠKI, pokreten, išče osebo za pomoč - nego na domu. Anton Krenos, Bodonci 133, tel.: 549 10 97. m020905

delo

ZAPOSILIMO KLJUČAVNIČARJA. Vse informacije Benko-tehna, Puconci 403, tel.: 02 545 96 50. m020948

srečanja

STE OSAMLJENI in želite v lepih jesenskih dneh pobirati kostanj v dvoje ali kaj drugega? Pridite v ž. posredovalnico »Zdravilni dotik«, kjer imamo za vas nekoga, s katerim bosta to počela skupaj. Posredovalnica »Zdravilni dotik«, Gederovska ul. 14, Černelavci, tel.: 521 14 28, 041 285 615, zdravilnidotik.si m020935

storitve

Odkupujemo hrastovo in orehovo hlodovino. Možen odkup na panju. 041 610 210 ali 02 769 15 91. G. O. Z. D-BIO-LES, Vlado Medved, s. p., Dobrina 63, 2287 Žetale. m020939

LIZING - TUDI BREZ POLOGA - za vozila po vaši izbiri! Možila odkupa vašega rabljenega vozila. Posredujemo za več posojilodajalcev. AVTOMOBILI P. R., d. o. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 228 30 20. m020200

POSOJILO NA VAŠE VOZILO. Odplačilo s položnicami. Možnost plačila starega lizinga ali posojila. Posredujemo za več posojilodajalcev. PANTA RHEI & CO, d. n. o., Industrijska ulica 9, MB, 02 2283021 m020211

STAREJŠI SAMSKI MOŠKI, pokreten, išče osebo za pomoč - nego na domu. Anton Krenos, Bodonci 133, tel.: 549 10 97. m020905

VRTINE ZA TOPLOTNE ČRPALKE NAMAKALNE IN PONIKOVALNE SISTEME

GEO-VRTINA d.o.o.
MURSKA SOBOTA
OVRTINA ULICA 40
VODNA DOVOLJENJA MONITORING 041 741 809

STREHE MAUČEC

Pravi naslov za vašo streho!
www.strehe-maucec.com

TESARSTVO MAUČEC d. o. o.
GSM: 041 733 138

Hiše iz masivnega bora. Vse za vašo streho, vrtno pohištvo, pergole, garaže, terase, vrtno ute ...

Kogar imaš rad, nikoli ne umre – le daleč, daleč je ...

ZAHVALA

V 77. letu nas je zapustila draga mati, babica in prababica

Marija Mertik
iz Šalamenec 12 b

Zahvaljujemo se vsem dobrim ljudem, ki so naši Miciki stali ob strani z dobro besedo in dejanji. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje.

Žalujemo vsi njeni

Čeravno je utihnil tvoj glas, spomin nate je vedno pri nas.

V SPOMIN

11. septembra bosta minili žalostni leti od takrat, ko nas je zapustila draga žena

Marija Sobočan
iz Beltinec

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njenem grobu.

Mož Štefan in njeni najdražji

V SPOMIN

11. septembra minevajo tri leta žalosti od takrat, ko nas je zapustil dragi sin, brat, boter in sorodnik

Milan Korpič
iz Markovec

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu, prižigate sveče in prinašate cvetje.

Vsi njegovi najdražji

Zaman te iščejo naše oči, zaman te kliče naše srce, srce ljubeče zdaj spi, nam pa rosijo se solzne oči.

ZAHVALA

V 80. letu nas je za vedno zapustila draga mama, babica, prababica, sestra, teta in tašča

Ana Peterka

roj. Rantaša
iz Prečne ulice 12 v Bakovcih

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so darovali sveče, vence in za svete maše ter v dobrodelne namene.

Iskrena hvala gospodu župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem iz M. Sobote za odpete žalostinke in pogrebniemu podjetju Banfi.

Zahvaljujemo se tudi osebju onkološkega oddelka KC Ljubljana in ginekološkega oddelka SB M. Sobota.

Lepa hvala tudi hčerkinim sodelavcem iz Mlinopeka in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujemo vsi njeni, ki smo jo imeli radi

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le daleč, daleč je ...

V SPOMIN

Sedmega septembra mineva leto žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš dragi

Štefan Mencigar

iz Pertoče

Hvala vsem za lep spomin nanj ter prižgane sveče in položeno cvetje na njegov grob.

Vsi njegovi najdražji

Je čas, ki da. Je čas, ki vzame. Pravijo, je čas, ki celi rane. In čas, ki nikdar ne mine, ko zasanjaš se v spomine. Ni večje bolečine kot v dneh žalosti nositi v srcu srečnih dni spomine.

ZAHVALA

V 41. letu nas je zapustil dragi mož in očka

Franc Debelak

iz Bogojine

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, iskrenim prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se g. župniku dr. Stanislavu Zveru in duhovniku Alojzu Benkoviču za pogrebni obred ter pevcem MPZ Ignaca Maučeca in skupini Talita.

Posebna zahvala je namenjena zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za vso pomoč pri njegovi dolgotrajni bolezni.

Zahvaljujemo se sodelavcem Elektra Maribor, PE Murska Sobota in Lendava, govorniku g. Urošu Kolariču, sodelavcem OŠ Beltinci, učiteljem OŠ Turnišče, vzgojiteljicam vrtca v Bogojini, OŠ Bogojina, staršem, učencem in učiteljicami 1. a-razreda OŠ Bogojina, staršem in učencem 2. a-razreda OŠ Beltinci, njegovim sošolcem, folklorni skupini iz Bogojine ter vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste nam v težkih dneh izrazili besede sožalja in tolažbe.

Žalujemo: žena Sonja, sin Enej in vsi, ki smo ga imeli radi

Kako bi dihal rad, poslušal, gledal, sedel med vami, katero vmes povedal, a me tišči teptan nad mano grob preran.

V SPOMIN

na 7. september 2005, ko nas je zapustil

Geza Šiplič - Pipaš
iz Murske Sobote

Iskrena hvala vsem, ki svoj čas namenite, da postojite ob njegovem grobu, mu poklonite cvetje in prižgete sveče.

Vsi njegovi najdražji

Ti si spomin, katerega se ne da izbrisati, ti si bolečina, katere se ne da preboleti, ti si plamen, katerega se ne da ugasniti, ti si tisti, katerega se ne da pozabiti.

V SPOMIN

10. septembra mineva peto leto žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš nad vse ljubi mož, oče, dedek, pradedek, tast in sorodnik

Ernest Küplen
iz Markišavec 35

Hvala vsem, ki mu prižigate sveče, podarite cvet in se z lepo mislijo ustavite ob njegovem zadnjem počivališču.

Z bolečino v srcu vsi njegovi najdražji

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 2 b,

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na računu pri Novi Ljubljanski banki: 02340-0019232476.

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 512 911.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

www.pomurje.si

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o., Kopaljska ul. 2
Murska Sobota, N. C. 521 37 00

DE POGREBNIŠTVO,
Panonska ulica 3,
Murska Sobota

POGREBNE STORITVE UREDITE VSE NA ENEM MESTU PO ZELO UGODNIH CENAH!
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA:
GSM: 041 631 443

POGREBNE STORITVE, OPREMA, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
ALEKSANDRA VUČKIČ BANFI s. p.,
Veščica 17, 9000 M. Sobota

V TEŽKIH TRENUTKIH VAM SVETUJEMO IN POSKRIBIMO ZA CELOTNO ORGANIZACIJO IN IZVEDBO POGREBA PO KONKURENČNIH CENAH.

24 UR NA DAN:
02 534 80 60, 041 681 515

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE
UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti

Vladimir Hozjan, s. p., Šulinci 87 a,
tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

cenik osmrtnic

1 kolona x 13 cm	84,50 evrov
2 koloni x 7 cm	91,00 evrov
2 koloni x 8 cm	104,00 evrov
2 koloni x 9 cm	117,00 evrov
2 koloni x 10 cm	130,00 evrov
2 koloni x 11 cm	143,00 evrov
2 koloni x 12 cm	156,00 evrov
2 koloni x 13 cm	169,00 evrov

Dodatek za sliko 16,75 evra.
Naročniki imajo ob naročilu in plačilu na blagajni 20 % popust.

Hospic
Slovensko društvo

OPORA – SOČUTJE
v hudi bolezni in smrti
OO Murska Sobota
Z ŽALUJOČIMI
vsak zadnji četrtek v mesecu ob
17. uri na Slovenski ulici 42
Tel.: 051 456 470

Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj

M. Sobota, Pleše 9, 9000 M. Sobota
Tel.: (02) 527 19 00

Če si žrtve nasilja ali v stiski, poklič! Pomoč je zaupna in brezplačna. Na voljo smo 24 ur na dan, vse dni v letu!

ozara OZARA SLOVENIJA, PISARNA ZA INFORMIRANJE IN SVETOVANJE, MIKLOŠIČEV TRG 3, 9240 LJUTOMER

NACIONALNO DRUŠTVO ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

Kontaktna številka
070 550 665

Ponujamo pomoč in podporo osebam s težavami v duševnem zdravju, ljudem v duševni stiski in njihovim svojcem.

Strokovnjaki za lesena vrata

Podjetje Lip Bled je moderno podjetje z več kot šestdesetletno tradicijo na področju lesne industrije

Rezultat prepletanja sodobne tehnologije in človeškega dotika so uporabni, estetski in naravi prijazni izdelki, ki vas razveseljujejo ter v dom vnašajo toplino in prijeten občutek. Njihova vodilna panoga je zagotovo proizvodnja in prodaja notranjih in vhodnih vrat, pohištva iz masivnega lesa, opažnih plošč, talnih oblog, kljuk, posteljnih vložkov, ležišč, oken in balkonskih vrat. Pohištvo izdelajo tudi po meri stranke. Podjetje LIP BLED, ki je tudi največji izvoznik slovenske lesne industrije, strankam ponuja vso strokovno podporo. Že sama izbira vrat zahteva tehten premislek. V novogradnjah so zaradi prezgodnje vgradnje in povečane vlage pogosto prekoračeni definirani klimatski pogoji za normalno vgradnjo. Tako kaj hitro pride do deformacije tudi pri uporabi ustreznih vrat. V takem primeru svetujemo, da se počaka z ogrevanjem, kajti izkušnje kažejo, da se vrata manj krivijo, če najprej absorbirajo vlago iz zraka in se prostori začnejo ogrevati šele kasneje, po navlaženju vrat. Zagotoviti je treba, da so vrata izdelana za klimatske razmere, ki prevladujejo na mestu vgradnje, in da element ni izpostavljen nobenim posebnim zahtevam. Tako se moramo pri definiranju in naročanju vrat vedno vprašati, kje bodo vrata vgrajena in kakšnemu namenu bodo rabila, kakšna je namembnost zgradbe in prostorov, kakšno bo ogrevanje, ali obstaja dodatna obremenitev z vlago ter velikimi temperaturnimi razlikami in ali so povišane mehanske zahteve.

Ob ugotovitvi teh podatkov vam strokovnjaki podjetja LIP BLED ponudijo primerno konstrukcijo vrat, ki bo zadostila izraženim zahtevam in željam, ter temu ustrezno prilagodijo tesnjenje vrat, zvočno izolativnost, protivlomnost in navsezadnje odpornost proti ognju. Tudi pri montaži vrat ne smemo zanemariti pomembnosti ravnovesja vlage, ki se zaradi klimatskih vplivov okolja vzpostavi v lesu in lesnih tvorivih. Ob takih pogojih se vrata lahko montirajo. Če niso izpolnjeni, je treba z montažo počakati.

Zakaj se vrata krivijo?

Zaradi klimatskih vplivov se materiali širijo in krčijo. Les in lesna tvoriva se raztegujejo pod vplivom vlage (2 m dolga deska se pri navlaženju za pet odstotkov raztegne za približno 2,5 mm), kovine in plastični materiali pa se spreminjajo pod vplivom temperature. Z ustrezno funkcijsko vrtno konstrukcijo, izbiro materiala in tehničnega proizvodnega znanja lahko deformiranost zadržimo v sprejemljivih mejah.

Na kaj moramo biti pozorni pri uporabi notranjih vrat?

Vrata pravilno opravljajo svojo funkcijo, če so izbrana namenu primerno in pravilno montirana. Notranja vrata lipbled so namenjena vgradnji v suhe prostore s sobno temperaturo in vlažnostjo zraka od 40 do 65 odstotkov ter manjšimi klimatskimi razlikami. Če nameravate vrata vgraditi v prostore z večjimi klimatskimi razlikami, zlasti to velja pri vhodih v stanovanje, morajo imeti vrata višjo klimatsko odpornost. Prosimo, vprašajte prodajalca za nasvet.

www.lip-bled.si

lipbled
Pesem gozda v vašem domu!

www.lip-bled.si

vrhunska slovenska kakovost z več kot 60-letno tradicijo

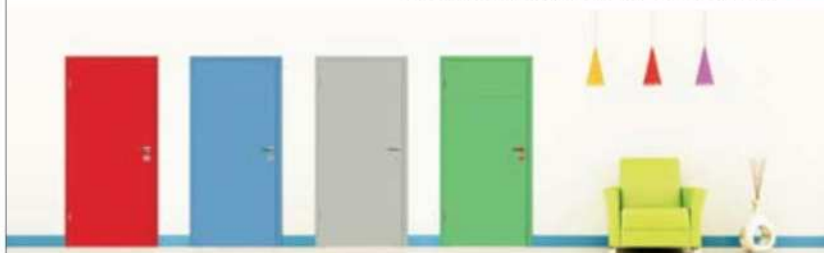

sejem MOS Celje - sejem ugodnih nakupov
od 7. do 21. septembra 2011

- notranja vrata
- vhodna vrata
- okna in balkonska vrata
- parketi, laminati, kmečki podi
- pohištvo iz masivnega lesa
- kljuge, okovje

svetovanje, izmera, dostava, strokovna montaža

ugodni plačilni pogoji, dodatni gotovinski popusti

NOVOSTI jesen 2011

RENOVACIJA

- zamenjava krila na obstoječem - kovinskem podboju brez dodatnih gradbenih del
- vaš obstoječi kovinski podboj lahko tudi - „OBLEČEMO“ s standardnim lesenim podbojem
- 8 novih površin
- 6 novih polno steklenih vratnih kril
- 16 novih modelov kril z utori
- ravno obrezano krilo ali krilo z brazdo, poravnano z oblogami podboja s skritimi nasadili
- krila in podboji po RAL-barvni karti
- 75 mm obloge, za širšo in višjo zunanjo mero podboja
- polno steklena drsna krila
- krila po vaših dimenzijah
- za VARNO stanovanje izberite
- POŽARNA vrata -
- ZVOČNOIZOLATIVNA vrata -
- vrata s KLIMATSKO odpornostjo -

prodajni saloni lipbled

BLED - Industrijski prodajni center, T. 04 579 51 30 • LJUBLJANA - prodajni center BTC - Dvorana 2, T. 01 547 32 10
LJUBLJANA - prodajni center Rudnik, T. 01 280 08 20 • MARIBOR, T. 02 620 83 25 • KRANJ - Šenčur / CUBIS center, T. 04 234 00 90
MURSKA SOBOTA - MEŠIČ center, T. 02 521 38 72

franzizni prodajni saloni lipbled

KROMBERK pri Novi Gorici - GROSS, T. 05 330 38 00 • MARIBOR - ROLES, T. 02 787 20 00 • TREBNJE - pohištvo RAI, T. 07 304 13 19
KOPER, T. 05 994 57 73 • SLOVENI GRADEC, T. 02 882 20 74 • VELENJE, T. 03 620 97 75 • CELJE - nasproti poslovne stavbe EMO, T. 05 995 58 81
BREŽICE - v prostorih bivšega KERAMETAL-a, T. 07 499 47 60

Iščemo kandidate za prosto delovno mesto PROJEKTI ASISTENT

Zaposlimo 4 osebe, ki so pripravljene za organizirano delo pri projektu »ROMANO KHER - ROMSKA HIŠA« Regionalne razvojne agencije Mura, d. o. o.

Obseg delovnih nalog zajema:

priprava in izvajanje projektov, možnost presojanja, komunikativnost, zanesljivost, izvajanje sklepov direktorja družbe in vodje oddelka, po odredbi direktorja druge naloge.

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

- vsaj 4. raven strokovne izobrazbe,
- priporočene delovne izkušnje,
- aktivno znanje romskega jezika in priporočeno znanje drugih tujih jezikov,
- usposobljen za samostojno delo z računalnikom,
- vozniški izpit B-kategorije.

Oblika zaposlitve:

- projektno delo - pogodba o zaposlitvi za določen čas s poskusnim delom.

Predviden začetek:

- oktober 2011

Rok prijave:

do vključno 16. septembra 2011

Življenjepis z dokazili pisno pošljite na naslov: RRA Mura, d. o. o., Lendavska ulica 5 a, 9000 Murska Sobota, s pripisom »PROJEKTI ASISTENT«.

DRUŠTVO ANONIMNIH ALKOHOLIKOV SLOVENIJE

Anonimni alkoholisti smo skupnost moških in žensk, ki si delimo izkušnje, moč in upanje, da bi lahko rešili svoj skupni problem in pomagali drugim iz alkoholizma.

Na območju Pomurja se srečujemo v

- Gornji Radgoni vsak ponedeljek ob 16. uri v Domu dr. Antona Trstenjaka (kont. št.: 040 627 946) in
- Murski Soboti vsak torek ob 19. uri v prostorih veroučnih učilnic pri RK cerkvi sv. Nikolaja (kont. št.: 031 548 875).

Perutnina Ptuj

Novo na Tržnici Murska Sobota!

Od 12. avgusta 2011 nas lahko obiščete v novo odprti maloprodajni enoti Perutnine Ptuj na Tržnici, Kocljeva 3, Murska Sobota.

Prepričali vas bomo s kvalitetnimi, cenovno ugodnimi izdelki iz piščančjega in puranjskega mesa. Prav tako s tedenskimi akcijami za vso družino.

Dodatno ponujamo dnevno sveže svinjsko in goveje meso slovenskega porekla.

37. teden

od 12. 9. do 18. 9. 2011

Piščančji ražnjiči	5,50 €/kg
Fit šunka Slim&Fit 150g	1,31 €/kos
Puranji čevapčiči KA 650g	2,53 €/kos
Piščančji zrezek	4,15 €/kg

Delovni čas: ponedeljek – petek od 7. do 17. ure, sobota od 7. do 13. ure.

Vabljeni!

NARAVNO FIT | www.perutnina.com

TERJATVE SO DEL VAŠEGA PREMOŽENJA

Zagotovite si varno poslovanje v prihodnosti in zavarujte terjatve pri Zavarovalnici Triglav, d.d.

Več informacij na www.triglav.si in na telefonskih številkah 01 58 06 772 in 01 58 06 774.

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 2 b,

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na računu pri Novi Ljubljanski banki: 02340-0019232476.

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 512 911.

napovednik

8. septembra 2011 | Vestnik | 31

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

glasbene
lestvice na
radiu murski valLESTVICA OBMURSKE ZABAVNE
GLASBE DOMAČA PLOŠČA

1. JUŽNI VETER – Daniel Horvat
2. NE VEM, ČE ŠE BIJE SRCE – Anja Domađenik
3. POSEBEN DAN – Sanja Sovec
4. KAKO SEM JAZ PO CESTI ŠLA – Klavdija Vrečić
5. SAM – Marko Pascal Rožman

PREDLOGA

VSTAJAM, SPIM IN DIHAM – Bataljon
TROŠT – Tadej VesenjajkLESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
GLASBA NAŠEGA SRCA

1. NEKOČ, NEKJE – Prleški kvintet
2. ŽELIM SI, ŽELIM – Štrk
3. DOBRO MI GRE – Vihar
4. ZJUTRAJ RADA DOLGO SPIM – Polka punce
5. ZA CAJTUNGE ŠE MAM – Krajcarji

PREDLOGA

ČE SREČA KDAJ TE ZAPUSTI – Ans. Čar
NAJ DEŽ SKRIJE MOJE SOLZE – MinutkaLESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
7 VELIČASTNIH

1. ZMOREM – Maja Keuc
2. SEDEMNAJST – Gal Gjurin
3. NA SKRIVAJ – Katja Koren
4. CIAO CIAO – Katarina mala
5. SLADKA KO MED – MI2

PREDLOGA

NAJIN – Tangels
ZVEZDE VEDO – Jan PlestenjakNAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB
NA MURSKEM VALU NSTSNMV

1. MR. SAXOBEAT – Alexandra Stan
2. LAST FRIDAY NIGHT – Katy Perry
3. BRIGHTER THAN THE SUN – Colbie Caillat
4. WHAT YOU SEE IS WHAT YOU GET – Alain Clark & Caroline Chevine
5. MOVES LIKE JAGGER – Maroon 5 + Christina Aguilera

PREDLOGA

SET FIRE TO THE RAIN – Adele
WHEN WE WERE YOUNG – Take ThatMajico Murskega vala dobi: Vera
Prajndl, Police 22, 9250 Gornja
Radgona. Nagrada čaka v naročniški
službi Podjetja za informiranje.

Kupon št. 36

Glasujem za skladbo

Domača plošča:

Glasba našega srca:

7 Veličastnih:

NSTSNMV:

Ime in priimek, naslov:

Izpolnjen kupon pošljite do torka, 13. septembra 2011, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz
srednji val 648 kHz

Petek, 9. septembra

- 05.00 Še zadnjič pred potjo na Brač, jutranji s Simono, kako že?
- 12.30 Od petka do petka: kakor je radijski teden doživljala študentka Jasna Merklin

Sobota, 10. septembra

- 10.15 Potepajte se z nami: Pomurje ponuja številne etno, kulturne, družabne, športne dogodke
- 20.00 Domžale: Nafta, javljanja s prvoliškega nogometa in Pa ra ram, pam pam!

Nedelja, 11. septembra

- 10.30 Nedeljska kuhinja: Alenka Berlot Košiček, pogovori o spolnosti in erotiki
- 15.00 Mura: Olimpija, javljanja s prvoliškega nogometa

Ponedeljek, 12. septembra

- 18.00 MV-dur, narečna popevka v Mariboru, pomurski izvajalci
- 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi v Pomurju

Torek, 13. septembra

- 05.00 Jutranji program s starostu radijskih voditeljev Milanom Zrinskim
- 18.40 Prebiranja, drugačen pogled: avtorji, ki imajo kaj povedati!

Sreda, 14. septembra

- 10.15 Župan v studiu: Anton Štihec, Mestna občina Murska Sobota
- 11.15 Trn v peti, uspešna puljtiteljica Nataša Brulc Šiftar

Četrtek, 15. septembra

- 13.15 Prva oseba ednine: Petra Kranjec, novinarka, dežurna ta četrtek
- 20.00 Geza

TELEVIZIJA S STATUSOM POSEBNEGA POMENA

as televizija
www.tv-as.net
02/ 521 30 30
051 38 77 77

MURARABA TV,
tedenska oddaja o aktualnih dogodkih,
na sporedu vsak ponedeljek ob 18.30.

muraraba.tv

SI-MCHU

napovednik prireditev

Odprtje

LENDAVA

V četrtek, 8. septembra, ob 18. uri bo na lendavskem gradu v okviru festivala Lendava vabi konec 39. mednarodne likovne kolonije – odlivanje v bron v organizaciji Galerije-Muzeja Lendava in otvoritev razstave. Dela, nastala na koloniji, bodo bogatila podstrešno galerijo gradu.

BUDIMPEŠTA

V torek, 13. septembra, ob 17. uri bo na MOM Kulturalis Kőzpont (Csőrcz u. 18) otvoritev razstave prekmurskega slikarja Endreja Gönterja. Razstavo so pripravili Galerija-Muzej Lendava, Lokalna samouprava 12. okraja Hegyvidek in MOM Kulturalis Kőzpont Nonprofit Kft. Na ogled bo do 5. oktobra.

V Budimpešti bodo odprli slikarsko razstavo Endreja Gönterja.

MURSKA SOBOTA

V torek, 13. septembra, ob 18.00 uri bo v Galeriji Robin otvoritev razstave Ignaca Medena, ob tej priložnosti se bodo spomnili tudi njegovega 60. jubileja. Razstavo si lahko ogledate do sredine oktobra.

KRIŽEVCI

V soboto, 10. septembra, ob 19. uri bo v župnijskih prostorih otvoritev razstav domačih avtorjev.

Literatura

PETNAJCI

V petek, 9. septembra, ob 11. uri bo v dvorani Raziškvalne postaje ZRC SAZU Prekmurje v Vrhu spominov in tovarštva predstavitev knjige Dr. Vanek Šiftar – slovenski romolog, ki jo je uredil Mladen Tancer.

Na Petanjkih

bodo predstavili knjigo Dr. Vanek Šiftar – slovenski romolog, ki jo je uredil Mladen Tancer.

Predavanje

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 8. septembra, ob 10. in 17. uri bo vodil po razstavi Mladi umetniki Pomurja Robert Inhof, direktor Galerije Murska Sobota.

MORAVSKE TOPLICE

V petek, 9. septembra, ob 15. uri bo v sejni sobi hotela Ajda Terme 3000 v okviru 23. Košičevih dni simpozij Stanje duha v slovenski družbi. O tej tematici bodo razpravljali pomembni slovenski razumniki: teologi, filozofi, psihologi, antropologi in drugi.

CANKOVA

V petek, 9. septembra, ob 17. uri bo v sejni sobi Občine Cankova dr. Anton Vratuša predstavil življenje in delo dr. Avgusta Pavla.

REFLEX Gornja Radgona, d. o. o., je inovativno slovensko podjetje za oplemenitenje in predelavo ploščatega stekla, ki že tri desetletja razvija in izpopolnjuje ponudbo svojih izdelkov in storitev.

V svoj kolektiv vabimo VZDRŽEVALCA

Opis delovnega mesta:

- izvajanje preventivnih pregledov strojev, naprav in opreme
- prilagajanje in nastavljanje strojev, naprav in opreme
- spremljanje delovanja strojev
- vgrajevanje ustreznih delov
- redno vzdrževanje in popraviljanje strojev, naprav in opreme

Pričakujemo:

- V. ali IV. stopnjo izobrazbe elektro, strojne smeri ali mehatronike
- vsaj 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih (pogoji)
- znanje nemškega jezika
- obvladovanje dela z računalnikom
- samostojnost pri delu, doslednost, natančnost, inovativnost

Ponujamo:

- zaposlitev za določen čas 3 mesecev (možnost podaljšanja)
- razgibano delo v uspešnem kolektivu
- stimulativno plačilo
- ožnost osebnega in poklicnega razvoja

Pisne vloge z ustreznimi dokazili pošljite v 5 dneh na naslov: Reflex, d. o. o., Podgrad 4, 9250 Gornja Radgona, ali po e-pošti: kadri@reflex.si. Dodatne informacije dobite po tel. številka: 02 564 35 49 (kadrovska služba).

MURSKA SOBOTA

V torek, 13. septembra, ob 10. uri bo v Centru za zdravo in varno hrano Murska Sobota strokovna razprava z naslovom Zeleno kmetijstvo za zelena delovna mesta, ki jo bo organizirala Fundacija Utrip humanosti. Sodelovali bodo: mag. Tatjana Čop, mag. Peter Polanič, dr. Boštjan Kos, dr. Aleš Kuhar, Marko Slavčič, Igor Hrovatič, Katja Mrzel in Tjaša Cepuš.

Gledališče

LENDAVA

Od 5. do 10. septembra poteka pri blagajni ZKP Lendava (v gledališki in koncertni dvorani) vpis gledališkega abonmaja od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro in v soboto od 9. do 12. ure. Za lanskoletne abonente je bil vpis med 5. in 7. septembrom, za nove in tiste, ki želijo spreminiti sedež, pa je od 8. do 10. septembra.

Dogodek

PUŠČA

V četrtek, 8. septembra, bo na prireditvenem prostoru ob večnamenski dvorani na Pušči slavnostna prireditev ob praznovanju 100. obletnice nastanka romskega naselja Pušča. Ob 19. uri bodo predstavili rezultate projekta Vas sožitja, ob 20. uri delavnice ohranjanja dediščine romskega tradicionalnega graditeljstva, ob 20.30 bo premiera dokumentarnega filma Vas sožitje in pogovor z režiserjem Jožetom Bašem ter ob 21. uri projekcija filma Cigani letijo v nebo.

V petek, 9. septembra, dopoldan bodo različne prireditve pred večnamensko dvorano in pred vrtcem, ob 11. uri predstavitev zbornika o Pušči, ob 13. sadijev spominske lipe, ob 14. uri pa bo slavnostna proslava.

MURSKA SOBOTA –
HIŠA SADEŽI DRUŽBE

V okviru Medgeneracijskih delavnic bo v četrtek, 8. septembra, ob 10. uri delavnica tradicionalnih prekmurskih obrti – izdelovanje izdelkov iz ličja (E. Cipot). V torek, 13. septembra, ob 16. uri pa bo Vrčičarska delavnica – razmnoževanje rastlin (O. Varga). Udeleženci lahko prinesejo s sabo zelene rastline (bršljan, pelargonije ...)

MORAVSKE TOPLICE

V soboto, 10. septembra, ob 13. uri bo pod šotorom v Termah 3000 osrednja prireditev ob 15. občinskem prazniku z družabno prireditvijo, kulturnim programom in razglasitvijo nagrajencev.

KRIŽEVCI

V petek, 9. septembra, ob 17. uri bo v kulturnem domu v Križevcih slavnostna seja občinskega sveta ob občinskem prazniku s podelitvijo občinskih priznanj. Ob 18. uri bo otvoritev vaškega jedra v Križevcih, na kateri bo slavnostni govornik minister za kmetijstvo mag. Dejan Židan. Ob 20. uri pa bo v Vaškem jedru Križevci zabava pod šotorom z ansamblom Fešta band (trobentačji).

LIPOVCI

Od petka, 9. septembra, do nedelje, 11. septembra, bo na SRC deveti mednarodni Praznik buč – pozdrav jeseni v organizaciji Turističnega društva Lipovci in s sodelovanjem ZZV Murska Sobota.

BELTINCI

Društvo Jarica je začelo vpis v delavnice izraznega plesa, ki bodo ob ponedeljkih ob 19. uri v Rekreativni v Beltincih (Panonska 17, nasproti News cafe). 12. septembra bo delavnica brezplačna.

MURSKA SOBOTA/BELTINCI/
LENDAVA/GORNJA RADGONA

Društvo Joga v vsakdanjem življenju Maribor z vadbenimi enotami v Pomurju začenja semester vadbe od 19. septembra do 31. januarja. V Murski Soboti bo vadba za udeležence od 1. do 5. stopnje od torka do četrta popoldne v gasilskem domu, organizirajo tudi jogo za otroke ob torkih, za starejše v sredo in hrbenico v četrtek. V Beltincih bo vadba ob sredah za 1. in 2. stopnjo v Rekreativni. Ob ponedeljkih bo vadba v Lendavi za 1. in 2. stopnjo v Centru Banffy, v Gornji Radgoni pa za 1. in 3. stopnjo v OŠ. Dodatne informacije: 02 530 46 13, 041 707 269, pomurje@joga-v-vsakdanjem-zivljenju.org.

RAKIČAN

V soboto, 10. septembra, ob 17. uri bo v Konjeniškem klubu Grad Rakičan predstavitev kluba, dejavnosti in dresurnega jahanja ter prijetno druženje z jahači in konji.

V rakičanu se bo predstavil Konjeniški klub Grad Rakičan

RADENCI

V zdravilišču Radenci bo v sredo, 14. septembra, ob 20.30 astrološko opazovanje.

Glasba

MURSKA SOBOTA

V petek, 9. septembra, se bo v MIKK-u ob 22. uri začel koncert hard core massacre vol. 1, na katerem bodo nastopili Tomorrow we hunt iz Zagreba, Voice of violence iz Šentilja in Broken trigger, ki združuje glasbenike iz Ljutomera in Lendave.

Razstava

MURSKA SOBOTA

V Pokrajinskem muzeju Murska Sobota je na ogled razstava o spodnjem perilu, higieni in lepem idealu v Pomurju Čist moraš s tega sveta. Razstava bo na ogled do konca septembra.

V Galeriji Murska Sobota je na ogled skupinska razstava Mladi umetniki Pomurja, ki bo do 14. septembra.

V Galeriji Robin (Lendavska ulica 1) je na ogled likovna razstava, ki so jo pripravili v sodelovanju z akademskimi umetniki iz Pomurja in Evropskim središčem v Mariboru.

LENDAVA

V predverju gledališke in koncertne dvorane je na ogled razstava fotografij članov fotoklubov iz Čakovca, Murske Sobotne, Nagykánizse in Lendave z naslovom Mura – reka, ki nas povezuje.

V mestni hiši bo do konca oktobra na ogled razstava Založništvo na območju občine Lendava v obdobju samostojne Slovenije, ki jo je pripravila Knjižnica Lendava.

GORNJA RADGONA

V domu kulture je na ogled prva samostojna likovna razstava absolventke Akademije za likovno umetnost v Ljubljani Lucije Prelog Vsota.

POTRNA/LAAFELD

V Pavlovi hiši je na ogled razstava Fašizem in Slovenici – izbrane podobe (Umetnost v italijanskih koncentracijskih taboriščih).

BELTINCI

V gradu je na ogled razstava Prekmurje in Prekmurci skozi objektiv fotografov Purača in Žbula.

RADENCI

V Dorsorju je na ogled likovna razstava del Filipa Matka Ficka in Marka Matka Ficka.

BOGOJINA

V veroučni učilnici je na ogled razstava del Likosa iz Murske Sobotne, ki so jo pripravili v okviru 23. Košičevih dni.

TURNIŠČE

V prostori Jeričevega doma sta na ogled dve razstavi: Marijo sem prosila, Marija je izprosila – obleke turniške Marije ter Razstava 21. mednarodnega arhivskega raziskovalnega tabora.

GRAD

V viteški dvorani gradu Grad je na ogled razstava naravoslovnih ilustracij akademskega slikarja Žarka Vrazca Poljudnoznanstvene ilustracije.

RADGONA/BAD RADKERSBURG

V mestnem muzeju (Museum im alter Zeughaus) je do 30. septembra na ogled razstava fotografij Boris Jaušovca Fotografski spomin na deset vojnih dni v Gornji Radgoni.

HOTIZA

V dvorani vaškega doma je na ogled mednarodna likovna razstava Življenje ob reki Muri, na kateri s svojimi deli sodelujejo člani likovnih društev Mavrica in Mozaik iz Murske Sobotne ter društva Likovna republika iz hrvaškega Sv. Martina na Muri.

Kino

Star Max MURSKA SOBOTA

(od 8. 9. do 14. 9.)

Animirano igrani 3D-film Smrkci (16.50; 19.10; v soboto in nedeljo tudi 11.00; 14.35)

Komedia Huda učiteljica (17.00, sobota in nedelja tudi 14.45)

Akcijski triler Vzpon planeta opic (19.05)

Triler Kavboji in vesolji (19.50, v petek in soboto tudi ob 22.20)

Triler Super 8 (21.20)

Grozljivka Brez povratka 5 – 3D (21.45)

Komedia Zamenjava (ob 17.30, v soboto in nedeljo tudi ob 15.10, v četrtek ni predstave)

Napovedi kulturnih in turističnih prireditev pošiljajte na elektronski naslov: joze.gabor@vestnik.si.

Četrtek: zmerno oblačno 13 28		Petek: pretežno oblačno, dež 14 23		Sobota: pretežno jasno 13 26		Nedelja: pretežno jasno 15 29		Ponedeljek: pretežno oblačno, dež 19 22	
---	---	--	---	--	---	---	---	---	---

vreme

Andrej Velkavrh

V ponedeljek se bo ohladilo

Po prehodni ohladitvi se je spet segrelo. V četrtek bo večinoma sončno vreme. Dnevne temperature bodo okoli 28 stopinj C. V petek se bo oblačnost povečala in pojavljale se bodo krajevne padavine, deloma plove in tudi kakšna nevihta. Seveda bo zato hladneje. V soboto se bo zjasnilo. Zapihal bo južni veter in topleje bo. Tudi v nedeljo bo sončno vreme in kar vroče. Morda bo popoldne nastala kakšna nevihta, ni pa nujno. V ponedeljek se bo vreme spremenilo. Pooblačilo se bo in padlo bo nekaj dežja. Zapihal bo severni do severozahodni veter in ohladilo se bo. Žal večje količine dežja ne napovedujemo.

Sledi letal na nebu

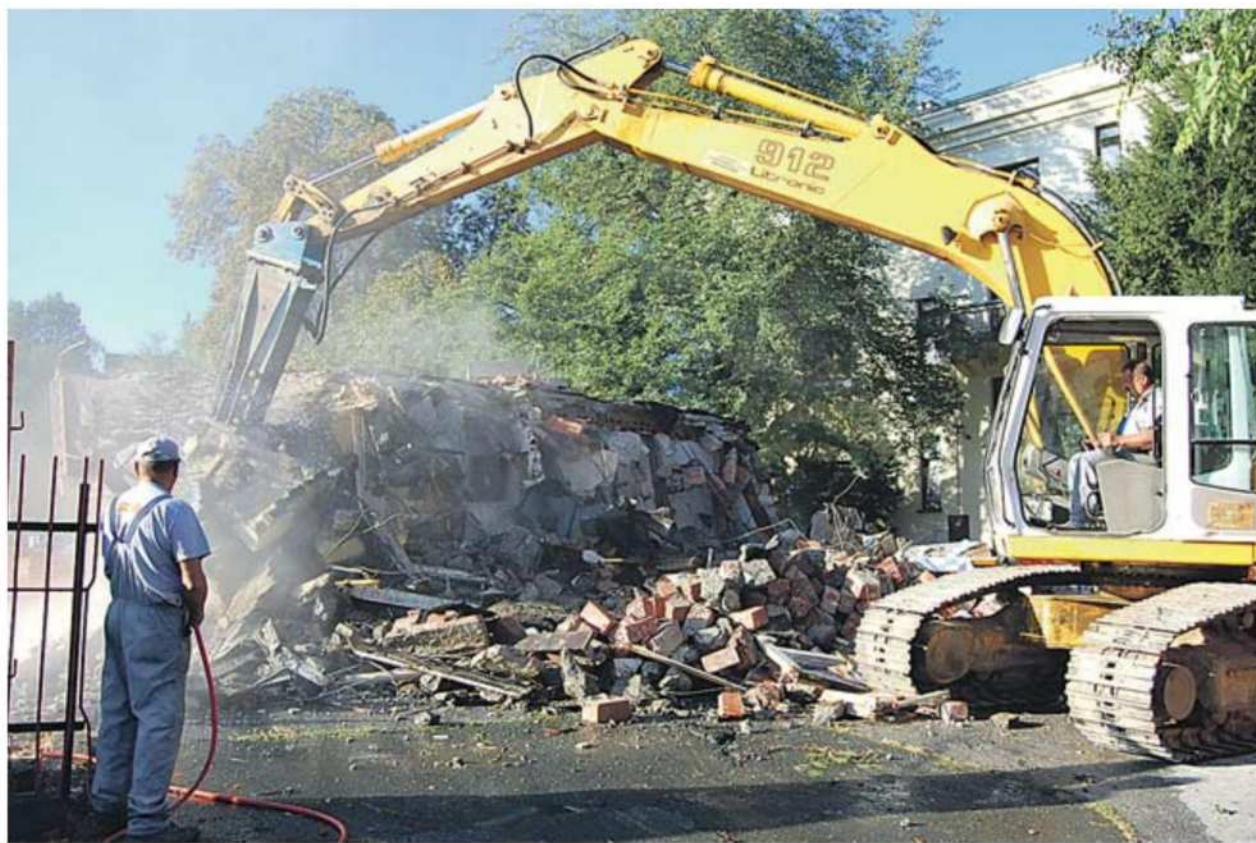
Zadnje dni sem dobil po elektronski pošti spet nekaj sporočil o tem, kako čudne sledove spuščajo letala in da za tem stojijo velike države, ki da skušajo vplivati na vreme oziroma skušajo nekoliko omiliti globalno segrevanje ozračja. Letala naj bi izpuščala razne kemikalije, kot so aluminijeve in barijeve snovi ter še nekatere druge. Te naj bi bile za ljudi precej škodljive. O tem sem, če se ne motim, enkrat že pisal. Pa mi oprostite, če bom temo načel še enkrat, saj se mi zdi, da je v teh sporočilih veliko zavajanja in netočnosti.

Letala, od potniških do vojaških, vedno puščajo za sabo sled – kondenzacijsko sled, če je zračna plast, v kateri letijo, le dovolj vlažna. Drobni delci v izpušnih plinih namreč pospešujejo kondenzacijo vodne pare v kapljice, dovolj visoko pa v ledene kristalčke, ki tvorijo te sledi, ki so dejansko nekakšni umetni oblaki. Od razmer v ozračju je odvisno, kako dolgo vztrajajo ali kako hitro se posušijo – izhlapijo. (V zraku nad nami je gost letalski promet in ne predstavljam si, da bi letalske družbe neko prisilili, da bi gorivu dodajale razne snovi oz. nisem še videl potniškega letala, ki bi imelo dodatne šobe za trosenje kakih kemikalij.) Včasih je ob ugodnih razmerah v ozračju res veliko teh letalskih sledi. Včasih pa niti ene. Če bi hoteli za dlje časa vplivati na vreme, bi morali vsak dan trositi ogromne količine teh snovi.

vestnikov koledar

Č – 8. september	MARIJA
P – 9. september	PETER
S – 10. september	NIKOLAJ
N – 11. september	MILAN
P – 12. september	GVIDO
T – 13. september	FILIP
S – 14. september	RASTO

V četrtek, 8. septembra, sonce vzide ob 6. uri in 31 minut, zaide ob 19. uri in 27 minut. Tako bo dan dolg 12 ur in 56 minut. V ponedeljek, 12. septembra, ob 11. uri in 27 minut bo na nebu nastopila polna luna – ščip.

fotografija tedna

Pa se je le začelo ... Ali pa končalo. Da se je v začetku tega tedna začelo nekaj dogajati na območju, kjer naj bi zgradili veliko nakupovalno središče z imenom Mercator Center, pomeni, da so vendarle uspeli pridobiti vsa potrebna dovoljenja in soglasja in da bo v prihodnjem letu na tem območju vendarle zrasel nov trgovski center, ki so ga po prvotnih načrtih Andreja Kalamarja nameravali graditi že v letu 2009, potem 2010, 2011 ... Dokončno pa je sklenjena neka druga zgodba, ki se je v minulem stoletju dogajala za to ograjo, na tem dvorišču in v teh stavbah: zgodba šivanja Murinih srca v šivalnicah, na kar še spominja črka M na okenskih rešetkah, pa zgodba Veletrgovine Potrošnik, ki je imela tukaj skladišča in upravo v stavbi na desni – in preden smo lahko potrkali na vrata raznih »velikih« direktorjev, smo morali mimo te vratarnice ... ki je ni več. B. B. P.

Iz gnezd osnovnih šol v kremplje srednješolcev

Frrrrr! na začetku šolskega leta

Krst fazanov poznamo tudi na srednjih šolah po Pomurju – Trpljenje ali norenje, to je zdaj vprašanje

Ljutomerske fazane so tokrat starejši sprejeli medse na kopališču. Med nalogami je bilo tudi potapljanje z rokavčki.

Naročite svoj izvod časopisa Vestnik

narcocina@vestnik.si

Cena izvoda časopisa za naročnika je 1,75 evra. Naročilo velja do pisnega preklica.

Naročnino bom plačeval za obdobje: trimesečno, polletno, letno.

Po prejemu položnice se lahko oglasite v vaši banki, kjer si uredite plačevanje z mesečnimi obremenitvami.

Obvezujem se ostati naročnik časopisa vsaj eno leto. Za nagrado prejmem Vestnikovo majico.

Ime in priimek:	Rojstni podatki:
Naselje, kraj, številka:	Davčna številka:
Poštna številka:	Datum:
Pošta:	Podpis:

VESTNIK

Začetki so vedno težki, bi lahko malo filozofirali, a s kančkom resnice. Sploh, če te na začetku čaka še – krst. Saj veste. Če ste planinec, če ste prvič leteli z balonom, če želite postati lovec, vsi ste ga morali prestati. Če hočete postati član, morate nekaj dokazati, pokazati, včasih tudi potpeti. Ostanek prehodov iniciacije iz časov naših prednikov? Lahko bi rekli tudi tako. In krst tako poznajo tudi po srednjih šolah. Kjer že kakšno desetletje ali mogoče leto več prirejajo celo uradne krste – torej z vednostjo vodstva šole. Menda zato, da imajo potem fazani (beri dijaki prvih letnikov) mir pred starejšimi na šoli. Menda se je že zgodilo, da so bili krsta deležni tudi nič hudega sluteči profesorji ali profesorice.

Ki imajo to srečo, da so prvič prišli na šolo in so videti nekoliko bolj ... smrkavo. Ker jih starejši dijaki ne poznajo, se kaj hitro zgodi, da jih zvlečejo v stranišče in jim zmočijo glavo. Izgovarjanje na nazive namreč ne zaleže, saj se tudi fazani pogosto poskušajo izvleči z najrazličnejšimi domiselnimi izgovori.

Debata o tem, kako daleč na krstu iti, je v domeni tistih, ki krst prirejajo, in to so največkrat dijaki tretjih letnikov. Neodgovorjeno pa je ostalo še vprašanje – zakaj novincem pravijo fazani? Termin poznajo tudi v vojski, a odgovora ne. Ker je videti, da so v novem okolju rahlo izgubljeni in tekajo kot kokoške ali fazani?

Jerneja Domajnko